

รายงานการศึกษากลุ่ม

(Group Report)

เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ :

กรณีศึกษาสถานบริการนวดารี่ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด

จัดทำโดย กลุ่มจามจุรี

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักกิจการยุติธรรม

ประจำปี 2560

รายงานการศึกษากลุ่ม

(Group Report)

เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ :

กรณีศึกษาสถานบริการนวดาริ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด

จัดทำโดย กลุ่มจามจุรี

1. นายสายชล	ยังรอด
2. นายสุนทรา	พลไตร
3. นายวันชัย	จันทร์สิทธิผล
4. นายมนตรี	ยะรังษี
5. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.กิตติธนทัต	เลอวงศ์รัตน์
6. พันตำรวจเอก อัมพล	วงศ์ใหญ่
7. นายทวีชัย	ลิยี่เก
8. นางสาวมุสดี	เยี่ยมสวัสดิ์
9. นางสาวอัจฉรา	จงสิทธิมหากุล
10. นายศิริพัฒน์	บุญมี
11. นายอนันต์	อิงคานุวัฒน์

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักกิจการยุติธรรม

ประจำปี 2560

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการศึกษากลุ่ม เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำนุชย์กรณีศึกษาสถานบริการนารี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ รวมทั้ง ๓) ศึกษาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำนุชย์

ขอบเขตการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเป็น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำนุชย์

ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้ทั้งมาตรการทางอาญาและมาตรการทางแพ่ง ซึ่งกรณีการดำเนินคดีกับสถานบริการ “นารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” เป็นตัวอย่างการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำความผิดที่ดีเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่นโดยไม่รอผลการดำเนินคดีกับเจ้าของสถานบริการซึ่งกระทำความผิดฐานค้ำนุชย์ที่หลบหนีการจับกุมและยังดำเนินมาตรการทางแพ่งโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินอันเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงและตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดอีกด้วย นอกจากนี้การดำเนินคดียังสามารถกระทำได้รวดเร็วและมูลค่าการยึดทรัพย์สินได้ในจำนวนมากเมื่อเทียบกับคดีอื่นๆ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานสู่ความสำเร็จ

ผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการยึด หรืออายัดทรัพย์สินในคดีค้ำนุชย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด ประกอบด้วย

1. นโยบาย (Policy) และกลไกในการขับเคลื่อนในการปฏิบัติของรัฐบาลมีความชัดเจนแน่นอนและดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินคดี ค้ำนุชย์อย่างจริงจังเนื่องจากเป็นวาระแห่งชาติโดยได้รับความร่วมมือจากประชาชน ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นเครือข่ายสายลับร่วมกันสำรวจ ตรวจสอบและแจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินคดีจนส่งผลให้สามารถดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิดมูลฐานฟอกเงินได้

3. ความร่วมมือจากพนักงานสอบสวน และภาคเอกชน เช่น ธนาคารในการตรวจสอบฐานะทางการเงินต่างๆ ของผู้กระทำความผิด รวมทั้ง สำนักงานอัยการสูงสุดและศาลยุติธรรมที่มีการประสานงานร่วมกันในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด และผู้เสียหายหรือพยานที่ให้ความร่วมมือในการให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

4. เครื่องมือและการสื่อสารในระบบดิจิทัลสามารถทำให้การติดตามตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยมีแอปพลิเคชัน (Application) ต่างๆ ที่เอื้อต่อการสืบค้นข้อมูลและการสื่อสารส่งข่าวและบอกจุดพิกัดต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

5. การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดโดยครบถ้วนทุกฉบับตามที่ได้บังคับใช้กับคดีสถานบริการ นาตารีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวดยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด

ข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายของรัฐ และในทางปฏิบัติ

1. เชิงนโยบายรัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และการฟอกเงินร่วมมือกันดำเนินการต่อการกระทำความผิดอย่างจริงจัง

2. สร้างเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วน และพัฒนาการนำเครื่องมือสื่อสารมาใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น แอปพลิเคชัน (Application) เพื่อให้การประสานงานเป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

3. สนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องในทุกระดับและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยกำหนดนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลักดันมาตรการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือเหยื่อ การพัฒนากลไกเชิงนโยบาย การพัฒนาการบริหาร และผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง

4. เข้มงวดในการจัดการกับผู้กระทำความผิดและผู้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยใช้กระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา การให้ความช่วยเหลือทางอาญา การสืบพยานในต่างประเทศ การยึดหรืออายัดทรัพย์สินในต่างประเทศและการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายด้านกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย

5. ควรกำหนดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการค้ามนุษย์ การดำเนินมาตรการทางแพ่งและการดำเนินคดีเกี่ยวกับการฟอกเงินในหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันงานสอบสวน สถาบันนิติบัณฑิต และสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ต้องสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดและขบวนการอาชญากรรมในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติอย่างจริงจัง

6. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคพร้อมทั้งกำหนดโทษไว้เป็นความผิดฐานคุ้มครอง สนับสนุนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผลักดันให้เมืองนครหรือคณะบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการคุ้มครองเพื่อวินิจฉัยและให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับคดีอื่น ๆ

7. ปรับปรุงและแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการคุ้มครอง พ.ศ. 2551 มาตรา 44 ที่กำหนดว่า เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้ (1)...(6) การช่วยเหลือผู้เสียหายตามมาตรา 35 เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานคุ้มครองโดยไม่ต้องรอลงอาญาพิพากษา และควรแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องเงินให้มีการนำระบบการพิจารณาคดีแบบไต่สวนมาใช้กับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการฟ้องเงินเช่นเดียวกับการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการคุ้มครอง นอกจากนี้รัฐบาลไม่ควรแต่งตั้งและโยกย้ายเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาบ่อยครั้งเกินไป โดยปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นอยู่ในสายงาน

สำหรับในทางปฏิบัติ เพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1. การจัดทำสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งจัดทำแอปพลิเคชัน (Application) รวบรวมคำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องด้วย

2. จัดทำคู่มือรวบรวมการปฏิบัติงานสำหรับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟ้องเงินเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาฐานคุ้มครอง และการดำเนินคดีฐานฟ้องเงิน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. จัดทำระบบฐานข้อมูล (DATA BASE) เกี่ยวกับการคุ้มครองให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ พนักงานอัยการ ศาล และ ราชทัณฑ์) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเพื่อใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติวิจัย และมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนโดยมีหน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพจัดทำโครงการเวทีเปิดใจคุ้มครองให้มีการพูดคุยในการแก้ไขปัญหาการคุ้มครอง หรือเปิดกลุ่มไลน์สายด่วน หากมีกรณีต้องมีการปรึกษาหารือ หรือกรณีที่ต้องให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการคุ้มครอง

4. จัดให้มีการประชุมระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศ (Work Shop) เพื่อสร้างความร่วมมือภายในและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและรวบรวมปัญหาการคุ้มครองต่อการคุ้มครองและการฟ้องเงิน และจัดให้มีการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครอง และตระหนักรู้การปฏิบัติต่อผู้เสียหายอันมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและพัฒนาความรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเมียนมา ภาษากัมพูชา เป็นต้น รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต้องมีการสืบสวนคดีการคุ้มครองในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ และการสอบสวนดำเนินคดีอาญาการคุ้มครองและการฟ้องเงินจะต้องมีคุณภาพสามารถฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลได้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษากลุ่มฉบับนี้ คณะผู้จัดทำรายงานขอกราบขอบพระคุณท่าน ดร.นิธมน รัตนะรัต เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ตลอดจนชี้แนะในการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ วิจัย ประเด็นปัญหาต่างๆ ของรายงานฉบับนี้ ตั้งแต่ขั้นตอนการค้นคว้าหาข้อมูล การจัดทำเค้าโครง และการเขียนรายงานวิจัย จนทำให้คณะผู้จัดทำรายงานมีความเข้าใจชัดเจนขึ้นและสามารถจัดทำรายงานนี้จนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์เคชา สังขวรรณ รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณนทร์ และดร.สุริย์ฉาย พลวัน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำในการปรับปรุงรายงานฉบับนี้ จนทำให้รายงานมีความสมบูรณ์ และชัดเจนยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หรือผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน จาก UNODC กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง กองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์ต่อต้านการฉ้อโกง กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) พนักงานอัยการ สำนักงานคดีฉ้อโกง สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม นักวิชาการ และผู้อำนวยการศูนย์ช่วยเหลือผู้เสียหายจากอาชญากรรมต่าง ๆ

นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณ สำนักงานกิจการยุติธรรม (สกธ.) ที่ให้โอกาสและสนับสนุนงบประมาณแก่คณะผู้จัดทำรายงานในการเข้ารับการศึกษาหลักสูตร การบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8 รวมทั้ง นายวัลลภ นาคบัว ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นางศิวากร คุรัตน์เวช รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นางนรินทร์ทิพย์ ศิริวานิชย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและ เจ้าหน้าที่ทุกท่านของสำนักงานกิจการยุติธรรม ที่ดูแลและอำนวยความสะดวกทุกอย่างแก่คณะผู้จัดทำรายงาน

ท้ายนี้ ในส่วนดีของรายงานการศึกษากลุ่มฉบับนี้ คณะผู้จัดทำรายงานขอขอบเพื่อทดแทนคุณของบิดามารดา และครูบาอาจารย์ของคณะผู้จัดทำรายงานวิจัยที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ให้แก่คณะผู้จัดทำรายงาน รวมถึงผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานต้นสังกัดของคณะผู้จัดทำรายงานที่ให้โอกาสและสนับสนุนให้คณะผู้จัดทำรายงานได้รับโอกาสเข้าศึกษาอบรมในหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8 นี้เป็นอย่างสูง

คณะผู้จัดทำรายงาน
กลุ่มจามจุรี
ยศส. รุ่นที่ 8

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	6
2.2 การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	10
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ามนุษย์กับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	19
2.4 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ามนุษย์ในประเทศไทย	20
2.5 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศ	22
2.6 กระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในความผิดฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์	30
2.7 การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริกรนาตารีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด	45
บทที่ 3 ระเบียบวิธีในการศึกษาวิจัย	52
3.1 รูปแบบการวิจัย	52
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
3.3 ประเด็นที่ศึกษา	53
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	54
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	55

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผลการศึกษา	56
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	72
5.1 สรุปผลการศึกษา	72
5.2 ข้อเสนอแนะ	72
- ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	73
- ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม	74

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ก. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542
- ข. คำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม เรื่อง आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
ไว้ชั่วคราว
- ค. บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งสำนวนการ
ตรวจสอบทรัพย์สิน
- ง. แบบสอบถาม
- จ. ประวัติผู้จัดทำรายงานทางวิชาการ

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการศึกษากลุ่ม เรื่อง แนวทางการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ กล่าวคือ ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด และ ศึกษาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

ขอบเขตการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้ทั้งมาตรการทางอาญาและมาตรการทางแพ่ง กล่าวคือการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2551 การบังคับให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2559 และกรณีผู้กระทำความผิดโอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สิน หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นหรือกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ก็ดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นอกจากนั้น หากมีหลักฐานเชื่อได้ว่าทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด พนักงานอัยการอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 อันเป็นมาตรการทางแพ่งได้ด้วย ซึ่งกรณีการดำเนินคดีกับสถานบริการ “นวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” เป็นตัวอย่างการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำความผิดที่ดีเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่นโดยไม่รอผลการดำเนินคดีกับเจ้าของสถานบริการซึ่งกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ที่

หลบหนีการจับกุมและยังดำเนินมาตรการทางแพ่งโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินอันเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงและตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดอีกด้วย

ผลการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการยึด หรืออายัดทรัพย์สินในคดีค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด เกิดจากนโยบาย (Policy) และกลไกในการขับเคลื่อนในการปฏิบัติของรัฐบาลมีความชัดเจนแน่นอนและดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์และการฟอกเงินซึ่งมีความผิดมูลฐานจำนวน 26 มูลฐานอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบกับได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินคดีค้ำมนุษย์อย่างจริงจังเนื่องจากเป็นวาระแห่งชาติโดยได้รับความร่วมมือจากประชาชน ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นเครือข่ายสายลับ ปปง. ที่ร่วมกันสำรวจ ตรวจสอบและแจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินคดีให้แก่สำนักงาน ปปง. ส่งผลให้สามารถดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิดมูลฐานฟอกเงินได้ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากพนักงานสอบสวน และภาคเอกชน เช่น ธนาคารในการตรวจสอบฐานะทางการเงินต่าง ๆ ของผู้กระทำความผิด รวมทั้ง สำนักงานอัยการสูงสุดและศาลยุติธรรมที่มีการประสานงานร่วมกันในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด และผู้เสียหายหรือพยานที่ให้ความร่วมมือในการให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้ง กรณีผู้กระทำความผิดที่ถูกดำเนินคดีเป็นเจ้าของกิจการหรือธุรกิจขนาดใหญ่หรือมีอำนาจทางการเงิน และ/หรือมีอำนาจทางการเมือง ควรใช้มาตรการทางภาษีที่กำหนดให้การฉ้อโกงภาษีเกิน 10 ล้านบาทเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินมาดำเนินการกับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ เพื่อให้มีพยานหลักฐานในการดำเนินการยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดอีกด้วย นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดโดยครบถ้วนทุกฉบับตามที่ได้บังคับใช้กับคดีสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวดยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด

คณะผู้จัดทำรายงานมีข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายของรัฐ และในทางปฏิบัติ กล่าวคือในเชิงนโยบายรัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์และการฟอกเงินร่วมมือกันดำเนินการต่อการกระทำความผิดอย่างจริงจัง และสร้างเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วน และต้องสนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องในทุกระดับและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยกำหนดนโยบายเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลักดันมาตรการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือเหยื่อ การพัฒนากลไกเชิงนโยบาย การพัฒนาการบริหาร และผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง และ เข้มงวดในการจัดการกับผู้กระทำความผิดและผู้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ควรกำหนดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการค้ามนุษย์ การดำเนินมาตรการทางแพ่งและการดำเนินคดีเกี่ยวกับการฟอกเงินในหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันงานสอบสวน สถาบันนิติบัณฑิต และสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ต้องสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดและขบวนการอาชญากรรมในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติอย่างจริงจัง โดยใช้กระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา การให้ความช่วยเหลือทางอาญา การสืบพยานในต่างประเทศ การยึดหรืออายัดทรัพย์สินในต่างประเทศและการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายด้านกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย

นอกจากนี้ รัฐบาลต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์พร้อมทั้งกำหนดโทษไว้เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ สนับสนุนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผลักดันให้มีองค์กรหรือคณะบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เพื่อวินิจฉัยและให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับคดีอื่น ๆ รวมทั้งปรับปรุงและแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 44 ที่กำหนดว่า เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้ (1)...(6) การช่วยเหลือผู้เสียหายตามมาตรา 35 เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยไม่ต้องรอคำพิพากษาศาล และควรแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินให้มีการนำระบบการพิจารณาคดีแบบไต่สวนมาใช้กับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินเช่นเดียวกับการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ นอกจากนี้รัฐบาลไม่ควรแต่งตั้งและโยกย้ายเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาลดน้อยครั้งเกินไป โดยปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นอยู่ในสายงาน

สำหรับในทางปฏิบัติ เพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดทำสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งจัดทำแอปพลิเคชัน(Application) รวบรวมคำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแจ้งเหตุที่เกี่ยวข้องด้วย ควรมีการจัดทำคู่มือรวบรวมการปฏิบัติงานสำหรับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาด้านค้ามนุษย์และการดำเนินคดีฐานฟอกเงิน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูล (DATA

BASE) เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ พนักงานอัยการ ศาล และ ราชทัณฑ์) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์เพื่อใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิจัย และมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนโดยมีหน่วยงานของกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพจัดทำโครงการเวทีเปิดใจค้ามนุษย์เพื่อมีการพูดคุยในการ แก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ หรือเปิดกลุ่มไลน์สายด่วน หากมีกรณีต้องมีการปรึกษาหารือ หรือกรณีที่ต้องให้ ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ นอกจากนั้น ควรจัดให้มีการประชุมระหว่างหน่วยงานระหว่าง ประเทศ (Work Shop) เพื่อสร้างความร่วมมือภายในและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ รวบรวมปัญหาการค้ามนุษย์ต่อต้านการค้ามนุษย์และการฟอกเงิน และจัดให้มีการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ ของกระบวนการยุติธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และตระหนักรู้การปฏิบัติ ต่อผู้เสียหายอันมีผลกระทบต่อนิติมนุษยชนและพัฒนาความรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษา เมียนมา ภาษากัมพูชา เป็นต้น รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต้องมีการสืบสวนคดีการค้ามนุษย์ ในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ และการสอบสวนดำเนินคดีอาญาการค้ามนุษย์และการฟอกเงินจะต้องมีคุณภาพ สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลได้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) เป็นหน่วยงานของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2542 มีฐานะเป็นกรมปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและเป็นกลาง มีอำนาจหน้าที่ในการวางหลักเกณฑ์และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินรวมทั้งเป็นหน่วยงานตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินในหน้าที่ของหน่วยงานวางหลักเกณฑ์ (Regulator) ทั้งมีบทบาทในการศึกษาหามาตรการในการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงินโดยมีฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) ส่วนในฐานะของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรมและปฏิบัติงานธุรการอื่นรับรายงานการทำธุรกรรมและแจ้งตอบการรับรายงานเก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษา และวิเคราะห์รายงาน และข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด¹ ยึดหรืออายัดทรัพย์สินจากการกระทำความผิดคดีค้ำมนุษย์ คดียาเสพติดเพื่อตัดท่อน้ำเลี้ยงและตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมตลอดจนดูแลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าว

ตามปกติเมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดได้ทั้งมาตรการทางอาญาและมาตรการทางแพ่ง กล่าวคือการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2551 การบังคับให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีการค้ำมนุษย์ พ.ศ.2559 มาตรา 13,14 และหากปรากฏว่าผู้กระทำความผิดโอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สิน หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นหรือกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ก็สามารถดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้ด้วย นอกจากนั้น หากมีหลักฐานเชื่อได้ว่าทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดพนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 49 อันเป็นมาตรการทางแพ่งซึ่งมิใช่โทษทางอาญาอีกด้วย

ความเป็นมาของการดำเนินคดี “สถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” เริ่มด้วยองค์การพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศด้านต่อต้านการค้ำมนุษย์ “NVADER” สืบทราบว่าสถานบริการแห่งนี้มีการนำพาหญิงต่างด้าว อายุต่ำกว่า 18 ปี เข้ามาแอบแฝงค้าประเวณี ซึ่งเข้าข่ายเป็นการค้ำมนุษย์โดย

¹ มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

ในเบื้องต้นเชื่อว่ามีหญิงต่างด้าว อายุต่ำกว่า 18 ปี ค่าประเวณีอยู่กว่า 10 ราย จึงแจ้งเบาะแสและร้องเรียน ต่อศูนย์ดำรงธรรม กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ “ชุดปฏิบัติการพิเศษกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เข้าตรวจสอบการดำเนินกิจการของสถานบริการดังกล่าวซึ่งตั้งอยู่ ย่านรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร² เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2559 เวลา 16.00น. พร้อมด้วยพนักงานฝ่ายปกครองและสมาชิก กองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อส.) ผลการตรวจสอบจากการล่อซื้อประเวณีหญิงบริการ จำนวน 4 คน พบว่าสถานบริการดังกล่าว มีการแอบแฝงค่าประเวณีจริง พบหญิงต่างด้าวอายุต่ำกว่า 18 ปี และเกินกว่า 18 ปี จำนวน 115 คน และพบบัญชีรายจ่ายหรือ “บัญชีส่วย” ที่สถานบริการดังกล่าวจ่ายต่อผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีการโอนเงินเข้าบัญชีให้กับบุคคลต่าง ๆ ด้วย จึงเก็บเป็นหลักฐาน³ โดยมีนายพงษ์ อนันหรือบอล คณะเขตต์ อายุ 44 ปี รับเป็นผู้ดูแล จากการสอบสวนนายพงษ์อนันหรือบอล คณะเขตต์ ให้ การว่าเป็นผู้ดูแลสถานที่ดังกล่าวมานาน 1 ปี มีใบอนุญาตประกอบกิจการถูกต้องและมีหญิงสาวที่ให้บริการ ค่าประเวณีรวม 400 คน จะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันมาทำงาน โดยค่าบริการจะอยู่ที่หลักพันบาทถึงหลัก หมื่นบาทต่อหนึ่งครั้ง

สำหรับคดีนี้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเสร็จแล้วและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดีค้ามนุษย์ สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณา ต่อมาพนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดี ค้ามนุษย์ 2 สำนักงานอัยการสูงสุด มีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมดและเป็นโจทก์ฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมดต่อศาลอาญา โดย ฟ้อง และขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 4, 6, 9, 10, 52 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มาตรา 4, 9, 11 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282, 283 ทวิ, 287/1 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 64 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 มาตรา 27, 54 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มาตรา 3, 4, 26 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 45, 50, 144, 146 พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 26, 78

ศาลอาญาพิพากษาว่า คดีนี้จำเลยทั้งหมดให้การรับสารภาพว่ากระทำความผิดจริงตาม ฟ้อง จึงพิพากษาว่าการกระทำของจำเลยที่ 1-6 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็น กระทั่งความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานสมคบกันโดยการตกลงกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป แล้วกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งได้กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี ฐานเป็น ธุระจัดหาซึ่งบุคคลเพื่อใช้ค้าประเวณี แม้จะยินยอมก็ตาม ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระ จัดหาต่อไปเพื่อค้าประเวณี แม้จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา พาไปเพื่อการอนาจาร ซึ่งเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี เป็นความผิดกรรมเดียว แต่ผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักสุดฐานร่วมกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป กระทำความผิดฐานค้า มนุษย์ ซึ่งได้กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี ฐานร่วมกันพาบุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ยังไม่ เกิน 18 ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอม ฐานร่วมกันเป็นผู้ดูแล ผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุม ผู้ทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณี ที่มีบุคคลอายุ กว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ฐานร่วมกันใช้หรือลงความเห็นยินยอมให้เด็กประพฤติดนไม่สมควร และ

²ไทยรัฐออนไลน์, ปค.บุกอาบอบนวดย่านรัชดา ฯ จับค้ามนุษย์หญิงต่างด้าวอายุต่ำกว่า 18 ปี ,www.thairath.co.th, 7 มิถุนายน 2559.

³ทีมข่าวอาชญากรรม, MGRONLINE, เปิดโปงขบวนการค่าน้ำกาม “นาคารี” รัชดาฯ ซ่อง “เสีย ล.”, m.manager.co.th, 7 มิถุนายน 2559.

กระทำการประการใดอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักสุดฐานร่วมกันเป็นผู้ดูแล ผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี ซึ่งมีบุคคลอายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ทำการค้าประเวณี ฐานร่วมกันนำคนต่างด้าวซึ่งมีใบอนุญาตทำงานผิดประเภท ฐานร่วมกันเปิดสถานบริการอาบอบนวดโดยไม่ได้รับอนุญาต ฐานร่วมกันจ้างบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นลูกจ้างโดยไม่แจ้งการจ้างต่อพนักงานแรงงานภายใน 15 วัน ฐานร่วมกันเป็นนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในสถานบริการ และฐานครอบครองสิ่งลามกอนาจารเด็ก เพื่อประโยชน์ในทางเพศแก่ตนเองหรือผู้อื่น จำเลยทั้งหมดให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยที่ 1 เป็นเวลา 15 ปี 9 เดือน ปรับ 15,000 บาท คงจำคุกจำเลยที่ 2 เป็นเวลา 15 ปี 3 เดือน ปรับ 15,000 บาท คงจำคุกจำเลยที่ 3-5 คนละ 8 ปี 6 เดือน และปรับจำเลยที่ 6 รวม 655,000 บาท

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้ดำเนินการยึดทรัพย์สินเจ้าของกิจการ “สถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้มากกว่าจำนวน 285 ล้านบาท และนายประเสริฐ สุขชี หรือโก๊ลก กับพวก ซึ่งได้หลบหนีการจับกุมสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีและการค้ามนุษย์อันเป็นมูลฐานความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งหากพิจารณากรณีคดีสถานบริการ “นวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” นับเป็นตัวอย่างที่ดีของการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำความผิดเนื่องจากแม่เจ้าของสถานบริการ ผู้กระทำ ความผิดฐานค้ามนุษย์ซึ่งหลบหนีการจับกุมของเจ้าหน้าที่และศาลออกหมายจับแล้วยังไม่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายอื่นได้โดยไม่ต้องรอผลการดำเนินคดีกับเจ้าของสถานบริการ และยังสามารถดำเนินมาตรการทางแพ่งโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินอันเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงและตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดได้ด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินคดี “สถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” มีประเด็นที่น่าสนใจ 3 ประการ คือ 1) การบังคับใช้กฎหมายในมูลฐานค้ามนุษย์สามารถทำได้ครอบคลุมทั้งทั้งแพ่งและทางอาญา 2) ระยะเวลาในการดำเนินคดีตั้งแต่บุกเข้าจับกุมสู่กระบวนการตัดสินคดีมีความรวดเร็วเมื่อเทียบกับคดีอื่นๆ และ 3) สามารถยึดทรัพย์สินในคดีเมื่อรวมแล้วมีมูลค่ามากกว่าสองร้อยล้านบาท ดังนั้นคณะผู้จัดทำรายงานจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการดำเนินคดี “สถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” เพื่อทราบปัจจัยความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และจะใช้เป็นรูปแบบในการดำเนินคดีตามมูลฐานอื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) และการวิจัยจากสนาม (Field Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างวิจัยใช้การสุ่มแบบจงใจเลือก (Purposive Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลหรือแบบลูกโซ่ (Snow Ball or Chain Sampling) โดยมีขั้นตอนในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1) การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตำราต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ศึกษางานวิจัยและวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ความหมาย นิยาม คำจำกัดความ จากกฎหมาย อนุสัญญา นโยบายยุทธศาสตร์และแผนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อต้องการทราบข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ครอบคลุมครบถ้วน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้สมบูรณ์

2) การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative) อย่างเดียว โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด

1.3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรศึกษา

กลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ โดยเลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ที่มีการกระทำงานทางสังคมมาก มีข้อมูลปฐมภูมิมาก รู้เรื่องด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษมากกว่าคนอื่นๆ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญอย่างอื่น เช่น อาชีพ ประสบการณ์ เป็นต้น ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากเจ้าหน้าที่หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินคดี “สถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” ได้แก่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลยุติธรรม หน่วยงานระหว่างประเทศ (UNODC) และนักวิชาการ รวมจำนวน 12 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มีแนวทางการแก้ไขได้สอดคล้องและเหมาะสมกับปัญหา

1.4.2 ทราบปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด

1.4.3 ทราบแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

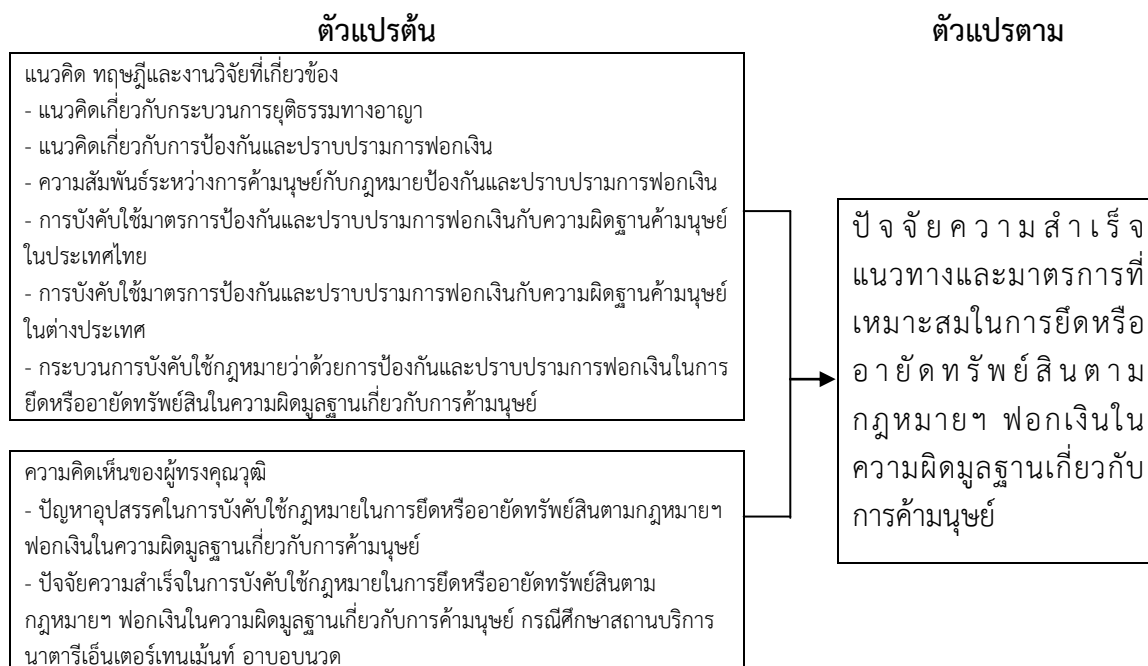
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หมายถึง ส่วนประกอบในการปฏิบัติงานที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าทำให้การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ามนุษย์ ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ได้แก่ ความไม่ชัดเจน ความไม่เหมาะสมในการนำไปปฏิบัติจริงของ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อปฏิบัติที่กำหนดไว้ มีผลทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด หมายถึง องค์ประกอบที่มีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานในการยึดทรัพย์สินคดีค้ามนุษย์ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หมายถึงแนวทาง มาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินการยึดทรัพย์สินคดีค้ามนุษย์บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริการ นาดาร์เอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” คณะผู้จัดทำรายงานได้ทำการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- 2.2 การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ามนุษย์กับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 2.4 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ามนุษย์ในประเทศไทย
- 2.5 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ามนุษย์ในต่างประเทศ
- 2.6 กระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์
- 2.7 การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริการ นาดาร์เอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

2.1.1 รูปแบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กระบวนการยุติธรรมทางอาญา คือกระบวนการเพื่อให้รู้ถึงการกระทำความผิด ผู้กระทำความผิด การติดตามหาตัวผู้กระทำความผิด การพิจารณาความผิดและลงโทษผู้กระทำความผิด ศาสตราจารย์ เฮร์เบิร์ต แพคเกอร์ (Herbert Packer) นักวิชาการชาวอเมริกันให้แนวคิดไว้ว่า กระบวนการยุติธรรมทางอาญามี 2 แบบ คือ

1) แบบควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Model)

รูปแบบนี้จะมุ่งเน้น การควบคุม ระวัง และปราบปรามอาชญากรรมเป็นหลักการที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถควบคุมและติดตามจับกุมอาชญากรรมมาลงโทษได้ย่อมเป็นการกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและเสรีภาพของประชาชนผู้สุจริตถูกคุกคามจากภัยอาชญากรรม ความสงบเรียบร้อยของสังคมจะสูญสิ้นไปและจะนำไปสู่การไม่เคารพเชื่อฟังกฎหมายในที่สุด ระบบนี้มุ่งเน้นที่การค้นหาข้อเท็จจริงของตำรวจและอัยการและเชื่อว่าตำรวจและอัยการสามารถที่จะวินิจฉัยความผิดถูกในขั้นต้นได้ อีกทั้งยอมรับว่าการค้นหาข้อเท็จจริงในขั้นตำรวจและอัยการเพียงพอที่จะเชื่อถือได้ สังคมต้องยอมรับให้เจ้าพนักงานกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพได้บ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง (ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่)

2) แบบกระบวนการนิติธรรม (Due Process Model)

ระบบนี้ไม่เชื่อว่าการควบคุมอาชญากรรมนั้นจะมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

โดยเฉพาะการค้นหาข้อเท็จจริงซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการหรือฝ่ายปกครองจะเชื่อถือได้เพียงใดเพราะวิธีปฏิบัติของตำรวจและอัยการเป็นการดำเนินงานในทึรโหลฐานซึ่งอาจจะใช้วิธีการล่อลวง ชู่เช็ญและสร้างพยานหลักฐานขึ้นใหม่ได้ บุคคลไม่ควรจะถูกกล่าวหาว่าเป็นอาชญากรรมเพียงเพราะมีหลักฐานว่าเขากระทำความผิด บุคคลจะมีความผิดต่อเมื่อได้รับการพิจารณาคดีหรือไต่สวนอย่างเป็นทางการและกระทำโดยองค์กรที่มีความเป็นกลางภายใต้การให้ความคุ้มครองสิทธิอย่างเต็มที่แล้ว ทฤษฎีนี้เห็นว่ากระบวนการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยจะยึดหลักนิติธรรมทั้งหลายจะให้ความสำคัญกับสิทธิส่วนตัวของบุคคล (Privacy Rights) และไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนที่มีขอบ (The Exclusionary Rule) จะมีการแจ้งให้ผู้ถูกซักถามหรือสืบสวนทราบถึงสิทธิของตนก่อน (Miranda Warning) หากการบังคับใช้กฎหมายในอนาคตมีมากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงหลักการและนโยบายของรูปแบบการควบคุมอาชญากรรมที่เราอาจจะคาดหวังว่าจะลดข้อจำกัดในการพยายามที่จะปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจ ยิ่งการล่อลวงล้ำเข้าไปในชีวิตของผู้คนจะได้รับการอำนวยความสะดวกโดยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเช่นการเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จะดำเนินต่อไปในอนาคต

ในทางกลับกันถ้าเราเห็นการเปลี่ยนแปลงในหลักการและนโยบายของกระบวนการนิติรัฐ เราก็คาดหวังว่าข้อจำกัดของตำรวจมีอยู่ในการต่อสู้กับอาชญากรรมจะยังคงเหมือนเดิมหรือจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามที่จะเป็นรูปแบบหลักในอนาคตโครงการตำรวจชุมชนมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นมาตรฐานการปฏิบัติทั่วประเทศที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะกลายเป็นที่รู้จักกันในนามของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประชาชน

การพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่ประการหนึ่งคือการทำแฟ้มประวัติ DNA ซึ่งอาจจะกลายเป็นเครื่องมือการบังคับใช้กฎหมายตามปกติในอนาคตอันใกล้และบางครั้งสิ่งที่จะเป็นปัญหามากที่สุดในการจัดทำแฟ้มประวัติ DNA คือการจัดเก็บ รวบรวม และการใช้ตัวอย่าง หากเป็นการดำเนินการตามกระบวนการนิติรัฐฐานข้อมูลดีเอ็นเออาจจะประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างจากผู้ต้องสงสัยที่มีประวัติเท่านั้นเช่นเดียวกับการปฏิบัติในปัจจุบันที่เรามีการจัดเก็บรอยนิ้วมือ หากเป็นการดำเนินการตามรูปแบบการควบคุมอาชญากรรมฐานข้อมูลดีเอ็นเออาจจะประกอบด้วยตัวอย่าง DNA ที่เก็บจากทารกแรกคลอดทั้งหมดที่เกิดในสหรัฐอเมริกา¹

2.1.2 ความหมายขององค์กรอาชญากรรม

องค์กรอาชญากรรม มีการให้ความหมายที่น่าสนใจ คือ องค์กรอาชญากรรม (organized crime) หรืออาชญากรรมองค์กร คือ เครือข่ายธุรกิจที่แสวงหาผลกำไรจากสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย เช่น การค้า ยาเสพติด ค้าหญิงโสเภณี ค้าสิ่งสิ่งพิมพ์ลามก เปิดบ่อนการพนัน ขยายสินค้าที่ได้มาจากการโจรกรรม ฟอกเงิน ขยายของเถื่อน และรับจ้างกระทำความผิดกฎหมายทุกรูปแบบ รวมทั้งกระทำในรูปแบบข้ามชาติ ถ้าพิจารณาเพียงผิวเผินเสมือนหนึ่งว่าผู้กระทำผิดเพียงแต่กระทำ หรือ

¹Robert M. Bohm and Keith N. Haley (1999), Introduction to criminal justice, nd edition. New York, Glencoe/McGraw-Hill.

บริการจัดการงานที่ผิดกฎหมาย เพียงฝ่ายเดียว แต่ถ้าพิจารณาถึงลงไปพบว่าต้องมีผู้จัดหาสินค้าหรือบริการที่ผิดกฎหมายมาป้อนให้ แก่หน่วยจัดการนี้ด้วยเพราะให้ผลกำไรสูงมาก²

องค์การอาชญากรรมมีลักษณะสำคัญหลายประการคือ³

1) องค์การอาชญากรรมจะจัดหาสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายได้ในปริมาณมากจนสามารถดำรงองค์การเพื่อประกอบธุรกิจการค้าเหล่านี้สนองความต้องการของผู้คน อาชญากรรมองค์การเกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการที่หาได้ง่าย ราคาถูก จากแหล่งผลิตที่ทั้งถูกและผิดกฎหมาย และผลกำไรจากการค้าไม่เข้าสู่ระบบการเงินของรัฐ

2) องค์การอาชญากรรมต้องอาศัยความร่วมมือของตำรวจ นักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการ อยู่รอดและดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนกันด้วยการลงคะแนนเสียงให้และให้การอุปถัมภ์เป็นรายบุคคลแก่ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา สื่อมวลชนที่มีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมสังคม รวมทั้งสมาชิกสภาต่าง ๆ ระดับท้องถิ่น เมือง และรัฐ

3) องค์การอาชญากรรมมีการใช้กำลังรุนแรงในการบังคับให้สมาชิกปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกลุ่ม องค์การเหล่านี้ควบคุมกันด้วยกฎระเบียบที่เข้มงวด และมีบทลงโทษที่โหดเหี้ยมต่อผู้ที่ฝ่าฝืนกฎกติกาของกลุ่ม ขณะเดียวกันก็มีวิธีการกำจัดคู่แข่งอย่างโหดร้ายทารุณสุด ๆ เช่น แก๊งค์ค้าบ้าในไทยมีการตัดใบหูลูกค้าทำพวงกุญแจ ส่วนการควบคุมอาชญากรรมประเภทนี้ก็ทำได้ยากเนื่องจากขาดพยานหลักฐานหรือพยานมักหวาดกลัว ที่จะให้การปรักปรำองค์การอาชญากรรมเหล่านี้

4) องค์การอาชญากรรมมีการจัดโครงสร้างองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ องค์การเหล่านี้มีได้เพียงแต่ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นอาชญากรของสังคมเท่านั้น พวกเขาเป็นอาชญากรที่ติดต่อสัมพันธ์กับสมาชิกสังคมที่ปฏิบัติตามกฎหมายด้วย และทั้งอาชญากรและผู้ที่ได้ชื่อว่า “อยู่ในระเบียบสังคม” ต่างก็ช่วยกันสร้างเครือข่ายในระดับเมือง ระดับภูมิภาค และระดับชาติเพื่อทำงานร่วมกัน และเนื่องจากอาชญากรรมประเภทนี้มีการบริหารจัดการแบบองค์การ จึงทำให้การสาวความผิดถึง “ผู้บงการ” หรือ “ผู้มีอิทธิพล” หรือ “เจ้าพ่อ” กระทำได้ยาก เพราะมีการตัดตอนคำสั่งให้กระทำผิดกันเป็นชั้น ๆ

เครือข่ายอาชญากรรมองค์การเหล่านี้บ่อยครั้งที่ควบคุมอยู่เบื้องหลังกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ เช่น กลุ่มว่าแดงที่ผลิตยาบ้าส่งขายในประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งภาพความคิดเกี่ยวกับองค์การอาชญากรรมเหล่านี้ได้มาจากชาวอิตาเลียนในอเมริกา คือ ภาพของแก๊งมาเฟีย (Mafia) ต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันองค์การอาชญากรรมเหล่านี้อยู่ในมือของชาวจีน แอฟริกัน อเมริกัน แม้ชีกันอิตาเลียน เวียดนาม ญี่ปุ่น คิวบา โคลัมเบีย ไอร์ช รัสเซีย มากกว่า

วัชรพล ประสานราชกิจ⁴ องค์การอาชญากรรม (Organized Crime) หมายถึง การประกอบกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยคณะบุคคลที่รวมตัวกันเป็นองค์การอย่างมั่นคงและเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการจัดหาสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายครอบคลุมธุรกิจใญ่กว้าง ทั้ง

² จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, อังโน วัชรพันธุ์ จันทขจร, อิทธิพลขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (สารนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), หน้า 10.

³ วัชรพันธุ์ จันทขจร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁴ วัชรพล ประสานราชกิจ, อังโน วัชรพันธุ์ จันทขจร, อิทธิพลขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, หน้า 10.

การพนัน โสเภณี การให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยสูง รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมายที่กระทำโดยสมาชิกขององค์กรดังกล่าว

Cressey⁵ องค์กรอาชญากรรม คือ อาชญากรรมที่ประกอบขึ้นโดยบุคคลที่ถูกกำหนดหน้าที่โดยกลุ่ม มีการแบ่งงานแบ่งหน้าที่ โดยมีคนหนึ่งรับหน้าที่ผู้ใช้ คนหนึ่งรับหน้าที่ผู้สนับสนุน และบุคคลหนึ่งรับหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการใช้กำลัง

Maltz⁶ (1976, p. 346) องค์กรอาชญากรรม คือ การประกอบอาชญากรรมโดยมีผู้กระทำผิดมากกว่าหนึ่งคนและกลุ่มผู้กระทำผิดมีเจตนาที่จะดำรงกลุ่มของตน เพื่อร่วมกันประกอบอาชญากรรม

แม้ว่าคำจำกัดความอาจมีความแตกต่างและคล้ายคลึงกัน แต่องค์กรอาชญากรรมมีลักษณะร่วมกันอยู่ 8 ประการ คือ

1) ไม่มีเป้าหมายทางการเมือง (No Political Goals) แต่อาจมีกิจกรรมร่วมกับฝ่ายการเมืองเพื่อสร้างศักยภาพ ได้รับการคุ้มครอง สำหรับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย

2) มีระดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchical) มีลำดับชั้นอย่างน้อย 3 ระดับ อำนาจมีการสืบทอด

3) จำกัดจำนวนสมาชิก (Limited Or Exclusive Membership) มีการกำหนดมาตรฐาน เช่น ประวัติอาชญากรรม อาชีพ เชื้อชาติ ต้องมีสมาชิกรับรองและต้องพิสูจน์ใจ รวมทั้งมีระยะทดลองงาน

4) กำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะ (Constitutes A Unique Subculture) สมาชิกองค์กรได้ดินต้องแตกต่างจากสังคมปกติ

5) ดำรงองค์กรให้ถาวร (Perpetuates Itself) ขึ้นอยู่กับการปลูกฝังความคิด “วัฒนธรรมย่อย” ขององค์กร

6) มีเจตนาใช้ความรุนแรงที่ผิดกฎหมาย (Willingness To Use Illegal Violence) โดยพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีและถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา

7) ผูกขาดการดำเนินงาน (Monopolistic) เช่น คุมพื้นที่ชัดเจน คุมกิจการผิดกฎหมาย เช่น บ่อนการพนัน หรือคุมทั้งสองอย่าง เช่น คุมการค้ายาบ้าในพื้นที่ อำเภอหรือจังหวัดนี้ โดยใช้วิธีการรุนแรงและทุจริต ทุกประเภท

8) ปกครองโดยกฎเกณฑ์และระเบียบ (Governed By Rules and Regulations) ที่สมาชิกต้องปฏิบัติตาม

จากลักษณะ 8 ประการ อาจสรุปได้ว่า องค์กรอาชญากรรมคือ องค์กรจัดตั้งของกลุ่มอาชญากร ที่ไม่มีเป้าหมายทางการเมือง มีการจัดลำดับการบังคับบัญชา มีการคัดเลือกสมาชิกและสร้างกฎเกณฑ์เฉพาะขององค์กรที่เป็นวัฒนธรรมย่อย เพื่อดำรงสถานะขององค์กรให้ยาวนาน มีเจตนาใช้ความรุนแรงและวิธีการผูกขาดปกครองด้วยกฎเกณฑ์และระเบียบต่อผู้อยู่ภายใต้อิทธิพล⁷

2.1.3 รูปแบบโครงสร้างองค์กรอาชญากรรม

⁵Cressey อ้างใน วัชรพันธุ์ จันทรวงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

⁶Maltz อ้างใน วัชรพันธุ์ จันทรวงศ์, เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

⁷Abadinsky อ้างใน วัชรพันธุ์ จันทรวงศ์, อิทธิพลขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, หน้า 15.

Abadinsky⁸ กล่าวว่า โครงสร้างขององค์กรอาชญากรรม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) แบบระบบราชการหรือบริษัท (Bureaucratic / Corporate Model) คล้ายคลึงกับองค์กรตำรวจ ทหาร ที่เน้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติการระดับใหญ่ โดยมีลักษณะ ดังนี้

- มีลำดับชั้นซับซ้อน
- มีการแบ่งงานในลักษณะขยาย
- ตำแหน่งขึ้นกับความชำนาญของบุคคล
- ความรับผิดชอบร่วมกัน
- กฎเกณฑ์เป็นลายลักษณ์อักษร
- การสื่อสารจากระดับบนถึงบุคคลระดับล่างเป็นบันทึกลายลักษณ์อักษรระบบ

นี้ได้สร้างจุดอ่อนให้องค์กรอาชญากรรมอยู่ 4 ด้าน คือ 1) การสื่อสารจากระดับบนสู่ระดับล่างสามารถถูกสกัดกั้นได้ 2) การกระจายข่าวสารและการรักษาเอกสาร อาจเป็นเหตุให้องค์กรถูกทำลายทั้งองค์กร 3) การแทรกซึมเข้าสู่ระดับล่างขององค์กรได้ สามารถทำอันตรายทั้งองค์กรได้ 4) การตายหรือถูกจับกุมคุมขังในระดับบังคับบัญชาขององค์กร ทำให้เกิดช่องว่างในการปฏิบัติการ

2) แบบระบบอุปถัมภ์ (Patron-Client Networks Model) อำนาจแท้จริงขององค์กรอยู่ที่คุณภาพของการใช้อำนาจอย่างไร้รูปแบบ (Amorahous Quality) การกระจายอำนาจในองค์กรอาชญากรรมมีประโยชน์ทั้งในทางธุรกิจและความปลอดภัย “ผู้อุปถัมภ์” ให้ความช่วยเหลือจัดหาทางเศรษฐกิจและปกป้องการใช้อำนาจที่ถูกกฎหมาย และผิดกฎหมาย “ผู้รับอุปถัมภ์” ต้องตอบแทนด้วยสินทรัพย์ที่จับต้องได้

2.2 การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

2.2.1 ความหมายของการฟอกเงิน

การฟอกเงินเป็นการกระทำใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะของการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้ดูเหมือนทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้เงินสกปรกหรือเงินที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้มาจากการกระทำความผิดให้ดูเหมือนเป็นเงินสะอาด เพื่อนำเงินที่ถูกฟอกไปใช้ในการกระทำความผิดต่อไป⁹ นอกจากนี้ยังรวมถึง “การให้เงินทุนสนับสนุนแก่กิจกรรมก่อการร้ายด้วย (โดยที่เงินนั้นอาจมีหรือไม่มีที่มาจากอาชญากรรม)” เช่น นาย A ค้ายาเสพติด เงินที่ได้มา เงินนั้นถือเป็นเงิน “สกปรก” เพราะเป็นเงินที่ได้มาจากการทำผิดกฎหมายหรือเงินที่ได้มาจากอาชญากรรม ฉะนั้น นาย A จะต้องหาหนทางวิธีที่จะทำให้งeldดังกล่าว “สะอาด” ซึ่งกระบวนการวิธีดังกล่าวที่นาย A จะทำต่อไปนั้น ก็คือ “การฟอกเงิน” นั่นเอง

⁸วัชรพันธุ์ จันทขจร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 16-18.

⁹นิพนธ์ อักษรกาญจน์, ปัญหาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542, หลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่นที่ 10 สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2555, หน้า 3.

วีระพงษ์ บุญโญภาส¹⁰ กล่าวว่า การฟอกเงินหมายถึง การเปลี่ยนเงินที่ได้มาผิดกฎหมายให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การฟอกเงินเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลปกปิดแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย และทำให้เงินนั้นเป็นรายได้ที่ชอบกฎหมายเกิดดอกออกผลแล้วจึงย้อนกลับไปประกอบอาชญากรรมอีก นิยามที่สั้นและง่ายกว่านั้น การฟอกเงิน คือ เทคนิคในการที่จะทำให้เงินที่ได้มาโดยไม่สุจริต กลายมาเป็นเงินในรูปแบบการลงทุนทางธุรกิจ โดยทำให้ดูเหมือนว่าเงินนั้นเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริต

สุรพล ไตรเวทย์¹¹ กล่าวว่า การฟอกเงิน คือ การเปลี่ยนสภาพของรายได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่เข้าใจว่ารายได้หรือทรัพย์สินนั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น การอาศัยธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้าหรือโดยอาศัยสถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็นการโอนเงินหรือฝากเงินก็ตามโดยอาศัยสถาบันการเงินเป็นเครื่องมือในการปกป้องผลประโยชน์อันได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ให้รอดพ้นจากการถูกดำเนินคดีตามกฎหมายและใช้ประโยชน์จากเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายได้ตามความประสงค์

ไชยยศ เหมะรัชตะ¹² กล่าวว่า การฟอกเงิน หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ทำให้เงินที่ได้มาโดยการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมายหรือได้มาโดยการไม่สุจริตให้กลายสภาพเป็นเงินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริต วิธีการฟอกเงินที่ง่ายที่สุดคือ การเปิดบัญชีเงินฝากของบุคคลในนามของบุคคลต่าง ๆ เพื่อมิให้ติดตามหาเจ้าของที่แท้จริงได้ และเงินฝากเหล่านี้อาจถอนจากบัญชีโดยการจ่ายเช็คให้แก่บุคคลอื่น ซึ่งอาจเป็นเจ้าของเงินนั้นเองหรืออาจโอนไปธนาคารอื่นต่อไป

สีหนาท ประยูรรัตน์¹³ กล่าวว่า การฟอกเงิน หมายถึง การกระทำอันเป็นการแปรสภาพหรือโอนทรัพย์สินโดยรู้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการกระทำความผิดหรือได้มาจากการมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกปิด หรือ อำพรางแหล่งที่มาของทรัพย์สินที่ผิดกฎหมาย หรือเพื่อช่วยเหลือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และยังหมายความรวมถึงไปถึงการกระทำอันเป็นการปกปิดหรืออำพรางลักษณะอันแท้จริงของแหล่งที่มาที่ตั้งของทรัพย์สิน โดยรู้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวได้มาจากการกระทำความผิด หรือได้มาจากการมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การฟอกเงิน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเงินที่ได้มาโดยการกระทำผิดกฎหมาย หรือได้มาโดยไม่สุจริตให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การฟอกเงินเป็นกระบวนการซึ่งปกปิดแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย และทำให้รายได้นั้นกลายเป็นแหล่งรายได้ที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือในความเข้าใจโดยง่ายก็คือ การทำเงิน "สะอาด" ให้เป็นเงิน "สกปรก"

อนึ่ง การฟอกเงินนั้นไม่เพียงเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดเท่านั้น แต่รวมถึงอาชญากรรมร้ายแรงอื่น ๆ เช่น การค้าโสเภณีหญิงและเด็ก การค้าอาวุธสงคราม การคอร์รัปชัน ฯลฯ และรวมทั้งอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอีกด้วย การค้ายาเสพติด การค้าหญิงและเด็ก ซึ่งถือว่าเป็นการค้า

¹⁰วีระพงษ์ บุญโญภาส อ่างใน นิพนธ์ อักษรกาญจน์, เรื่องเดียวกันหน้า ,เดียวกัน.

¹¹สุรพล ไตรเวทย์ อ่างใน นิพนธ์ อักษรกาญจน์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

¹²ไชยยศ เหมะรัชตะ อ่างใน นิพนธ์ อักษรกาญจน์, ปัญหาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542, หน้า 3.

¹³สีหนาท ประยูรรัตน์ อ่างใน นิพนธ์ อักษรกาญจน์, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

มนุษย์ถูกพิจารณาว่าเป็นแหล่งสำคัญที่ทำรายได้อย่างมากให้พวกเหล่าอาชญากร และเป็นแหล่งสำคัญของเงินที่ต้องนำไปฟอกให้เป็นเงินที่ถูกต้องเพื่อนำมาขยายเครือข่ายต่อไป

2.2.2 รูปแบบของการฟอกเงิน

ความมุ่งหมายของการฟอกเงิน เพื่อการปกปิดเปลี่ยนแปลงสภาพของทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิด เปลี่ยนแปลงสถานะ เพื่อให้พ้นผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การเปิดเสรีทางการเงิน ทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุนเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ภายใต้ระบบเครือข่ายบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ และการแข่งขันการให้บริการแก่ลูกค้าของสถาบันการเงินทำให้การโอนเงิน ไม่มีการตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของเงิน และเป็นการยากลำบากของเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และตำรวจ ในการติดตามเพื่อจะยึดทรัพย์นั้นตามกฎหมาย รูปแบบของการฟอกเงินที่ผิดกฎหมายให้กลับกลายเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย อาจจำแนกออกได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้¹⁴

1) การนำเงินสดติดตัวออกนอกประเทศ เป็นการนำเงินสดที่ได้มาโดยไม่สุจริตติดตัวหรือนำไปใช้จ่ายในต่างประเทศ แต่โดยที่การโยกย้ายเงินสดที่ได้รับจากการค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรมอื่น ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากมีจำนวนมากและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินสดจำนวนมาก ๆ อาจถูกเพ่งเล็งได้ง่าย นอกจากนี้ทางการบางประเทศยังมีมาตรการกำกับควบคุมธุรกิจด้านเงินสดอย่างเข้มงวด รวมทั้งระบบการเงินของบางประเทศ อาจจะไม่นิยมการใช้จ่ายหรือทำธุรกิจโดยอาศัยเงินสด ดังนั้น การใช้เงินสดจึงกระทำเฉพาะในบางประเทศที่ผ่อนคลายการควบคุม หรืออาศัยผ่านทางพรมแดนระหว่างประเทศโดยติดสินบนเจ้าพนักงานเป็นหนทางที่เสี่ยงภัยอย่างมาก

ในกรณีการฟอกเงินโดยไม่ผ่านธนาคาร แต่จะถือเงินสดติดตัวออกไปนอกประเทศด้วยตนเอง จะทำอย่างไรที่จะนำเงินสดจำนวนมากนี้หลบหลีกการตรวจของเจ้าหน้าที่ศุลกากรออกไปได้ในสหรัฐอเมริกาเป็นที่นิยมมากวิธีหนึ่ง ก็คือ ผู้ขนเงินจะเดินทางด้วยกระเป๋าสองใบที่เป็นยี่ห้อเดียวกัน แบบเดียวกัน ขนาดเดียวกัน สีเหมือนกัน กระเป๋าใบหนึ่งบรรจุเสื้อผ้าของส่วนตัวผู้ถือ แต่อีกใบหนึ่งเต็มไปด้วยธนบัตรที่หอบเอามาฟอกเพียงอย่างเดียว เมื่อเดินทางไปถึงที่หมาย เขาจะหอบเอากกระเป๋าที่บรรจุธนบัตรออกมาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ดีหน้าชื่อเดินผ่านช่องเส้นเขียวด้วยความมั่นใจว่าไม่มีสิ่งผิดกฎหมายใด ๆ ให้ศุลกากรต้องตรวจค้น แต่เมื่อศุลกากรขอตรวจค้นเขาจะดีหน้าเชื่ออย่างประหลาดใจเมื่อกระเป๋าถูกเปิดและพบว่าแน่นไปด้วยธนบัตร เขาจะแก้ตัวว่าหยิบกระเป๋าผิดมาอย่างแน่นอน พร้อมกับยืนยันกับที่จุดสายพานรับกระเป๋า ณ ที่นั้นจะมีกระเป๋าของเขอีกใบหนึ่งรออยู่เพื่อการพิสูจน์เป็นกระเป๋าที่บรรจุเสื้อผ้า และมีชื่อมีนามบัตรของเขาอยู่เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ว่าหยิบกระเป๋าผิดใบ ส่วนกระเป๋าธนบัตรที่ถูกยึดไปนั้นเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูญไปจากการทำธุรกิจ

2) การฝากเงินกับสถาบันการเงินในประเทศ เป็นวิธีหลักโดยทั่วไปที่นิยมใช้ในการฟอกเงินซึ่งการฝากเงินมักจะใช้นามแฝงหรือใช้ชื่อปลอม เพื่อไม่ให้สามารถสืบสาวหาต้นตอ

3) การส่งเงินสดหรือโอนเงินออกนอกประเทศ เป็นการนำเงินสดไปฝากไว้ในประเทศที่ไม่มีการควบคุมระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินอย่างเข้มงวด เพื่อให้เข้าไปอยู่ในระบบการเงินของประเทศนั้น แล้วโอนเงินกลับไปสู่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากร โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น โดย

¹⁴นิพนธ์ อักษรกาญจน์, ปัญหาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542, หน้า 5.

ทางโทรคมนาคม เงินนั้นก็จะเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นจุดอ่อนของประเทศที่ไม่เข้มงวดเรื่องการส่งเงินสดออกนอกประเทศ

4) การจัดตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้นบังหน้า เป็นการที่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากรปกปิดแหล่งที่มาและความเป็นเจ้าของเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย โดยการจัดตั้งหรือซื้อกิจการในต่างประเทศ เช่น ในประเทศที่เป็นเขตปลอดภาษี และให้กิจการของตนในประเทศกักยืมเงินหรือซื้อสินค้าจากกิจการในต่างประเทศดังกล่าวในราคาแพงกว่าปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายกลายเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะถูกใช้จ่ายหมุนเวียนระหว่างกิจการทั้งสองแห่งดังกล่าว

5) การดำเนินธุรกรรมอื่น ๆ¹⁵

นอกจากวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีวิธีการฟอกเงินในลักษณะอื่น ๆ เช่น

-การนำเงินสดไปซื้อตราสารการเงินที่เปลี่ยนมือได้ ซึ่งอาจจะไม่มีการควบคุมจากสถาบันการเงินผู้ออกตราสาร

-การซื้อสังหาริมทรัพย์ อาทิ เช่น การซื้ออัญมณี การซื้อศิลปวัตถุ การซื้อวัตถุโบราณ พระเครื่อง เป็นต้น

-การซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

-การแลกเปลี่ยนเงินตรา

-การลงทุนประกอบธุรกิจขนาดเล็กที่สามารถทำให้มูลค่าเพิ่มขึ้นมาได้ อาทิเช่น ธุรกิจแกลอรีขายภาพ ธุรกิจร้านอาหาร

2.2.3 กระบวนการฟอกเงิน หลักๆ มีดังต่อไปนี้

(1) การรวบรวมเงินสกปรกที่ได้มาจากการทำผิดกฎหมาย (Collection of Dirty Money)

(2) การนำเงินสดเข้าสู่ระบบ (Placment) โดยผ่าน สถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น ธนาคาร เป็นต้น

(3) การนำเงินผ่านขั้นตอนหลายชั้นเพื่อสร้างความสับสน (Layering) ด้วยการอำพรางแหล่งที่มาเงินครั้งแรก เช่น การโอนเงินระหว่างบัญชีไปมาในแต่ละประเทศ

(4) การนำเงินกลับเข้าสู่ระบบใหม่ (Integration) โดยที่เมื่อเงินทั้งหมดผ่านกระบวนการข้อ 3 แล้ว ในขั้นตอนนี้เงินดังกล่าวก็จะเป็นเงินที่สะอาดถูกต้องตามกฎหมาย สามารถเอาไปซื้อทรัพย์สินราคาแพง ๆ หรือ เอาไปใช้ในการทำอาชญากรรมอีกได้ เป็นต้น

2.2.4 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการฟอกเงิน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินที่สำคัญมีอยู่ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory) และทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and abetting theory)¹⁶

2.2.4.1 ทฤษฎีการสมคบกัน (Conspiracy Theory)

ตามหลักกฎหมายความผิดพื้นฐานของการสมคบกันกระทำความผิดทางอาญาที่มีอยู่ว่าสมาชิกในการสมคบกัน มีความรับผิดชอบเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำของผู้ที่ร่วมสมคบกัน

¹⁵ กัญทิมา ช่างทำ, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ายาเสพติด, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), หน้า 45-46.

¹⁶ กัญทิมา ช่างทำ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 46-54.

Pinkerton Rule¹⁷ ได้วางหลักว่า ผู้ร่วมสมคบกัน จะถูกถือว่าร่วมกระทำความผิดสำหรับการกระทำความผิดของผู้ที่ร่วมสมคบกันอย่างกว้างขวาง ในความหมายคือ การให้ความช่วยเหลือในการคบกันกระทำความผิด จะทำให้คณะบุคคลกลายเป็นกลุ่มบุคคลตามหลักตรรกวิทยา ก็คือ เพื่อการก่อตั้งในการตกลงและการตกลงอนุมานได้อันนำไปสู่การสมคบกันและการสมคบกันก่อให้เกิดความรับผิดชอบเกี่ยวกับตัวการ

สำหรับแนวคิดเรื่องความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินนี้ยังมีแนวคิดเพิ่มเติมว่าการกระทำความผิดเกิดขึ้น เมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกันกระทำความผิดต่อสหรัฐอเมริกาหรือน้อยลสหรัฐอเมริกาโดยถือว่าสหรัฐเป็นผู้เสียหายและเพื่อพิสูจน์ความผิดต้องแสดงให้เห็นสองประการด้วยกันดังต่อไปนี้

ประการแรก บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกัน หรือตกลงกันกระทำความผิดต่อสหรัฐ หรือน้อยลสหรัฐอเมริกา

ประการที่สอง อย่างน้อยที่สุดผู้ที่ได้สมคบกันมีการกระทำที่แสดงออกเพื่อจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการสมคบกัน

2.2.4.2 ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and abetting theory)

ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน นำมาใช้ประกอบกับการดำเนินคดีฐานฟอกเงินเนื่องจากหากจำเลยผู้ได้กระทำความผิดฐานฟอกเงินโดยเงินจำนวนดังกล่าวมาจากการค้ายาเสพติดการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการกระทำ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนองค์การอาชญากรรมในการที่จะแผ่ขยายอิทธิพลและช่วยแพร่ขยายแผนองค์กรต่อไป ซึ่งกรณีนี้ต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าจำเลยได้กระทำไปโดยเจตนาที่จะช่วยให้มีการจำหน่าย หรือครอบครองยาเสพติดต่อไป ซึ่งอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าจำเลยเป็นผู้สืบทอดอาชญากรรม¹⁸

จากทั้งสองทฤษฎีอาจกล่าวได้ว่าการฟอกเงินเป็นการสมคบกันประกอบอาชญากรรมอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นการสมคบกันกระทำโดยใช้กระทำโดยใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และเทคโนโลยีต่างๆ เข้าช่วยเหลือสนับสนุนให้องค์กรอาชญากรรมยังคงอยู่คงอยู่ต่อไปเป็นวัฏจักร

2.2.4.3 มาตรการรับทรัพย์สิน

มาตรการการรับทรัพย์สินทางอาญาและการรับทรัพย์สินทางแพ่งมีจุดประสงค์เดียวกันที่จะมุ่งหมายเพื่อทำลายเศรษฐกิจ และตัดท่อน้ำเลี้ยงของอาชญากรที่มีทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจในการกระทำความผิด ซึ่งกระบวนการในการดำเนินการกับทรัพย์สินของอาชญากรทั้งสองต่างเป็นอิสระจากกัน กล่าวคือ การลงโทษทางอาญาไม่เป็นเงื่อนไขให้รับทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่งและการรับทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่งก็ไม่เป็นเงื่อนไขให้ลงโทษบุคคลในคดีอาญา และเนื่องจากกระบวนการทั้งสองมีแนวความคิดพื้นฐานทางกฎหมายต่างกันจึงส่งผลให้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่

¹⁷ Pinkerton Rule อ้างใน เกษมพงศ์ โบตระกูล, กระบวนการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 9.

¹⁸ ปิยะพันธุ์ สารากรบริหาร, การกำหนดความผิดอาญาฐานเกี่ยวกับการฟอกเงิน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534), หน้า 52.

สำคัญของกระบวนการทั้งสองมีแนวความคิดพื้นฐานทางกฎหมายต่างกันจึงส่งผลให้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สำคัญของกระบวนการทั้งสองประเภทต่างกัน¹⁹ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1) การริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางอาญา

การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดด้วยกระบวนการทางอาญาได้ถูกนำมาใช้ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด โดยมีแนวคิดมาจากหลักการและเหตุผลว่า²⁰

(1) เพื่อปราบปรามอาชญากรรมด้วยการลงโทษทางเศรษฐกิจ (Economic sanction) อย่างรุนแรง

(2) เพื่อการทำลายขบวนการก่ออาชญากรรม (Organization crime)

(3) ทรัพย์สินที่รับมาได้ถือว่าเป็นการชดเชยเงินของสังคมที่ต้องเสียไปในการปราบปรามอาชญากรรม

อนึ่ง กระบวนการริบทรัพย์สินในทางอาญานี้ เป็นกระบวนการพิจารณาที่ดำเนินคดีโดยตรงต่อบุคคล (In Personam)²¹ ที่กระทำความผิดอาญา โดยการฟ้องบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเป็นจำเลยในคดี (Action In Personam) และมีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษจำเลยโดยบังคับเฉพาะทรัพย์สินของผู้ที่ถูกฟ้องเท่านั้น กระบวนการริบทรัพย์สินในทางอาญา จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการริบทรัพย์สินโดยทางศาล ดังนั้น การจะริบทรัพย์สินของจำเลยได้ ต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้ถูกกล่าวหาเป็นจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องจริงหรือไม่ เมื่อโจทก์พิสูจน์ให้ศาลเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดจริง ศาลจึงจะลงโทษทางอาญา คือริบทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่พิจารณาว่าตัวทรัพย์สินมีความผิดหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางอาญานี้ผูกพันกับผลในคดีอาญาที่บุคคลนั้นได้ก่อขึ้น ซึ่งโดยหลักแล้วคดีอาญามีข้อสันนิษฐานว่า จำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าโจทก์จะพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำความผิด อีกทั้งหลักวิธีพิจารณาความมีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้คนบริสุทธิ์ถูกลงโทษ ดังนั้น การที่ศาลจะพิพากษาว่าผู้ใดจะกระทำความผิด รัฐโดยเจ้าพนักงานอัยการจะต้องพิสูจน์จนสิ้นข้อสงสัย (Proof Beyond Reasonable Doubt) ว่าจำเลยกระทำความผิดจริง จึงจะริบทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางอาญาได้ ซึ่งคำพิพากษาริบทรัพย์สินดังกล่าวถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษจำเลยในคดีอาญา เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาริบทรัพย์สินนั้น กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะต้องตกเป็นของรัฐในทันที แต่ทั้งนี้ไม่มีผลย้อนหลังไปถึงเวลาที่มีการกระทำความผิด และไม่มีผลเป็นอันเด็ดขาด ดังนั้นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงอาจยื่นคำร้องขอคัดค้านและร้องขอคืนทรัพย์สินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

การริบทรัพย์สินทางอาญา (Criminal Forfeiture Measure) นี้จึงมีได้หมายถึง มาตรการที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แต่

¹⁹ สาราณ นุ่นพันธ์, การดำเนินการริบทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), หน้า 36.

²⁰ ฉัตรแก้ว นิธิอุทัย, ความร่วมมือระหว่างประเทศในการริบทรัพย์สิน, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้า 58.

²¹ วิรัช ภูพัตถยากร, วิเคราะห์หลักการและการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการฉ้อราษฎร์บังหลวง : ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 และร่างอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวงกับกฎหมายของประเทศไทย, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), หน้า 41.

เป็นมาตรการรับทรัพย์สินที่มีความสัมพันธ์กับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน²² กล่าวคือ การรับทรัพย์สินทางอาญาก็เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ในมาตรา 32²³ มาตรา 33²⁴ มาตรา 34²⁵ และมาตรา 35²⁶

ทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการรับได้โดยใช้มาตรการทางอาญานั้น จะผูกติดกับการกระทำความผิดทางอาญา การรับทรัพย์สินทางอาญาถือเป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่งซึ่ง จำเป็นต้องพิสูจน์ความผิดอาญาของจำเลยให้ได้เสียก่อนว่ามีความผิดจริงจึงจะสามารถรับทรัพย์สินนั้น ทั้งนี้หากใช้มาตรการรับทรัพย์สินทางอาญามาใช้กับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ซึ่งเป็นการกระทำความผิดในลักษณะองค์กรอาชญากรรม หากต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบของจำเลยเป็นสำคัญ กรณีที่ไม่สามารถลงโทษทางอาญาแก่จำเลยได้เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ก็จะต้องคืนทรัพย์สินให้แก่จำเลยไป อันเป็นผลให้ตัวการหรือผู้อยู่เบื้องหลังขององค์กรอาชญากรรมซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานในคดีอยู่แล้ว สามารถรอดพ้นจากการถูกดำเนินคดีอาญาและรอดพ้นจากการถูกรับทรัพย์สินอีกด้วย²⁷

2) การรับทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่ง

กระบวนการรับทรัพย์สินทางแพ่งนี้มีรากฐานมาจากแนวความคิดในกฎหมายคอมมอนลอว์ที่ว่าตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นเองเป็นทรัพย์สินที่ผิดและต้องรับให้แก่พระเจ้า ทรัพย์สินที่ถูกดำเนินการได้นั้นต้องเป็นทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของบุคคลใด เนื่องจากถือกันว่าทรัพย์สินนั้นเองเป็นสิ่งผิดกฎหมายทรัพย์สินนั้นจึงมีผลมาตั้งแต่ที่มีการกระทำความผิด การดำเนินการกับทรัพย์สินจึงมีผลให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐมาตั้งแต่ที่มีการกระทำความผิด การโอนทรัพย์สินต่อไป มาจึงไม่มีผล ดังนั้น ผู้รับโอนจะอ้างว่าตน

²²ศราวุธ ไชยรัตน์, กำหนดความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอาชญากรรมชาติเป็นความผิดมูลฐานในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดว่าด้วยป่าไม้, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), หน้า 73-74.

²³มาตรา 32 ทรัพย์สินใดที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ให้รับเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

²⁴มาตรา 33 ในการรับทรัพย์สินนอกจากศาลจะมีอำนาจรับตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วให้ศาลมีอำนาจสั่งให้รับทรัพย์สินดังต่อไปนี้อีกด้วย คือ

(1) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้หรือมีไว้ใช้ในการกระทำความผิด หรือ

(2) ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด

เว้นแต่ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

²⁵มาตรา 34 บรรดาทรัพย์สิน

(1) ซึ่งได้ให้ตามความในมาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 149 มาตรา 150 มาตรา 167 มาตรา 201 หรือมาตรา 202 หรือ

(2) ซึ่งได้ให้เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิดหรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิดให้รับเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

²⁶มาตรา 35 ทรัพย์สินซึ่งศาลพิพากษาให้รับให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้ หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้

²⁷สุรพล ไตยเวทย์, คำอธิบายกฎหมายฟอกเงิน ปัญหา ข้อเท็จจริง คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2546, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2548), หน้า 158.

ได้มาโดยสุจริตไม่ได้ ซึ่งการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่งนี้ปรากฏมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในคัมภีร์ไบเบิลได้บัญญัติไว้ว่า “ถ้าวัวทำร้ายผู้ใดถึงแก่ความตาย วัวนั้นจะถูกขว้างปาด้วยหิน แล้วเจ้าของวัวจะเรียกค่าเสียหายผู้ใดมิได้”²⁸ ซึ่งจะได้เห็นว่า แม้การกระทำของวัวจะไม่เกี่ยวข้องใดๆ กับเจ้าของวัว แต่ตามคัมภีร์ก็บัญญัติให้เจ้าของวัวต้องรับผิดชอบด้วย

อนึ่ง กระบวนการรับทรัพย์สินทางแพ่งแตกต่างจากกระบวนการรับทรัพย์สินในทางอาญา เพื่อป้องกันไม่ให้อาเลยยกข้อต่อสู้โดยนำหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินในทางอาญามาต่อสู้กระบวนการรับทรัพย์สินในทางแพ่งจึงเรียกว่า การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งเป็นการดำเนินการกับทรัพย์สินที่กระทำโดยตรงเฉพาะต่อตัวทรัพย์สินที่อยู่ในอำนาจศาล (In Rem) ซึ่งผู้ที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือได้ทรัพย์สินนั้นมาจากการกระทำความผิด ไม่ว่าจะได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากการนำทรัพย์สินที่ได้มาโดยตรงไปเปลี่ยนสภาพก็ได้ ซึ่งกระบวนการรับทรัพย์สินทางแพ่งนี้จะไม่มีการพิจารณาถึงความผิดของเจ้าของทรัพย์สินแต่อย่างใด ดังนั้น การเริ่มฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องฟ้องบุคคลเป็นจำเลยก่อนก็สามารถเริ่มคดีจากตัวทรัพย์สินได้เลย ซึ่งประเด็นในการพิจารณาคดีกรณีรับทรัพย์สินด้วยกระบวนการทางแพ่งนี้ คือตัวทรัพย์สิน ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของเจ้าของทรัพย์สินไม่ใช่สาระสำคัญ²⁹ ดังนั้น จึงต้องพิสูจน์ว่าทรัพย์สินได้ถูกนำไปใช้กระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งกระบวนการทรัพย์สินทางแพ่ง เริ่มต้นด้วยการยึดทรัพย์สินที่อยู่ในเขตอำนาจศาลเหนือทรัพย์สิน (In Rem Jurisdiction) เมื่อเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่มีขอบด้วยกฎหมายซึ่งรัฐโดยเจ้าพนักงานอัยการเป็นผู้มีหน้าที่นำพยานหลักฐานเข้ามานำสืบถึงเหตุอันสมควรสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเองหรือของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระบวนการรับทรัพย์สินทางแพ่งนี้ได้แยกส่วนจากการดำเนินการตามกฎหมายในการนำตัวบุคคลมาดำเนินคดีอาญาและไม่เป็นเงื่อนไขในการลงโทษทางอาญา³⁰

การรับทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture Measure) เป็นมาตรการที่มุ่งเอาผิดกับตัวทรัพย์สินเป็นสำคัญ (In Rem)³¹ โดย In Rem หมายถึง กระบวนการพิจารณาคดีที่ดำเนินการโดยตรงเฉพาะต่อตัวทรัพย์สิน และมีผลกระทบต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาล อาจกล่าวได้ว่าทรัพย์สินเป็นประธานแห่งคดี โดยทรัพย์สินจะถูกดำเนินการได้มีขอบเขตที่กว้างกว่าการรับทรัพย์สินทางอาญา กล่าวคือไม่จำเป็นต้องผูกติดกับการพิสูจน์ความผิดอาญาของจำเลยเป็นสำคัญ แต่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ทันที เมื่อปรากฏหลักฐานที่เชื่อได้ว่า เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดแม้ว่าจะมีการ โอน จำหน่าย ยักยอก ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ทั้งนี้รวมถึงดอกผลที่เกิดจากทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดด้วย ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในเรื่องความหมายของ “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” ซึ่งหมายความว่าถึง

²⁸ปิยะพันธุ์ สารการบริรักษ์, การกำหนดความผิดอาญฐานเกี่ยวกับการฟอกเงิน, หน้า 34.

²⁹สำราญ นุ่นพันธ์, “การดำเนินการรับทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด,” หน้า 38.

³⁰วีรัช ภูพิทยากร, วิเคราะห์หลักการและการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการฉ้อราษฎร์บังหลวง : ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 และร่างอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวงกับกฎหมายของประเทศไทย, หน้า 43.

³¹ศราวุธ ไชยรัตน์, กำหนดความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอาชญากรรมชาติเป็นความผิดมูลฐานในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดว่าด้วยยาบ้า, หน้า 74-75.

(1) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำ ความผิดมูลฐานตาม (8) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” หรือการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วย

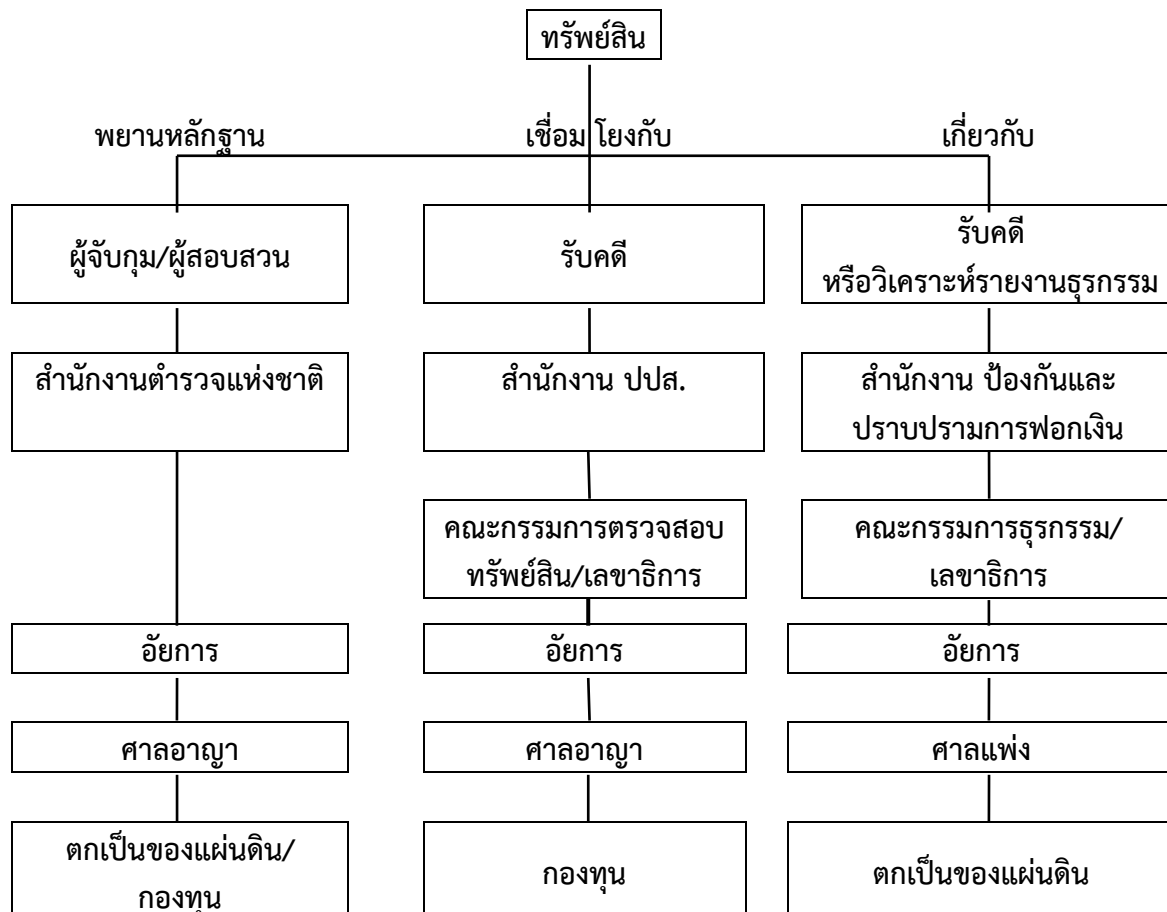
(2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ

(3) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (2)

ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (1) (2) หรือ (3) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด

อย่างไรก็ตาม บุคคลผู้มีส่วนได้เสียสามารถโต้แย้งสิทธิได้ โดยผู้อ้างสิทธิมีภาระการพิสูจน์เพื่อหักล้างพยานหลักฐานของรัฐ ที่ได้ยื่นคำร้องขอศาลให้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งศาลจะพิจารณาว่าพยานหลักฐานของฝ่ายใดมีความน่าเชื่อถือกว่า เมื่อศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวจะตกเป็นของรัฐโดยเด็ดขาด ดังนั้น ผู้ที่รับโอนทรัพย์สินต่อมาภายหลังจากการกระทำความผิด จึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น

เปรียบเทียบการดำเนินการทางอาญากับการริบทรัพย์สินทางแพ่ง

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ามนุษย์กับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน³²

การค้ามนุษย์เป็นอาชญากรรมที่เป็นปัญหาและทวีความรุนแรงอย่างยิ่งในปัจจุบันตามที่กล่าวมาแล้วว่าการค้ามนุษย์ยังมีการดำเนินการในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งทำให้ขยายขอบเขตได้กว้างขวางเป็นธุรกิจที่ทำรายได้มหาศาล เงินได้และทรัพย์สินที่มากมายของผู้ค้ามนุษย์ก็จะนำกลับไปหมุนลงทุนประกอบธุรกิจค้ามนุษย์อีก รวมทั้งเงินอันมหาศาลนี้ยังจะช่วยปกป้องผู้ค้ามนุษย์ให้รอดพ้นจากการบังคับใช้กฎหมายจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการปกปิดพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริงที่จะสามารถนำตัวผู้ค้ามนุษย์มาดำเนินการตามกฎหมายได้ อีกทั้งผู้ค้ามนุษย์เองมักจะนำเงินได้มหาศาลนั้นมาลงทุนทำธุรกิจที่ถูกกฎหมาย หรือเรียกว่า การเปิดบริษัทบังหน้าเพื่อจะนำเงินที่ได้มาจากการค้ามนุษย์มาดำเนินการเข้าสู่ระบบเงินให้เหมือนกับว่าเป็นเงินหรือรายได้ที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือเรียกว่าการฟอกเงิน

ประเทศไทยเองก็ให้เห็นความสำคัญในปัญหาอาชญากรรมที่อยู่ในลักษณะองค์กรอย่างการค้ามนุษย์นี้มาก และได้ออกกฎหมายเพื่อมาป้องกันและปราบปรามกับขบวนการการค้ามนุษย์ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2551 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกเลิก พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ซึ่งคุ้มครองเฉพาะการค้ามนุษย์ที่เป็นหญิงและเด็กเท่านั้น³³ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ทุกประเภทไม่จำกัดเฉพาะการค้ามนุษย์ที่เป็นหญิงและเด็ก และที่สำคัญในพระราชบัญญัตินี้เห็นความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในลักษณะองค์กร ธุรกิจการค้ามนุษย์ โดยมีบทบัญญัติตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ด้วย ซึ่งหมายความว่าความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดเบื้องต้นที่ทำให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินซึ่งนักค้ามนุษย์นำมาฟอกในภายหลัง³⁴ เพื่อว่าจะเป็นเครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่จะจัดการกับผู้ค้ามนุษย์ โดยใช้วิธีดัดวงจรท่อน้ำเลี้ยงทางทรัพย์สินและรายได้ของขบวนการค้ามนุษย์โดยใช้มาตรการตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ดำเนินกับผู้ค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้นำมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งไปใช้ควบคู่กับการริบทรัพย์สินในทางอาญา ซึ่งในกรณีที่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็สามารถดำเนินการตามกฎหมายอาญาได้ แต่การดำเนินการกับทรัพย์สินยังไม่เป็นผล หากเป็นมาตรการตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการกับทรัพย์สินของนักค้ามนุษย์ที่พยายามหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถริบทรัพย์สินที่

³² กัณทิมา ช่างทำ, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์, หน้า 53-54.

³³ กัมปนาท ณ วิทย, การบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 : ศึกษากรณีการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายที่จะไม่ถูกดำเนินคดี, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติ, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552), หน้า 57.

³⁴ กมลศักดิ์ หมื่นภักดี, การกำหนดให้ความผิดอาญาร้ายแรง ตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติ, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552), หน้า 67.

เกี่ยวกับการกระทำความผิด ซึ่งหมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการสนับสนุน หรือช่วยเหลือการกระทำความผิดมูลฐานนั้นได้ แม้จะไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญาได้ก็ตาม ซึ่งเป็นการผลักระการพิสูจน์ให้กับผู้ค้ำมนุษย์ในการพิสูจน์ที่มาของทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมายหากพิสูจน์ไม่ได้ก็สามารถริบทรัพย์สินนั้นให้ตกเป็นของแผ่นดิน

จากความจำเป็นในการดำเนินการกับทรัพย์สินของนักค้ามนุษย์และมาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นในการจัดการกับขบวนการค้ามนุษย์นั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ามาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาบังคับใช้กับนักค้ามนุษย์ซึ่งปัจจุบันอยู่ในรูปแบบเป็นองค์กรธุรกิจมากขึ้น แต่โดยสภาพบังคับทางอาญาของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์นั้นยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการขจัดองค์กรธุรกิจนี้ได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้มาตรการของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับอีกแรงหนึ่งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ามนุษย์ในประเทศไทย³⁵

หลังจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ได้กำหนดให้ความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย มีผลทางกฎหมายทำให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้

มาตรการตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ได้ โดยอาศัยการบังคับใช้กฎหมายทั้งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกฎหมายที่ประเทศไทยใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เริ่มใช้บังคับเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ซึ่งจากผลบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ผ่านมาของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่เป็นหน่วยงานซึ่งบังคับใช้กฎหมายที่สามารถนำมาตราการดังกล่าวดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานให้ตกแก่แผ่นดินเป็นจำนวนมากและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่ามาตรการดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการตัดวงจรอาชญากรรมอันเป็นความผิดมูลฐานอย่างยิ่งซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้อาชญากรเกิดแรงกระตุ้นที่จะกระทำความผิดมากขึ้น

มาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด”³⁶ ได้แก่ ทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินและ

³⁵ กัณทิมา ช่างทำ, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์, หน้า 65-66.

³⁶ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3.

ให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน³⁷

(2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ

(3) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (2)

ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (1) (2) หรือ (3) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้ง และไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลหรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด

การที่กฎหมายกำหนดว่าไม่ว่าจะโอนทรัพย์สินกันไปที่ทอด ก็ยังถือว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้กฎหมายค่อนข้างจะน่ากลัว เช่น ถ้า ก.ไปซื้อบ้านของใครที่สร้างด้วยเงินจากการกระทำความผิดมูลฐาน แม้บ้านนั้นจะถูกโอนกันมาก็ทอด จนผู้ซื้อรายสุดท้ายไม่มีทางรู้ได้ว่าใครเป็นคนสร้างคนแรก ก็ยังอาจถูกสงสัยโดยมีเหตุอันควรได้

2.4.1 ความผิดมูลฐานการฟอกเงิน

ความผิดมูลฐานปรากฏตามมาตรา 3 และองค์ประกอบความผิดปรากฏตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

การกระทำความผิดฐานฟอกเงินจะต้องเป็นการกระทำที่เข้าองค์ประกอบตามมาตรา 5 ซึ่งเกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน (1)-(21) ตามมาตรา 3 ดังที่มีคำพิพากษาศาลฎีกาว่าวินิจฉัยเอาไว้ เงินของกลางไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน และไม่อยู่ในความผิดมูลฐาน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7290/2554 ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2544 เจ้าพนักงานตรวจยึดเงินจากจำเลยเป็นเงินตราต่างประเทศจำนวน 12 สกุล คิดเป็นเงินไทย 25,602,000 บาท ขณะที่จำเลยบรรจุไว้ในกระเป๋าเดินทางแบบล้อลากเพื่อจะเดินทางโดยสารการบินคาเธ่ย์แปซิฟิค เที่ยวบินที่ ซีเอ็กซ์ 700 จากท่าอากาศยานกรุงเทพไปยังเมืองฮ่องกง

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานฟอกเงินหรือไม่ เห็นว่า การที่จำเลยจะมีความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 5 ซึ่งต้องระวางโทษตามมาตรา 60 นั้น โจทก์จะต้องนำเสนอให้ได้ความประการแรกว่า เงินของกลางเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานอันเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ในกรณีที่โจทก์ฟ้องนี้ คือ ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ตามมาตรา 3 (7) แต่โจทก์ก็นำสืบได้ความแต่เพียงว่า ก่อนตรวจยึดเงินของกลางจำเลยเดินทางไปเมืองฮ่องกงและประเทศสิงคโปร์รวม 110 ครั้ง เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจำเลยได้นำของอะไรเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงศุลกากรจนเป็นเหตุให้มีเงินของกลางดังกล่าว การที่จำเลยจะนำเงินของกลางเพื่อออกไปนอกราชอาณาจักร จำเลยจะมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือไม่ นั้น เป็นอีก

³⁷ มาตรา 3 นิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” (1) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2556

เรื่องหนึ่ง เงินของกลางอาจเป็นเพียงของที่ใช้ในการกระทำความผิดคดีฝ่าฝืนต่อกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เท่านั้น ไม่อยู่ในนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

ส่วนการที่จำเลยซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นเหตุให้ได้เงินของกลางมานั้น ก็เป็นความผิดต่อกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินโดยเฉพาะ ไม่อยู่ในนิยาม “ความผิดมูลฐาน” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 3 ดังนั้นการกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานฟอกเงิน

แม้รับว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการขายยาเสพติด แต่ถ้าไม่ปรากฏว่าได้กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาของเงินจำนวนนี้ กล่าวคือ ทำให้เงินที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวแปรสภาพเป็นเงินที่ได้มาโดยเสมือนหนึ่งถูกต้องตามกฎหมาย ก็ไม่มีความผิดฐานฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2770/2550 ตามมาตรา 5 (2) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ บัญญัติว่า “การกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน” ในข้อนี้แม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าจำนวนเงิน 710,000 บาท ดังกล่าว จำเลยที่ 1 ได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน แต่ข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของโจทก์ได้ความเพียงว่าเจ้าพนักงานตำรวจไปจับกุมจำเลยที่ 1 และตรวจค้นพบเงินจำนวนดังกล่าวบรรจุอยู่ในกล่องสุรที่จำเลยที่ 1 ถืออยู่ และจำเลยที่ 1 รับว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเท่านั้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้กระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาของเงินจำนวนนี้ในลักษณะที่เป็นการฟอกเงิน กล่าวคือ ทำให้เงินที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวแปรสภาพเป็นเงินที่ได้มาโดยเสมือนหนึ่งถูกต้องตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวจึงไม่เป็นความผิดฐานฟอกเงินตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5825 - 5826 /2554 พระราชบัญญัติปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 เจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 คือประสงค์ตวงจรรและทำลายแรงจูงใจในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง จึงกำหนดมาตรการดำเนินการต่อการฟอกเงินอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดำเนินการต่อทรัพย์สินโดยการให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน จึงเป็นมาตรการพิเศษทางแพ่งในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา จึงมีผลย้อนหลังได้ และไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540

2.4.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) เป็นหน่วยงานจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีเลขาธิการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน และรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กอปรกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2556 มีหน้าที่ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รับรายงานและแจ้งตอบการรับรายงานการทำธุรกรรม รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม เก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษา และวิเคราะห์และประมวลผลการรายงานและข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม เก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ยึดหรืออายัด บริหารจัดการทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เผยแพร่ความรู้ ให้การศึกษา และจัดฝึกอบรม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการเผยแพร่ความรู้และจัดฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือและส่งเสริมเกี่ยวกับการให้ข้อมูลหรือสนับสนุนในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศ

คณะกรรมการธุรกรรม

คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ดำเนินการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน เสนอรายงานผลการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำกับดูแลความเป็นอิสระและเป็นกลางของสำนักงานและเลขาธิการ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานที่บังคับใช้อยู่ปัจจุบันโดยกำหนดไว้ในหมวด 6 การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในพระราชบัญญัตินี้ด้วย ดังนี้

(1) กำหนดให้มีการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม ถ้าหากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักยอก ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใด ที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น และให้ผู้ทำธุรกรรมซึ่งถูกสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินจะแสดงหลักฐานว่าเงินหรือทรัพย์สินในการทำธุรกรรมนั้นมีใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัด เมื่อสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว คณะกรรมการธุรกรรมจะรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(2) ส่วนกรณีที่น่าสงสัยหลักฐานเป็นที่เชื่อว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน หากพนักงานอัยการเห็นว่าเรื่องดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์พอที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนตกเป็นของแผ่นดินได้ พนักงานอัยการก็จะแจ้งกลับระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์ให้เลขาธิการทราบเพื่อดำเนินการแล้วส่งเรื่องกลับไปให้พนักงานอัยการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง หากพนักงานอัยการยังเห็นว่าไม่เพียงพอ จะแจ้งให้เลขาธิการทราบเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือคำชี้ขาดเป็นที่สุด

(3) เมื่อพนักงานอัยการเห็นชอบแล้วยื่นคำร้องต่อศาล ศาลรับคำร้องศาลจะสั่งให้ปิดประกาศไว้ และประกาศอย่างน้อยสองวันติดต่อกันในหนังสือพิมพ์ เพื่อให้ผู้ซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือมีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมายื่นคำร้องขอถอนศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(4) ในกรณีที่ผู้อ้างตนเป็นเจ้าของทรัพย์สินต้องแสดงให้ศาลเห็นว่า

(4.1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือ

(4.2) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกฤษฎาธารณะ และผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่มีการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินนั้น จะต้องยื่นคำร้อง โดยแสดงให้ศาลเห็นว่าตนเป็นผู้รับประโยชน์โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาซึ่งประโยชน์โดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกฤษฎาธารณะ

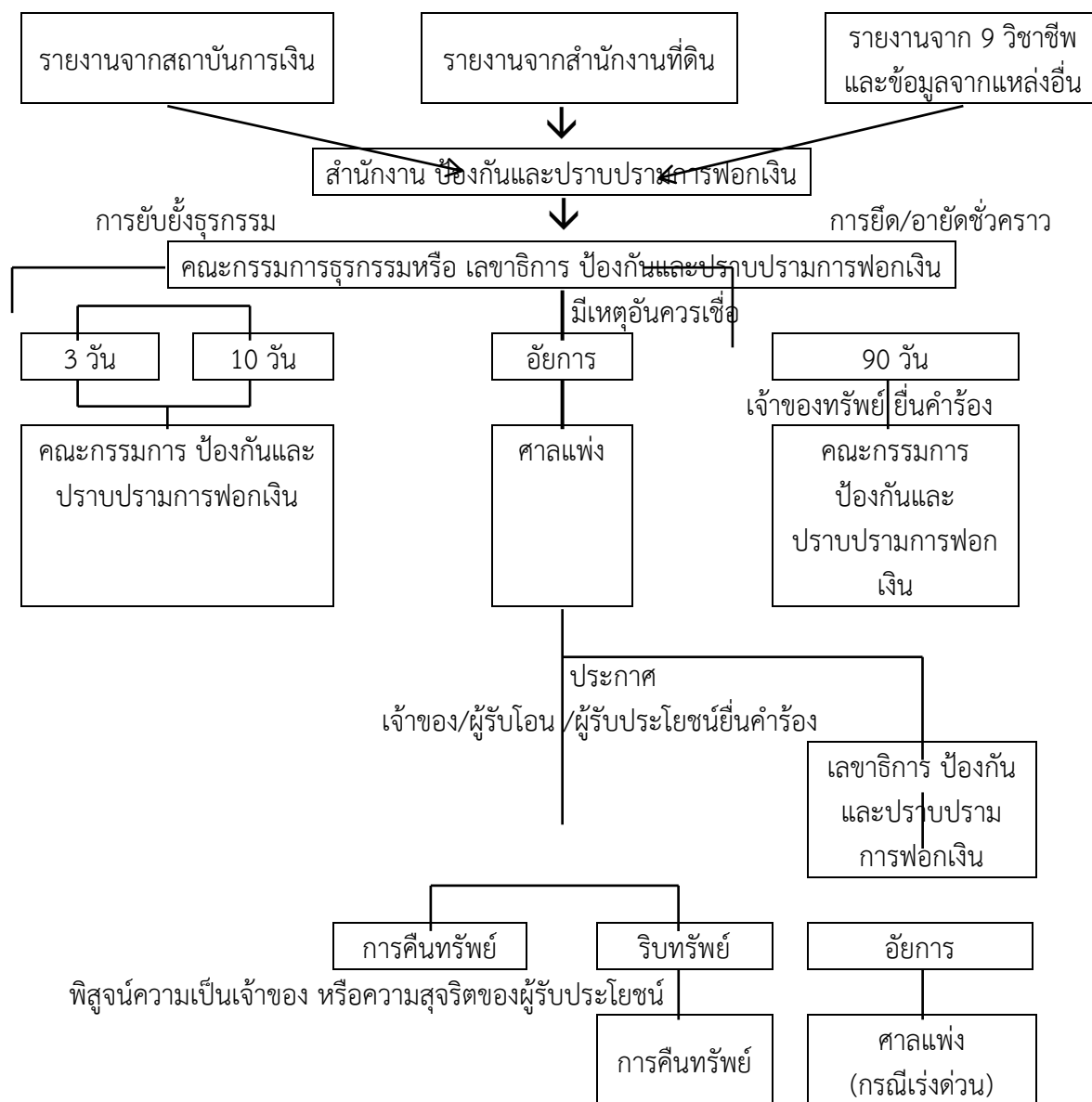
อนึ่ง หากได้สอบสวนแล้วศาลเชื่อว่าทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินฟังไม่ขึ้นศาลจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และข้อสันนิษฐานของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด คือ ถ้าผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สิน เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต

ส่วนในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ศาลจะสั่งคืนทรัพย์สินนั้น

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม รวมทั้งมาตรการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ จะเห็นว่ามาตรการป้องกันและปราบปรามการพอกเงินเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญากำหนดความผิดให้ผู้ซึ่งสมคบกัน มีขั้นตอนการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดโดยมีนิยามของ คำว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน หากมีผู้กระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้นมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil forfeiture) ซึ่งมีกระบวนการที่ชัดเจนและเป็นการผลักภาระการพิสูจน์ความสุจริตในตัวทรัพย์สินให้เป็นของผู้ที่อ้างตนเป็นเจ้าของหรือรับผลประโยชน์ในทรัพย์สินแต่อย่างใดก็ตาม เนื่องจากความผิดฐานค้ำมนุษย์เกิดขึ้นเป็นเครือข่ายเกี่ยวพันกันหลายประเทศจึงเป็นการยากที่จะบังคับใช้กฎหมายและดำเนินการ ยึดอายัด หรือริบทรัพย์สิน ได้ทั้งหมดตามมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญาได้ แม้ว่ามาตรการริบทรัพย์สินในกฎหมายป้องกันและปราบปรามการพอกเงินมีขอบเขตในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ฐานค้ำมนุษย์ได้กว้างกว่าการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา³⁸

³⁸ กัณทิมา ช่างทำ, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์, หน้า 69-73.

ขั้นตอนการดำเนินการริบททรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงิน

2.4.3 มาตรการในการติดตามการฟอกเงิน

เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามการฟอกเงิน กฎหมายจึงกำหนดให้สถาบันการเงิน และสำนักงานที่ดิน ต้องรายงานการทำธุรกรรม (ซึ่งรวมถึงการฝากหรือถอนเงิน) ต่อสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในกรณีดังต่อไปนี้

-กรณีสถาบันการเงิน

(1) ธุรกรรมที่มีเงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป

(2) ธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินมีมูลค่าเกินห้าล้านบาทขึ้นไป
 (3) ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย
 -กรณีสำนักงานที่ดิน เมื่อมีกรณีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีการชำระเงินสดเกินสามล้านบาทขึ้นไป
 (2) เมื่ออสังหาริมทรัพย์มีมูลค่าเกินห้าล้านบาทขึ้นไป (เว้นแต่กรณีโอนให้ทายาทโดยธรรม)

(3) เมื่อเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย
 “ธุรกรรม” คือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญา หรือการดำเนินการใดกับผู้อื่นทางการเงิน ทางธุรกิจ หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

2.5 การบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ำมนุษย์ในต่างประเทศ

จากการศึกษาการบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ำมนุษย์ต่างประเทศนี้ ด้วยเหตุที่ประเด็นการใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ำมนุษย์ยังเป็นเรื่องใหม่ ข้อมูลเอกสารอ้างอิงในประเด็นนี้จึงมีอยู่น้อย แต่ประเทศที่มีข้อมูลค่อนข้างเพียงพอในการศึกษา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียและประเทศสิงคโปร์นั้น ข้อมูลเอกสารในการศึกษามีน้อย³⁹

2.5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

1) กฎหมายฟอกเงินในสหรัฐอเมริกา

การฟอกเงิน คือ กระบวนการในการทำให้เงินที่ได้มาจากแหล่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เงินสกปรก) กลายเป็นเงินที่ชอบด้วยกฎหมาย (clean)

กฎหมายฟอกเงินในสหรัฐอเมริกาในระดับสหรัฐ (federal level) อาจจำแนกได้เป็น 2 มาตรการ ใหญ่ ๆ ได้แก่ มาตรการในเชิงป้องกัน (preventive measure) และมาตรการในการกำหนดความผิดอาญา (criminal measure)

มาตรการป้องกัน

ในความพยายามที่จะป้องกันเงินสกปรกที่จะมีการนำมาฟอกเงินเพื่อเข้ามาในระบบการเงินของสหรัฐอเมริกา สภาองเกรสไม่ผ่านกฎหมายหลายฉบับในปี ค.ศ. 1970 รวมแล้วเรียกว่า “Bank Secrecy Act” ซึ่งมีการรวบรวมไว้ในประมวลกฎหมายแห่งสหรัฐในส่วนที่ 31 มาตรา 5311 ถึง 5332 (The United States Code) มีสาระสำคัญกำหนดให้สถาบันทางการเงินตามที่มีการให้หนี้ยามไว้อันรวมทั้ง ธนาคาร บริษัทบัตรเครดิต ประกันชีวิต บริษัทให้บริการทางการเงิน และตัวแทน นายหน้าค้าขายหลักทรัพย์ จะต้องรายงานธุรกรรมทางการเงินต่อกระทรวงการคลัง โดยธุรกรรมทางการเงินของเงินสดเกินกว่า 10,000 เหรียญจะต้องรายงาน (currency transaction report (CTR)) ให้ทราบถึงบุคคลที่ทำการโอนและแหล่งที่มา แหล่งเงินสดนั้น นอกจากนั้น สถาบันทางการเงิน

³⁹ กณทิมา ช่างทำ, ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์, หน้า 76-120.

จะต้องมีการรายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัย (suspicious activity report (SAR)) คือ สถาบันการเงิน สงสัยว่าเงินนั้นมาจากกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการปิดบังสืบเนื่องจากกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย อนึ่งการพยายามที่จะเลี่ยงกฎหมายนี้ของลูกค้าโดยการฝากเงินต่ำกว่าจำนวนที่กำหนดแต่การ กระทำหลายครั้งหรือหลายวันหรือต่างสถาบันการเงิน ต่างก็ถือว่าขัดต่อกฎหมายนี้เช่นกัน

มาตรการในการกำหนดความผิดทางอาญา

การฟอกเงินถูกกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญารั้งแรกเมื่อมีการประกาศใช้ รัฐบัญญัติว่า ด้วยการควบคุมการฟอกเงิน ปี ค.ศ. 1986 (The Money Laundering Control Act of 1986) โดยมีการรวบรวมไว้ในประมวลกฎหมายแห่งสหรัฐ ส่วนที่ 18 มาตรา 1956 (The United States Code) มีสาระสำคัญห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปมีส่วนในธุรกรรมทางการเงินที่มีการดำเนินการที่ขึ้น จากความผิดอาญาเฉพาะที่มีการกำหนดไว้ ที่เรียกว่า “กิจกรรมอันไม่ชอบด้วยกฎหมายที่กำหนดไว้” (specified unlawful activity) นอกจากนั้นยังกำหนดให้การที่บุคคลใดมีเจตนาที่จะทำธุรกรรม ทางการเงินใดเพื่อปกปิดแหล่งที่มา หรือความเป็นเจ้าของ หรือผู้ที่ควบคุมเงินนั้น เป็นความผิดอาญาซึ่ง ไม่มีการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำ อนึ่ง คำนิยามของคำว่า “ธุรกรรมทางการเงิน” (financial transaction) ยังมีการกำหนดไว้อย่างกว้าง กล่าวคือ ไม่จำกัดเกี่ยวกับสถาบันการเงินก็ได้ เพราะแม้แต่ ธุรกิจทั่วไปก็อยู่ในขอบข่ายของบทนิยาม กล่าวอีกนัยหนึ่ง ลำพังแต่เพียงการโอนเงินจากบุคคลหนึ่งไปยัง อีกบุคคลหนึ่งหากมีเจตนาเพื่อที่จะปกปิดแหล่งที่มา หรือความเป็นเจ้าของ หรือผู้ที่ควบคุมเงินนั้น ก็เป็น ธุรกรรมการเงินที่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายนี้แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ลำพังแต่เพียงการครอบครองเงินที่ไม่ มีการทำธุรกรรมทางการเงินหรือเจตนาปกปิดยังไม่เป็นความผิดอาญาภายใต้กฎหมายในระดับ สหรัฐอเมริกา

2) การนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับความผิดฐานค้า มนุษย์ในสหรัฐอเมริกา

ตามกฎหมายฟอกเงินของสหรัฐอเมริกาที่มีการกำหนดไว้ในประมวลกฎหมาย แห่งสหรัฐ (The United States Code) ส่วนที่ 18 มาตรา 1956 (c) (7) (b) (vii) กำหนดให้มีความผิด ฐานค้ามนุษย์ (trafficking in persons) เป็นความผิดฐานหนึ่งในนิยามศัพท์ คำว่า “กิจกรรมอันไม่ชอบ ด้วยกฎหมายที่กำหนดไว้” (specified unlawful activity) อันทำให้สามารถนำกฎหมายฟอกเงินใช้ใน กรณีที่มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ได้

ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร (U.S. immigration and Customs Enforcement) ได้เริ่มโครงการที่เรียกชื่อว่า “Project STAMP” ซึ่งเป็น ชื่อย่อมาจาก “Smuggler and Traffickers Assets, Monies and Proceeds” เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2012 เพื่อจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายผ่านทางมาตรการ ปราบปรามการฟอกเงิน โดยโครงการนี้จะมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและมีความร่วมมือกับ สถาบันทางการเงินเพื่อจัดการกับการค้ามนุษย์ภายในประเทศสหรัฐอเมริกา

การฟอกเงินเป็นความผิดอาญาเมื่อมีการปกปิดแหล่งที่มาของเงินที่ได้มาจาก กิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังเช่นการค้ามนุษย์ เพื่อรักษาไว้ซึ่งธุรกิจค้ามนุษย์ซึ่งเป็นธุรกิจนอก กฎหมาย ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ มักจะนำเงินที่ได้มาเข้าสู่กระบวนการฟอกเงิน เพื่อนำไปใช้การ อื่นโครงการ STAMP มีหลักสำคัญที่จะดำเนินการเพื่อกำจัดการค้ามนุษย์และการฟอกเงิน โดยผ่านกลไก ที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่

ประการแรก องค์การที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายปราบปรามการฟอกเงิน จะมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดขึ้นและบังคับใช้อย่างจริงจังเพื่อจัดการกับการค้ำมนุษย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายในระดับสหรัฐอเมริกาให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่สหรัฐที่ดำเนินคดีกับผู้ค้ำมนุษย์ที่ละเมิดต่อกฎหมายฟอกเงิน โดยตามกฎหมายฟอกเงินนั้น มีโทษสูงสุดปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐ และหรือจำคุกอย่างสูงสุดไม่เกิน 20 ปี นอกจากนี้ ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดจะถูกยึด

ประการที่สอง มีการสนับสนุนความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาคเอกชนกับหน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรเพื่อจัดการกับการค้ำมนุษย์และการฟอกเงิน เช่น การที่หน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรจะเข้าไปให้ความรู้กับภาคเอกชนถึงกฎหมายฟอกเงิน มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของสหรัฐระดับพื้นที่ที่ภาคเอกชนสามารถติดต่อได้โดยสะดวกเมื่อมีสัญญาณของการกระทำความผิดของกฎหมายการค้ำมนุษย์และการฟอกเงิน อนึ่ง ตามกฎหมาย The Bank Secrecy Act กำหนดให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหน้าที่สหรัฐในการป้องกันการฟอกเงิน และต้องรายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัยว่าจะมีการฟอกเงินอีกด้วย

ในอดีตนั้นผู้ค้ำมนุษย์มีรูปแบบวิธีการในการฟอกเงินหลากหลายวิธี ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1212 ผู้บริหารของกิจการแห่งหนึ่งในมลรัฐโคโรลาโดถูกตั้งข้อหาว่าฝ่าฝืนกฎหมายฟอกเงินและกฎหมายการค้ำมนุษย์ ตามข่าวรายงานว่า Kizzy Kalu คือ ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่านำแรงงานต่างชาตินี้เข้ามาทำงานในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย โดยแรงงานต่างชาตินี้ถูกนำเข้ามาทำงานเกี่ยวกับพยาบาลประจำบ้านแล้วแบ่งส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนให้แก่ Kalu ข่าวรายงานว่า Kalu เป็นผู้ดำเนินการของมูลนิธิความหวังแห่งหมู่บ้าน (Global Village Hope Foundation) ซึ่งเป็นโครงการในระดับนานาชาติ โดยมีการขอให้ผู้สนับสนุนโครงการนี้บริจาคเงินให้แก่ Kalu

นอกจากนั้น ยังมีคดีตัวอย่างอีกคดีหนึ่งที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2009 ตำรวจได้จับกุม Allen Brown และพวก ในข้อหาค้ำมนุษย์ คือ ค้าเด็กและผู้หญิงเพื่อประโยชน์ทางเพศ ข้อหาฟอกเงิน และข้อหาอื่น ๆ ตามรายงานของตำรวจ Brown เป็นผู้จัดหายาเสพติดเพื่อล่อผู้หญิงเข้าสู่วงจรค้าประเวณี และยังมีการใช้ยาเสพติดเพื่อควบคุมเหนือผู้หญิงเพื่อบังคับให้ค้าประเวณีอีกด้วย ซึ่งจากการกระทำนี้ ทำให้ Brown มีรายได้หลายแสนเหรียญสหรัฐและมีการใช้เงินนี้ตกแต่งบ้าน ซื้อเครื่องบินส่วนตัว และซื้อยา Brown ใช้บุคคลในครอบครัวของตนให้มีชื่อถือครองทรัพย์สินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรถอสังหาริมทรัพย์ เงินสด หรือทรัพย์สินอื่น ๆ

แม้โครงการ STAMP จะช่วยทำให้การบังคับใช้กฎหมายฟอกเงินสามารถที่จะจัดการกับการค้ำมนุษย์ได้ เพราะทำให้เจ้าหน้าที่รัฐสามารถค้นหาธุรกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ค้ำมนุษย์ได้แต่การจะดำเนินคดีอาชญากรรมกับผู้ค้ำมนุษย์ได้จะต้องมีพยานบุคคลขึ้นเบิกความผิดกับการค้ำมนุษย์ซึ่งการเข้าถึงพยานบุคคลนี้จะมีคามยากลำบาก เพราะเจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถพูดภาษาเดียวกันกับเหยื่อที่ถูกค้ำมนุษย์

2.5.2 ประเทศออสเตรเลีย

1) กฎหมายฟอกเงินในออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียได้มีการตรากฎหมายป้องกันการฟอกเงินและต่อต้านการเงินของการก่อการร้าย ได้แก่ The Anti-Money Laundering and Counter-Terrorism Financing Act 2006 เรียกโดยย่อว่า “AML/CTF Act” โดยกฎหมายนี้ครอบคลุมไปถึงภาคการเงิน

(financial sector) ภาคการพนัน (gambling sector) ธุรกิจค้าทองแท่ง (bullion dealers) หรือการค้าเงินตราต่างประเทศอื่น ตามที่มีการกำหนดไว้ให้ต้องมีการรายงานธุรกรรมทางการเงิน

ตามบทนิยามใน AML/CTF Act มาตรา 5 การฟอกเงิน คือ การที่ผู้กระทำความผิดทางอาญาพยายามที่จะปกปิดแหล่งที่มาที่แท้จริงของเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญาเพื่อวัตถุประสงค์ในการหลีกเลี่ยงจากการถูกดำเนินคดี หรือตัดสินว่ามีความผิด หรือถูกยึด เพราะทรัพย์สินนั้นได้มาจากการกระทำความผิด โดยกระบวนการในการฟอกเงินจะมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นตอนแรกการบรรจุ (placement) กล่าวคือ มีการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้าสู่ระบบการเงินเป็นครั้งแรก ซึ่งทำให้เงินและทรัพย์สินนั้นมีสภาพคล่องมากขึ้นในระบบการเงิน ตัวอย่างเช่น เงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เมื่อมีการนำฝากเข้าบัญชีในธนาคาร ย่อมทำให้เงินนั้นมีสภาพคล่องมากขึ้นในการโอนต่อไป เป็นต้น ทั้งนี้การนำเงินหรือทรัพย์สินเข้าสู่ระบบการเงินนั้นมีการดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายนับตั้งแต่วิธีการง่าย ๆ ตั้งแต่การฝากเงินสดสู่ธนาคาร ไปจนถึงการใช้เงินซื้ออสังหาริมทรัพย์

ขั้นตอนที่สอง การขยาย (layering) เมื่อผ่านขั้นตอนที่หนึ่งมีการนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเข้าสู่ระบบการเงินแล้ว ก็จะมีการใช้วิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบัญชีเงินฝากธนาคารต่าง ๆ หลายครั้งหรือวิธีการอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อปกปิดแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินนั้นอันได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขั้นตอนที่สาม การรวบรวม (integration) เมื่อผ่านขั้นตอนที่สามมาแล้ว เงินและทรัพย์สินจะถูกกระจายไปในระบบการเงินจนยากที่จะตามหาว่ามาจากแหล่งดั้งเดิมแหล่งใด ก็จะมีการรวบรวมเงินและทรัพย์สินที่กระจายไปแล้วนั้นกลับมา เพื่อทำให้ดูเหมือนว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นมีแหล่งที่มาโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้ที่ฟอกเงินนั้นสามารถนำเงินที่ฟอกเสร็จแล้วนั้นมาใช้ในชีวิตได้โดยไม่ต้องกังวลใจว่าจะถูกตรวจสอบได้ว่าได้มาจากกการกระทำความผิด

2) การนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับความผิดฐานค้ำมนุษย์ในออสเตรเลีย

ความผิดฐานค้ำมนุษย์ประเทศออสเตรเลียเป็นความผิดอาญาฐานหนึ่งที่สามารถนำกฎหมายฟอกเงินมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีได้ โดยเป็นความผิดอาญาร้ายแรงที่ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน

2.5.3 ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงเพื่อการใช้แรงงานและให้บริการทางเพศ โดยหญิงที่ถูกค้ำนั้นมิตั้งที่สมัครใจและไม่สมัครใจ

1) กฎหมายฟอกเงินในสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์กฎหมายฟอกเงินปรากฏเป็นหนึ่งในกฎหมายที่ชื่อว่า “The Corruption, Drug Trafficking and Other Serious Crimes (Confiscation of Benefits) Act” เรียกโดยย่อว่า “CDSA” โดยความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายนี้จำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ประการแรก ความผิดอาญาพื้นฐาน (primary offence) คือ ความผิดที่ผู้กระทำความผิดได้เป็นผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินโดยตรง โดยมีการกำหนดความผิดเอาไว้ 4 ได้แก่

(1) ความผิดฐานที่เข้าไปทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดหรือความผิดอาญาอื่น

(2) ความผิดฐานที่เข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการเกี่ยวกับการลงทุนที่เกี่ยวกับการฟอกเงินที่มาจากยาเสพติดหรือความผิดอาญาอื่นโดยที่ผู้นั้นควรรู้ถึงการนั้นและผู้นั้นได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว

(3) ความผิดฐานได้มาครอบครอง ใช้ ปกปิด ซ่อนเร้น โอน หรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่รู้หรือควรรู้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดหรือการกระทำความผิดอาญาอื่น

(4) ความผิดฐานที่ได้มาซึ่งทรัพย์สินซึ่งไม่ได้มีการพิจารณาหรือพิจารณาไม่เพียงพอ หรือครอบครองทรัพย์สินโดยรู้หรือควรรู้ว่าเป็นทรัพย์สินนั้นเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือการกระทำความผิดอาญาอื่น

โดยความผิดอาญาพื้นฐานนี้หากเป็นการกระทำของบุคคลธรรมดาจะต้องระวางโทษไม่เกิน 500,000 เหรียญสิงคโปร์ หรือจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ หากแต่เป็นการกระทำของนิติบุคคลจะถูปรับไม่เกิน 1,000,000 เหรียญสิงคโปร์

ประเภทที่สอง ความผิดอาญาชั้นรอง (secondary offence) คือ ความผิดที่ผู้กระทำได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินโดยตรง แต่กระทำอันเป็นการสนับสนุนการฟอกเงินนั้น เช่น ความผิดฐานไม่รายงานข้อมูลที่กำหนดให้ต้องรายงาน เป็นต้น

2) การนำมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับความผิดฐานค้ามนุษย์ในสิงคโปร์

การค้ามนุษย์ตามสิงคโปร์เป็นความผิดอาญาที่สามารถนำมาตรการตามกฎหมายฟอกเงินมาดำเนินการกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ได้

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการค้ามนุษย์กับการฟอกเงิน มีการเปิดเผยในปี ค.ศ. 2010 ว่า การค้ามนุษย์เป็นธุรกิจผิดกฎหมายที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลกรองมาจากการค้ายาเสพติด โดยมีมูลค่าถึง 40 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปีที่มีการนำเงินที่ได้มาจากการค้ามนุษย์เข้าสู่กระบวนการในการฟอกเงิน โดยทุกรูปแบบของการค้ามนุษย์จะเกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน เพื่อแปลงเงินจากแหล่งการค้ามนุษย์ให้มีแหล่งที่มาที่ดูเหมือนชอบด้วยกฎหมาย โดยผู้ค้ามนุษย์นิยมที่จะนำเงินสดที่ได้มาจากธุรกิจค้ามนุษย์มาลงทุนในกิจการต่าง ๆ เช่น ธุรกิจไนต์คลับ หรือบาร์ หรือธุรกิจสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการต่าง ๆ ทางกฎหมาย จะมีการโอนเงินผ่านบริการของสถาบันการเงินผ่านไปยังต่างประเทศ

2.6 กระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

2.6.1 การตรวจสอบและติดตามร่องรอยทางการเงิน

โดยการตรวจสอบเส้นทางการเงินเป็นการมุ่งเน้นการใช้มาตรการทางแพ่งดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดคือ การทำให้ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานและความผิดฐานฟอกเงินตกเป็นของแผ่นดิน เป็นการตัดวงจรเงินและอิทธิพลทางเศรษฐกิจของอาชญากรรม เพื่อป้องกันไม่ให้นำเงินที่ได้มากระทำผิดต่อไป ในการใช้มาตรการทางแพ่งนั้น ตำรวจจะต้องส่งเรื่องมา สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทันทีหากตรวจสอบพบว่า

เป็นความผิดมูลฐาน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เป็นคดีอาญฐานพอกเงินก็ต้องรับรายงานมาให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน ตรวจสอบ เพราะทางสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน สามารถตรวจสอบเส้นทางการเงินของบุคคลที่ต้องหาว่าได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำความผิดมูลฐานดังกล่าวได้ว่ามีทรัพย์สินใดบ้าง และมีการทำธุรกรรมใดบ้าง จึงกล่าวได้ว่า การตรวจสอบร่องรอยทางการเงิน เริ่มต้นตั้งแต่ในขั้นตอนของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในชั้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจในชุดสืบสวนสอบสวนคดีพอกเงิน เป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามพอกเงิน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการสืบสวนความผิดเกี่ยวกับการพอกเงินและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีเกี่ยวกับการพอกเงิน (ระเบียบฯ ข้อ 4) โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติงานดังนี้⁴⁰

1) สืบสวนข้อมูลคดีที่ต้องทำการสืบสวน (หนังสือ ภ.1 ที่ 0016/7918 ลงวันที่ 28 กันยายน 2554) โดยเมื่อมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมดำเนินคดีในความผิดมูลฐาน นอกจากพนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนดำเนินคดีในความผิดมูลฐานแล้วนั้น ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้น รายงานหัวหน้าหน่วยงานภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหรือจับกุม เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการสืบสวนว่า มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดฐานพอกเงินหรือไม่ และให้ปฏิบัติตามข้อ 11 ของระเบียบนี้ (ระเบียบฯ ข้อ 5)

2) ลงสารบบคุมสำนวนการสืบสวน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานจัดให้มีสารบบควบคุมการสืบสวนความผิดฐานพอกเงินไว้เพื่อตรวจสอบสวน สมุดสารบบควบคุมการสอบสวนให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวน (ระเบียบฯ ข้อ 12)

3) ทำการสืบสวนโดยการแสวงหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงจากคดีเดิมว่าผู้ต้องหาในคดีมูลฐานเดิมหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาเดิม มีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานพอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงินฯ มาตรา 5 หรือไม่ ตามระเบียบฯ ข้อ 11 ในการดำเนินการของเจ้าพนักงานตำรวจ เมื่อพบว่าบุคคล หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้ปฏิบัติดังนี้

- ในกรณีที่บุคคลให้บันทึกข้อมูลส่วนตัวของบุคคลนั้นโดยให้ปรากฏรายละเอียดของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับเจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับโอนทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และรายละเอียดของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แล้วรวบรวมไว้ในสารบบควบคุมการสืบสวน

- ในกรณีที่พยานหลักฐานอื่น ให้บันทึกรายละเอียดของความสัมพันธ์ระหว่างพยานหลักฐานนั้นกับเจ้าของทรัพย์สิน ผู้รับโอนทรัพย์สิน ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน หรือผู้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และรายละเอียดของความสัมพันธ์

⁴⁰ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย, โครงการวิจัย เรื่องการติดตามเส้นทางการเงินของขบวนการค้าผู้หญิงและเด็กในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง, โดยศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558, หน้า 57-75.

สัมพันธ์ระหว่างพยานหลักฐานนั้นกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด แล้วรวบรวมไว้ในสารบบควบคุมการสืบสวน

- ในกรณีที่มีการยึดทรัพย์หรืออายัดพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เจ้าพนักงานตำรวจแจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในกรณีตรวจสอบพบว่ามีทรัพย์สินที่ได้โอนหรือรับโอน มาจากการกระทำผิดมูลฐานและทรัพย์สินนั้น ยังไม่ได้มีการยึดอายัด ไว้ดำเนินการตามกฎหมายอื่นใด ให้ขอรับการสนับสนุนจาก สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำหรับการตรวจสอบพบทรัพย์สินนั้นได้ รายละเอียดไม่เกิน 10,000 บาท

4) ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้สืบสวนสรุปผลการสืบสวนทั้งข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และมีความเห็น รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อพิจารณาสั่งการ ดังนี้

- กรณีผลการสืบสวนไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงิน ให้หัวหน้าหน่วยส่งรับการสืบสวน

- กรณีผลการสืบสวนมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาให้มีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป แล้วรีบรายงานไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) ผ่านส่วนปราบปรามการทุจริต และประพฤตินโยบายในวงราชการ (ปปป. ตร.) ตามแบบรายงานท้ายระเบียบนี้

5) ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อออกหมายจับผู้กระทำ ผิดฐานฟอกเงิน ในชั้นสืบสวน (ข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. 2548 ข้อ 9, 10, 14, 16, 17 และ 18)

6) ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนท้องที่ที่พบการกระทำความผิด (ท้องที่ที่มีการโอนหรือรับโอน ทรัพย์สิน) พร้อมส่งสำนวนการสืบสวนและหมายจับให้พนักงานสอบสวน

อนึ่ง เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนโดยปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 เรื่อง การอำนวยความสะดวกทางอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญาอย่างเคร่งครัดต่อไป

7) แจ้ง ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงิน (ทางแพ่ง)

8) ส่งสำเนาหมายจับให้คณะติดตามประเมินผลฯ หรือ ศตส.ภ.1

9) ให้ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำหรับการสืบสวนเพื่อนำไปสู่การจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้หมายจับและ 15,000 บาท/ครั้ง/เดือน รวมแล้วไม่เกิน 3 ครั้งหรือ 45,000 บาท

10) ให้คำแนะนำแก่พนักงานสอบสวนในการสอบสวนปากคำพยานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสืบสวนเพื่อยืนยันเอกสารหรือคำให้การที่ให้ไว้ในชั้นสืบสวน

11) สอบสวนเพื่อขยายผลเพิ่มเติม ดังนี้

- การโอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อน หรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำความผิดมิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดฐานค้ำมนุษย์

- การกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิด หรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด
  - การสนับสนุนการกระทำความผิด หรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด
  - การจัดหา หรือให้เงิน หรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ หรือกระทำการใดๆ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินหลบหนีหรือเพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินถูกลงโทษ หรือเพื่อให้ได้รับประโยชน์ในการกระทำความผิด
  - การพยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงิน
  - การสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน และกระทำความผิดเกิดขึ้นเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกัน
- 12) เมื่อสอบสวนเสร็จสิ้นแนะนำให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนเพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณาก่อน ไม่ควรมีการจับกุมตัวผู้ต้องหามาควบคุมไว้ระหว่างการสอบสวน
- 13) จัดทำประกาศสืบจับตัวผู้กระทำความผิด
- 14) ติดตามยึดอายัดทรัพย์สินร่วมกับสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 15) ติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดส่งพนักงานสอบสวนเพื่อส่งตัวต่อพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี

2.6.2 ระบบตรวจสอบและป้องกันโดยผู้มีหน้าที่รายงาน

2.6.2.1 การรายงานธุรกรรม

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 3 แห่งกำหนดให้ “สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(1) ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และธนาคารตามที่ได้มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

(2) บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และบริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(3) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

(4) บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(5) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ยืมเงิน เชื้อรับจ้างหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่างๆ โดยวิธีใดๆ

(6) นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยกำหนดให้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม 3 ประเภทคือ ธุรกรรมเกี่ยวกับเงินสดตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินมีมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปและธุรกรรมที่มีเหตุอันควร

สงสัยซึ่งสถาบันการเงินต้องยึดหลักการรู้จักลูกค้าของตน (Know Your Customer) และมีหน้าที่ตรวจตราธุรกรรมเพื่อช่วยป้องกันการฟอกเงิน

นอกจากสถาบันการเงินตามมาตรา 3 แล้ว กฎหมายยังได้กำหนดให้สำนักงานที่ดเนินหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมเมื่อมีการขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันการเงินมิได้เป็นคู่กรณีด้วย (มาตรา 15)

สำหรับผู้ประกอบอาชีพอื่นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 มาตรา 16 ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่ในการรายงานและการแสดงตนเหมือนเช่นสถาบันการเงินนั้น ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพ 9 ประเภทคือ

(1) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13

(2) ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ

(3) ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือให้เช่ารถยนต์

(4) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

(5) ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

(6) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(7) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(8) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และ

(9) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อปรากฏว่าธุรกรรมนั้นเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินในการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดซึ่งผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2554 กำหนดไว้ดังนี้

(9.1) ผู้ประกอบอาชีพตาม (1) (2) (3) (4) (5) และ (8) ให้รายงาน เมื่อมีการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนตั้งแต่สองล้านบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

(9.2) ผู้ประกอบอาชีพตาม (6) ให้รายงาน เมื่อมีการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนตั้งแต่ห้าแสนบาทหรือกว่านั้นขึ้นไป

(9.3) ผู้ประกอบอาชีพตาม (7) และ (9) ให้รายงาน เมื่อมีการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งแสนบาทขึ้นไป

2.6.2.2 การจัดให้ลูกค้าแสดงตน

มาตรา 20 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ทุกประเภทต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องกำหนดมาตรการเพื่อขจัดอุปสรรคในการแสดงตนของคณพิการหรือทุพพลภาพด้วย เว้นแต่ลูกค้าได้แสดงตนไว้ก่อนแล้ว

โดยในปัจจุบันกฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 วรรคหนึ่งดังกล่าวคือ กฎกระทรวงกำหนดธุรกรรมที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน พ.ศ. 2554 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2554 โดยกฎกระทรวงดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) กำหนดนิยาม “ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16

(2) กำหนดนิยาม “ลูกค้าจร” หมายความว่า ลูกค้าที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และประสงค์จะสร้างความสัมพันธ์หรือทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวและไม่ต่อเนื่องกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16

(3) กำหนดให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม เว้นแต่ลูกค้าจจรให้แสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม ดังต่อไปนี้

(3.1) การทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป

(3.2) ธุรกรรมที่เป็นการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ การโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป

(4) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (1) ถึง (5) จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป

(5) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (6) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบ ธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบ ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับหรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และ (8) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม

(6) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (7) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินตาม ประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป

(7) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง (9) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรม ดังต่อไปนี้

(7.1) การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป

(7.2) การโอนเงินหรือการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป เว้นแต่เป็นการทำธุรกรรมที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรายงานตามมาตรา 18

(8) กำหนดว่าในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้ลูกค้าแสดงตนได้ก่อนการทำธุรกรรมเนื่องจากลูกค้าไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้า สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องให้ลูกค้าแสดงตนให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายหลังจากการทำธุรกรรมนั้น

(9) กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ต้องกำหนดมาตรการและควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้มีการปฏิบัติอันเป็นอุปสรรคในการแสดงตนของคนพิการหรือทุพพลภาพ

2.6.2.3 การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

มาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเรื่อง นโยบายการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า/การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Know Your Customer/Customer Due Diligence: KYC/CDD) ของสถาบันการเงิน (Financial Institutions) และหน่วยธุรกิจ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Designated Non-Financial Businesses and Professions, DNFBP) โดยมีเหตุผลในการออกนโยบายคือ เนื่องจากการฟอกเงินเป็นความผิดที่หลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปราม แม้การฟอกเงินจะมีโทษอาชญากรรมที่มีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพของบุคคล แต่การฟอกเงินเป็นอาชญากรรมที่ทำให้วงจรการประกอบอาชญากรรมบางประเภทที่มีลักษณะการกระทำเป็นกระบวนการและมีผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศยังคงดำเนินต่อไปเป็นวงจรไม่มีที่สิ้นสุด ประกอบการฟอกเงินส่วนใหญ่ได้กระทำโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจึงเป็นผลให้องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศได้ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องหรือกระตุ้นให้ประเทศที่ประสงค์จะเข้าเป็นภาคีสมาชิก ต้องดำเนินการตามพันธกรณีซึ่งได้กำหนดเป็นอนุสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนี้

1) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 (UN Convention against Illicit Trafficking in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances)

2) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (UN Convention against Transnational Organized Crime)

3) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ.1999 (International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism)

4) มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

5) ข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force: FATF)

6) มาตรฐานการปฏิบัติของคณะกรรมการบาเซล (Basel Committee on Banking Supervision) เพื่อการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

7) กฎบัตรแห่งสหประชาชาติ

ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าวประเทศไทยจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ขึ้น เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2542 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา และจากผลการดำเนินการที่ผ่านมาของ

สำนักงานซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในส่วนของการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานนั้นปรากฏว่า สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สามารถที่จะนำมาตราการดังกล่าวมาใช้ในการยึดอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานเพื่อให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินได้เป็นจำนวนมาก และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า มาตรการดังกล่าวมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมอันเป็นความผิดมูลฐาน

นอกจากการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในฐานะเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวแล้วสำนักงาน ยังได้รับการมอบหมายจากคณะอนุกรรมการระดับ Corporate Governance ด้านธนาการพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทประกันภัย ให้เป็นหน่วยงานหลักในคณะทำงานเตรียมความพร้อมโครงการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล (Report on the Observance of Standards and Codes: ROSCs) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti – Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) และจากการดำเนินการของคณะทำงานดังกล่าวพบว่า ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังไม่มีหลักการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการรู้จักลูกค้า/การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Know Your Customer/Customer Due Diligence: KYC/CDD) ของสถาบันการเงิน (Financial Institutions) และหน่วยธุรกิจ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Designated Non-Financial Businesses and Professions, DNFBP) ซึ่งหลักการดังกล่าวจะช่วยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ด้วยการช่วยชี้ให้เห็นถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย อีกทั้ง หลักการดังกล่าวยังเป็นหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลที่ประเทศไทยจะต้องเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs แต่เนื่องจากการที่จะบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้ในกฎหมายโดยการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น จะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการที่จะปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานสากลที่ประเทศไทยจะต้องเข้ารับการประเมินตามโครงการ ROSCs ในระยะเวลาอันใกล้นี้ จึงจำเป็นต้องออกนโยบายนี้

โดยมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้ สำนักงานจะต้องดำเนินการ

- 1) ถือว่าความผิดฐานฟอกเงินและความผิดมูลฐานเป็นอาชญากรรมร้ายแรง และจะให้ความรับผิดชอบไปถึงนิติบุคคลด้วย
- 2) ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและความผิดมูลฐานโดยไม่ทำให้บุคคลผู้สุจริตเสียประโยชน์

สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการ

- 1) ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อทราบระดับความต้องการข้อมูลการรู้จักตัวตนของลูกค้า และมีการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ ข้อมูลที่จัดเก็บจะต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องอย่างเหมาะสมเพียงพอและต้องจัดการวิเคราะห์ และตรวจทานอย่างเหมาะสมตามช่วงเวลา
- 2) ไม่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลเปิดบัญชีโดยปกปิดชื่อเจ้าของบัญชี ใช้ชื่อแฝงหรือชื่อปลอม
- 3) มีมาตรการที่เหมาะสมในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และจำแนกประเภทลูกค้าตามความเสี่ยงต่อการที่จะกระทำความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐาน

พอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน ทั้งนี้ให้รวมถึงสถาบันการเงินในต่างประเทศด้วย

4) มีมาตรการที่เหมาะสมและเข้มข้นมากกว่าปกติในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

5) ในกรณีที่มีผู้ดำเนินการแทนในการติดต่อกับลูกค้า ให้ผู้ดำเนินการแทนนั้นใช้หลักการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเช่นเดียวกับสถาบันการเงินดำเนินการเอง

6) ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับธุรกรรมขนาดใหญ่ที่ผิดปกติ หรือธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่เห็นได้โดยชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดเจน โดยต้องดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมดังกล่าวให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้และบันทึกผลการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ตรวจสอบบัญชี

7) รายงานให้สำนักงานทราบทันที หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่นำมาทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินนั้น เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน

8) จัดให้มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการพอกเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศในอนาคต

9) เก็บรักษาหลักฐานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมให้เพียงพอต่อการสืบค้นธุรกรรมเฉพาะเรื่องได้เป็นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ปิดบัญชีหรือสิ้นสุดความสัมพันธ์กับลูกค้า

10) เก็บรักษาเอกสารการแสดงตนของลูกค้าไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ปิดบัญชีหรือสิ้นสุดความสัมพันธ์กับลูกค้า และสามารถส่งมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เมื่อมีการร้องขอ

11) มีนโยบายที่เหมาะสมและต่อเนื่องในการบริหารจัดการองค์กร การพัฒนาบุคลากรและการตรวจสอบระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบาย

12) ดำเนินการวางระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือแนวทางในการปฏิบัติตามนโยบายนี้

ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

ให้นำนโยบายสำหรับสถาบันการเงินข้างต้น มาปรับใช้กับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่สถาบันการเงินเท่าที่ไม่ขัดกับการดำเนินธุรกิจตามปกติ แต่ทั้งนี้ต้องมีการจัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่ได้มีการแสดงตนไว้ก่อนแล้ว และรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงานแม้ไม่ใช่การทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการพอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ข้อ 1 ว่าด้วยการประเมินความเสี่ยงและการใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง แนะนำให้แต่ละประเทศควรระบุให้ทราบถึงความเสี่ยงเกี่ยวกับการพอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในประเทศของตนก่อน แล้วจึงประเมินความเสี่ยงและทำความเข้าใจความเสี่ยงนั้น และควรดำเนินการที่รวมถึงการระบุชื่อหน่วยงานหรือกลไกอย่างหนึ่งอย่างใด และมอบหมายให้หน่วยงานหรือกลไกนั้นทำหน้าที่ประสานงานในการประเมินความเสี่ยงและการใช้ทรัพยากรทั้งหลายโดยมุ่งที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมายในการบรรเทาความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 10 ว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กำหนดให้สถาบันการเงินตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเมื่อ

- (1) มีการจัดตั้งความสัมพันธ์ทางธุรกิจ
- (2) ทำธุรกรรมเป็นบางครั้งบางคราว (2.1) ในจำนวนที่เกินกว่ายอดที่กำหนดไว้ (15,000 เหรียญสหรัฐ/ยูโร) หรือ (2.2) ทำธุรกรรมที่เป็นการโอนเงินในสภาพการณ์ที่กล่าวถึงไว้ในบันทึกการตีความสำหรับข้อแนะนำ FATF ข้อที่ 16
- (3) มีข้อสงสัยว่าเป็นการฟอกเงินหรือเป็นการให้เงินสนับสนุนแก่การก่อการร้าย (4) สถาบันการเงินมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องหรือความเพียงพอของข้อมูลในการระบุตัวตนของลูกค้าที่ได้รับมาก่อนหน้านั้น

และข้อ 22 ว่าด้วยธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน : การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กำหนดว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และการเก็บรักษาหลักฐานตามที่ระบุไว้ในข้อแนะนำ FATF ข้อที่ 10 (การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า) ข้อ 11 (การเก็บรักษาหลักฐาน) ข้อ 12 (บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง) ข้อ 15 (เทคโนโลยีใหม่) และข้อ 17 (การพึ่งบุคคลที่สาม) นั้นให้ใช้กับธุรกิจและผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดด้วย

เพื่อเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล AML/CFT ดังกล่าวประเทศไทยจึงได้ออกกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขึ้นมาใช้บังคับเมื่อ พ.ศ. 2542 โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 20/1 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (1) และ(9) ต้องดำเนินการกำหนดนโยบายการรับลูกค้าการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกี่ยวกับการฟอกเงินของลูกค้าและดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เมื่อเริ่มทำธุรกรรมครั้งแรก โดยตรวจสอบเป็นระยะจนสิ้นสุดดำเนินการเมื่อมีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า

การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าดังกล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการแสดงตนและการพิสูจน์ทราบลูกค้า การตรวจทานบัญชีลูกค้า และการติดตามความเคลื่อนไหวทางบัญชีของลูกค้าที่ได้รับการแจ้งจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ปัจจุบันได้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2556 ออกความในมาตรา 20/1วรรคสอง โดยกำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (1) และ (9) 41 ต้องกำหนดนโยบายการรับลูกค้าและนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า เมื่อเริ่มมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า หรือมีการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว หรือเมื่อมีข้อสงสัยว่าจะเป็นการฟอกเงินหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อมูลการระบุตัวตนของลูกค้า หรือระบุตัวผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง

โดยมีขั้นตอนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าโดยสรุปดังนี้

- (1) ระบุตัวตนของลูกค้า และตรวจสอบยืนยันตัวตนของลูกค้าโดยใช้เอกสาร ข้อมูลหรือข่าวสาร จากแหล่งข้อมูลสาธารณะที่น่าเชื่อถือนอกเหนือจากการขอข้อมูลจากลูกค้าก็ได้

(2) ระบุผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง และใช้มาตรการที่เหมาะสมในการตรวจสอบเพื่อยืนยันผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง

(3) ตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้า กับข้อมูลรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กร ซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย

(4) ขอข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามเจตจำนงที่แจ้งไว้

(5) ตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางการเงินหรือการทำธุรกรรมรวมถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจและการทำธุรกรรมตลอดช่วงเวลาที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจยังดำเนินอยู่ ว่ายังคงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมที่ลูกค้าแจ้งไว้ ข้อมูลทางเศรษฐกิจของลูกค้า ระดับความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของลูกค้าที่ได้ประเมินไว้ และข้อมูลอื่นของลูกค้าที่มีอยู่ และต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้ข้อมูลของลูกค้าโดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของรายได้ เป็นข้อมูลที่ปัจจุบันอยู่เสมอ

ต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าข้างต้น ให้สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายสำหรับลูกค้าแต่ละราย

ต้องดำเนินการตาม (1) (2) และ (3) ให้แล้วเสร็จก่อนหรือระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า

สำหรับลูกค้าที่ไม่ได้สร้างความสัมพันธ์ต่อหน้า หรือที่ไม่ได้ทำธุรกรรมต่อหน้า อาจดำเนินการตาม (1) (2) และ (3) ในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ ภายหลังจากที่มีการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือมีการทำธุรกรรมกับลูกค้า ทั้งนี้ ให้พิจารณาใช้กับการสร้างความสัมพันธ์หรือการทำธุรกรรมที่ไม่ได้ทำต่อหน้าสำหรับบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำเท่านั้น

2.6.2.4 การเก็บบันทึกข้อมูลลูกค้า

หน้าที่ในการเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนตามมาตรา 20 และเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและการบันทึกข้อเท็จจริงตามมาตรา 21 นั้น ตามมาตรา 22 (1) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถาบันการเงินเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าตามมาตรา 20 เป็นเวลา 5 ปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชี หรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้าและมาตรา 22 (2) กำหนดให้เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการทำธุรกรรมและบันทึกข้อเท็จจริงตามมาตรา 21 เป็นเวลา 5 ปีนับแต่ได้มีการทำธุรกรรมหรือบันทึกข้อเท็จจริงนั้น เว้นแต่จะได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

สำหรับความในวรรคสองของมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 กำหนดให้นำความในมาตรา 22 (1) มาใช้บังคับกับผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ด้วย ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 จึงมีหน้าที่ต้องเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าตามมาตรา 20 เป็นเวลา 5 ปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชี หรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้าเว้นแต่จะได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่นด้วย

ส่วนหน้าที่ในการเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ายาตามมาตรา 20/1 นั้น ตามมาตรา 22/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (1) และ (9) คือ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินตามมาตรา 13 และผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ มีหน้าที่ต้องเก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ายาตามมาตรา 20/1 เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้ายา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 สำหรับลูกค้ายาใดให้เลขาธิการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจแจ้งเป็นหนังสือเพื่อให้ขยายเวลาได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทราบ

2.6.3 การดำเนินการกับทรัพย์สิน

สืบเนื่องจากรูปแบบการประกอบอาชญากรรมในปัจจุบัน มีลักษณะของการกระทำความผิดที่ซับซ้อน มีการเชื่อมโยงการทำงานเป็นเครือข่าย ทำให้ยากแก่การจับกุมและหาพยานหลักฐานมาผูกมัดผู้กระทำความผิด นอกจากนั้น ผลตอบแทนจากการกระทำความผิดยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อรูปแบบของอาชญากรรม กล่าวคือ เงินได้หรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิดในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมมักจะมีจำนวนมหาศาลและบรรดาอาชญากรก็จะนำเงินดังกล่าวมาเป็นทุนสนับสนุนการกระทำความผิดต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด มาตรการร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จึงเป็นมาตรการพิเศษอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้ในการปราบปรามแหล่งเงินทุนขององค์กรอาชญากรรม โดยมาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำคัญสองประการคือ ประการแรก เพื่อเป็นการริบทรัพย์สินซึ่งผู้กระทำความผิดมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพราะทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินซึ่งได้รับมาจากการกระทำความผิดถือเป็นมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิด และประการที่สอง มุ่งประสงค์ต่อการลิดรอนและทำลายฐานทางการเงินขององค์กรอาชญากรรม โดยบรรดาทรัพย์สินขององค์กรอาชญากรรมนั้น มักจะถูกนำมาเป็นทุนในการก่ออาชญากรรมต่อไป ดังนั้น เมื่อแหล่งเงินทุนดังกล่าวถูกทำลายไปย่อมกระทบถึงความสามารถในการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมที่ต้องลดน้อยลงเช่นกัน

พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ได้ขยายหลักเกณฑ์มาตรการทางทรัพย์สินให้มีขอบเขตกว้างขวางขึ้นกว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอาญาที่มีอยู่เดิม โดยให้กระทำกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายได้ทั้งหมด โดยไม่คำนึงว่าทรัพย์สินดังกล่าวจะมีการจำหน่าย จ่าย โอนหรือเปลี่ยนแปลงสภาพไปแล้วกี่ครั้ง หรือตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลอื่นแล้วก็ตาม ซึ่งมาตรการทางทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้น มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา โดยการนำเอามาตรการการริบทรัพย์สินทางแพ่ง ซึ่งเป็นมาตรการพิเศษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ไปเสริมกับมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดที่จะต้องถูกดำเนินการริบทรัพย์สินในทางอาญาตามกฎหมายอื่นๆ ได้ จึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นได้ แม้จะไม่มีผู้ถูกลงโทษในคดีอาญาก็ตาม

ดังนั้น เมื่อนำเอามาตรการร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาดำเนินการควบคู่กับการริบทรัพย์สินทางอาญา จะเป็นการเสริมสร้างให้มาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะในส่วนของมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งนั้น เป็นกระบวนการพิจารณาคดีต่อตัวทรัพย์สินโดยตรงและผลของการดำเนินการย่อมกระทบต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดหรืออาจกระทบถึงทรัพย์สินของบุคคลอื่น เนื่องจากกฎหมายมุ่งประสงค์จะดำเนินการกับทรัพย์สินที่มีความเกี่ยวพันกับการกระทำความผิดและถือว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสิ่งที่พึงริบเสมอ ในส่วนของการดำเนินคดีนั้นสามารถกระทำได้โดยการฟ้องตัวทรัพย์สินโดยตรงและไม่ต้องคำนึงถึงความผิดของเจ้าของทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม คำพิพากษาตามกระบวนการดังกล่าวนี้มีผลต่อกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเท่านั้นและไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดหรือผู้ใดได้ แตกต่างไปจากการริบทรัพย์สินทางอาญา ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งดำเนินคดีต่อตัวบุคคล อันเป็นการมุ่งประสงค์ไปในเชิงลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ โดยการดำเนินคดีจะต้องพิจารณาว่าบุคคลผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามที่ถูกฟ้องหรือไม่ เมื่ออัยการพิสูจน์ให้ศาลเห็นจนปราศจากข้อสงสัยว่า บุคคลผู้ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยได้กระทำความผิดจริงตามฟ้อง ศาลจึงจะสามารถริบทรัพย์สินดังกล่าวของผู้กระทำความผิดได้

สำหรับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซึ่งสามารถริบได้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้แก่ เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำหรือสนับสนุนการกระทำซึ่งเป็นการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใดก็ตาม ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยมีการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ทั้งสิ้น 25 ความผิดมูลฐาน โดยให้ความผิดมูลฐานดังกล่าว หมายความว่าความรวมถึงการกระทำความผิดอาชญาอาชญาจักรซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำความผิดลงในการอาชญาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย บรรดาทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำ ความผิดทั้ง 25 ความผิดมูลฐาน ย่อมจะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินทั้งสิ้น

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดใดเป็นทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษโดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นตามกฎหมายดังกล่าวหรือดำเนินการไปแล้วแต่ไม่เป็นผล หรือหากดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าก็ให้ดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นต่อไป ตามพระราชบัญญัติฯ โดยสามารถร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ แม้จะไม่มีผู้ถูกลงโทษในการกระทำความผิดนั้นตามคำพิพากษาในคดีอาญาก็ตาม หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ศาลจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน โดยจะไม่พิจารณาถึงตัวผู้กระทำความผิดว่าได้รับโทษอาญาตามความผิดมูลฐานนั้นๆ หรือไม่

มาตรการร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จึงเป็นมาตรการพิเศษที่ถูกนำมาบัญญัติไว้เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดของบรรดาองค์กรอาชญากรรมที่สามารถ

ทำลายเศรษฐกิจของอาณาจักรได้ ป้องกันไม่ให้อาณาจักรนำเงินไปฟอกและนำมาใช้เป็นต้นทุนในการประกอบอาชญากรรมอื่นๆ ต่อไปได้อีก

การดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ในหมวด 6 การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย (1) การสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน (2) การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (3) การขอคืนทรัพย์สิน (4) ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (5) การสั่งคืนทรัพย์สินและการนำทรัพย์สินเข้ากองทุน (6) ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้รับประโยชน์ (7) การคืนทรัพย์สินในกรณีที่น่าปรากฏในภายหลัง (8) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินกรณีมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้น (9) การยื่นคำขอฝ่ายเดียวขอให้ศาลสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (10) การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (11) การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สิน (12) การใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการกับทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายอื่น และ (13) การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางศาล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1) การสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน

ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักยอก ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน (มาตรา 48)

(2) การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการ ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว (มาตรา 49)

อนึ่ง กรณีตามข้อ (1) และข้อ (2) จะต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 3 สำนักงานอัยการสูงสุดกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งสำนวนการตรวจสอบทรัพย์สินลงวันที่ – สิงหาคม 2556⁴¹ เพื่อให้การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานทั้งสองมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

(3) การขอคืนทรัพย์สิน

ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 49 อาจยื่นคำร้อง ก่อนศาลมีคำสั่ง โดยแสดงให้เห็นว่า (1) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือ (2) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ (มาตรา 50)

⁴¹ คุรยละเอียดในภาคผนวก ข.

(4) ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา 49 แล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินข้างต้นฟังไม่ขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน มาตรา 49 วรรคสี่ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

ทรัพย์สินข้างต้นที่เป็นเงิน ให้สำนักงานส่งเข้ากองทุนกึ่งหนึ่งและส่งให้กระทรวงการคลังอีกกึ่งหนึ่ง ถ้าเป็นทรัพย์สินอื่น ให้ดำเนินการตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 51)

(5) การสั่งคืนทรัพย์สินและการนำทรัพย์สินเข้ากองทุน

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินนั้น และในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าไม่มีผู้ใดขอรับคืนทรัพย์สินภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว ให้สำนักงานนำทรัพย์สินนั้นส่งเข้ากองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา 51/1) 44

(6) ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้รับประโยชน์

ในกรณีที่ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน ถ้าศาลทำการไต่สวนคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้รับประโยชน์แล้วเห็นว่าฟังขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้รับประโยชน์โดยจะกำหนดเงื่อนไขด้วยก็ได้ (มาตรา 52)

(7) การคืนทรัพย์สินในกรณีที่ปรากฏในภายหลัง

ในกรณีที่ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏในภายหลัง โดยคำร้องของเจ้าของ ผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ทรัพย์สินนั้น ถ้าศาลไต่สวนแล้วเห็นว่ากรณีต้องด้วยบทบัญญัติของมาตรา 50 ให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินนั้นหรือกำหนดเงื่อนไขในการคุ้มครองสิทธิของผู้รับประโยชน์ หากไม่สามารถคืนทรัพย์สินหรือคุ้มครองสิทธิได้ให้ใช้ราคาหรือค่าเสียหายแทน แล้วแต่กรณี (มาตรา 53)

(8) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินกรณีมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้น

กรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นอีกก็ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ และให้นำความในหมวด 6 (การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน) มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 54)

(9) การยื่นคำขอฝ่ายเดียวขอให้ศาลสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

หลังจากที่พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องตามมาตรา 49 หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอนจำหน่าย หรือยกย้ายไปเสียซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเลขาธิการจะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำขอฝ่ายเดียวร้องขอให้ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ก็ได้ เมื่อได้รับคำขอดังกล่าวแล้วให้ศาลพิจารณาคำขอเป็นการด่วน ถ้ามีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าคำขอนั้นมีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งตามที่ขอโดยไม่ชักช้า (มาตรา 55)

(10) การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดตามมาตรา 48 แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามคำสั่ง แล้วรายงานให้ทราบพร้อมทั้งประเมินราคาทรัพย์สินนั้นโดยเร็ว (มาตรา 56)

(11) การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สิน

การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินที่คณะกรรมการธุรกรรมเลขาธิการ หรือศาล แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดไว้ ตามหมวด 6 (การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด พ.ศ. 2543 (มาตรา 57)

(12) การใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการกับทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่สามารถดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้อยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นตามกฎหมายดังกล่าว หรือดำเนินการแล้วแต่ไม่เป็นผล หรือการดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินจะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่า ก็ให้ดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นต่อไปตามกฎหมายฟอกเงิน (มาตรา 58)

(13) การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางศาล

การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามหมวดนี้ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 59)

2.7 การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด⁴²

สืบเนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศด้านต่อต้านการค้ามนุษย์ "NVADER" ซึ่งแจ้งเบาะแสและร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรม กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ชุดปฏิบัติการพิเศษกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยเข้าตรวจสอบ “สถานบริการนาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” ว่ามีการนำพาหญิงต่างด้าว อายุต่ำกว่า 18 ปีเข้ามาแอบแฝงค้าประเวณี ซึ่งเข้าข่ายเป็นการค้ำมนุษย์ โดยมีการสืบสวนในทางลับมากกว่า 3 เดือน จึงส่งสายลับล่อซื้อจนพบเป้าหมาย

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2559 เวลา 16.00 น. ร.ต.ท.อาทิตย์ บุญญะโสภัต อธิบดีกรมการปกครองสั่งการให้นายพิริยะ ฉันทดิลก ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ และนายกองโทวรยุทธ เนาวรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย และนายกองตรีพิเชษฐ งามวิจิตร ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีนายมานะ สิมมา ผู้อำนวยการ

⁴² กรุงเทพฯธุรกิจ, “ก.มหาดไทย บุก “นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด จับหมอนวด 115 คน เผยพบบัญชีส่งส่วยให้ตำรวจหลายหน่วย”, 7 มิถุนายน 2559, www.bangkokbiznews.com ; โพสต์ทูเดย์, “จับอาบอบนวด “นาทารี” ย่านรัชดา ฯ พบเด็กต่ำกว่า 18 ค้าประเวณี”, 7 มิถุนายน 2559, m.pootoday.com ; K@POOK!, บุกค้นนันทารี อาบ อบ นวด หลังแฝงค้าบริการ พบจ่ายส่วยฟรี”, 7 มิถุนายน 2559, <https://highlight.kapook.com> ; เดลินิวส์, “ก.มหาดไทย บุก “นาทารี” จับหมอนวดสาว 115 คน”, 7 มิถุนายน 2559, www.dailynews.co.th

ส่วนการสอบสวนคดีอาญาและนายรณรงค์ ทิพย์ศิริ ผู้อำนวยการส่วนกำกับและตรวจสอบ สำนักงานตรวจสอบและนิติกร กรมการปกครอง เป็นหัวหน้าชุดจับกุม พร้อมตำรวจนครบาลห้วยขวาง เจ้าหน้าที่ทหารกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิกอส.) สนธิกำลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนกว่า 100 นาย ได้ทำการเปิด "ปฏิบัติการสังขร" พร้อมกับเข้าตรวจสอบการดำเนินกิจการของ "สถานบริการนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด" ซึ่งตั้งอยู่ที่ ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบเป็นอาคารพาณิชย์ สูง 5 ชั้น บริเวณชั้นล่างเปิดเป็นที่ไว้สำหรับให้ผู้เข้ามาใช้บริการเลือกหญิงสาว ชั้น 2-5 เปิดเป็นห้องพักภายในห้องมีเฟอร์นิเจอร์พร้อมอ่างอาบน้ำขนาดใหญ่ ขณะเข้าตรวจสอบพบนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวนมาก กำลังเข้ามาใช้บริการ เจ้าหน้าที่จึงสั่งให้ยุติกิจกรรมทุกอย่าง และเชิญตัวผู้มาใช้บริการออกนอกพื้นที่เพื่อตรวจค้น สามารถจับกุมหญิงสาวได้ทั้งหมด 115 คน โดยจะทำการคัดแยกว่า เป็นบุคคลต่างด้าวหรืออายุต่ำกว่า 18 ปีต่อไป และจะถูกแจ้งข้อหาการค้าประเวณีดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป เบื้องต้นจากตรวจสอบ พบว่า มีเด็กหญิงที่อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นชาวเมียนมา หญิงไทยขายบริการทางเพศ จำนวน 3 คน และหญิงต่างด้าวไม่ต่ำกว่า 10 คนค้าประเวณี โดยมีนายพงษ์อนันหรือบอล คณะเขตต์ อายุ 44 ปี รับเป็นผู้ดูแล นอกจากนี้ยังตรวจยึดเงินสดจำนวนหนึ่งและบัญชีจ่ายส่วยให้เจ้าหน้าที่รัฐหลายหน่วยงาน จากการสอบสวนนายพงษ์อนันหรือบอล คณะเขตต์ ให้การว่าเป็นผู้ดูแลสถานที่ดังกล่าวมานาน 1 ปี มีใบอนุญาตประกอบกิจการถูกต้องและมีหญิงสาวที่ให้บริการค้าประเวณีรวม 400 คน จะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันมาทำงาน โดยค่าบริการจะอยู่ที่หลักพันบาทถึงหลักหมื่นบาทต่อหนึ่งครั้ง ส่วนสมุดจดรายชื่อและจำนวนเงินการจ่ายส่วยของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นพบว่าการจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งที่เป็นบุคคลและหน่วยงาน รวม 25 รายการ เดือนละไม่ต่ำกว่า 6 แสนบาท ขณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือ ปปท. ดำเนินคดีกับตำรวจที่เกี่ยวข้องกับบัญชีส่วย 4 คน แต่เป็นยศระดับนายดาบและจำเท่านั้น ส่วนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) ดำเนินเรื่องการยึดทรัพย์กับผู้เกี่ยวข้องไปแล้วกว่า 700 ล้านบาท ทำให้มีตำรวจสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางหลายนาย รวมทั้งผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1 ในขณะนั้นถูกสั่งให้ช่วยราชการ

2.7.1 การดำเนินคดีอาญารฐานความผิดค้ำมนุษย์⁴³

พนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีค้ำมนุษย์ 2 สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ฟ้อง นายพงษ์อนันหรือบอล คณะเขตต์ ที่ 1 นายสมประสงค์หรือจิ สร้อยจิต ที่ 2 นายภานรินทร์ หาญพัฒนาเจริญ ที่ 3 นายอะตาอะ แลแม ที่ 4 นายลาภจุลาภ เงินเต็มเปี่ยม ที่ 5 และ บริษัท พี.เอส.เอส. เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด โดยนายสมประสงค์ สร้อยจิต กรรมการผู้จัดการ ที่ 6 จำเลยฐานร่วมกันค้ำมนุษย์ ฯ ต่อศาลอาญา เป็นคดีหมายเลขดำที่ คม.67/2559

คดีนี้พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ 10 เมษายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ 7 มิถุนายน 2559 เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยที่ 1-5 และจำเลยที่ 6 ที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย กับพวกอีก 7 คนที่ยังหลบหนี ได้สมคบกันค้ำมนุษย์โดย

⁴³ โฟสต์ทูเดย์, “ศาลสั่งจำคุก 6 จำเลย คดีค้ำมนุษย์ “นวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” ตั้งแต่ 8-13 ปี”, 19 เมษายน 2560, m.poattoday.com ; กรุงเทพธุรกิจ, “เสียบอลอ่วม കു 11 ปี คดีนวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ ค้ากามเด็ก-ต่างด้าว”, 19 เมษายน 2560, www.bangkokbiznews.com ; MTHAI NEWS, “ศาลสั่งคุก 11 ปี 24 ด. คนดูแล “นวดรีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด” หาสาวค้ำกาม”, 19 เมษายน 2560, news.mthai.com

วางแผนแบ่งหน้าที่กันทำเพื่อเป็นธุระจัดหารับไว้ซึ่งเด็กหญิงอายุกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี ซึ่งเป็นชาวต่างดาว 8 ราย เพื่อค้าประเวณีที่สถานบริการนาตารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด โดยสถานบริการดังกล่าวที่เปิดขึ้นเป็นสถานอาบอบนวดและค้าประเวณี โดยเป็นการกระทำที่ร่วมกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการค้าประเวณี และเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น ร่วมกันเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือพาไปเพื่อการอนาจารโดยการค้าประเวณี บริการทางเพศ ร่วมกันเป็นผู้ดูแล หรือผู้จัดการการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานบริการ ร่วมกันซ่อนเร้นบุคคลต่างดาวโดยให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้นหรือช่วยด้วยประการใด ๆ โดยร่วมกันรับบุคคลต่างดาวเข้าทำงานขายบริการทางเพศ ถ่ายภาพเปลือยหน้าอก นางสาวแก้ว ผู้เสียหายที่ 10 และครอบครองภาพเปลือยหน้าอกอันเป็นสื่อลามกอนาจารเด็ก ไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้เข้าจับกุมและส่งตัวดำเนินคดีตามกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, 6, 9, 10, 52 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 4, 9, 11 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282, 283 ทวิ, 287/1 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างดาว พ.ศ. 2551 มาตรา 27, 54 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 3, 4, 26 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 45, 50, 144, 146 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26, 78

ต่อมาวันที่ 19 เมษายน 2560 เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ได้เบิกตัวนายพงษ์อนันหรือบอล คณะเขตต์ นายสมประสงค์หรือจี สร้อยจิต นายภานรินทร์ หาญพัฒนาเจริญ นายอะต๊ะ แลแม จำเลยที่ 1-4 จากเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ ส่วนนายลาภจุลาภ เงินเต็มเปี่ยม จำเลยที่ 5 ซึ่งได้รับการประกันตัวระหว่างสู้คดี ได้เดินทางไปศาลเพื่อฟังคำพิพากษาตามกำหนดนัดพร้อมทนายความและบุคคลใกล้ชิดจำนวนหนึ่ง

ศาลอาญารอ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟังโดยสรุปใจความสำคัญได้ว่า พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า คดีนี้จำเลยทั้งหมดให้การสารภาพว่า กระทำความผิดจริงตามฟ้อง จึงพิพากษาว่าการกระทำของจำเลยที่ 1-6 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานสมคบกันโดยการตกลงกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งได้กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี จำคุกจำเลยที่ 1-5 คนละ 4 ปี ปรับเงินจำเลยที่ 6 จำนวน 100,000 บาท ฐานร่วมกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งได้กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี ฐานเป็นธุระจัดหาซึ่งบุคคลเพื่อใช้ค้าประเวณี แม้จะยินยอมก็ตาม ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไปเพื่อค้าประเวณี แม้จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ฐานเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา พาไปเพื่อการอนาจาร ซึ่งเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี เป็นความผิดกรรมเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักสุดฐานร่วมกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ซึ่งได้กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี จำคุกจำเลยที่ 1-5 คนละ 10 ปี และปรับเงินจำเลยที่ 6 จำนวน 1,200,000 บาท ฐานร่วมกันพาบุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม จำคุกจำเลยที่ 1-5 คนละ 3 ปี ปรับเงินจำเลยที่ 6 จำนวน 10,000 บาท ฐานร่วมกันเป็นผู้ดูแล ผู้จัดการ กิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุม ผู้ทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณี ที่มีบุคคลอายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ฐานร่วมกันใช้หรือลงความเห็นยินยอมให้เด็ก

ประพฤตินไม่สมควร และกระทำการประการใดอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักสุดฐานร่วมกันเป็นผู้ดูแล ผู้จัดการกิจการ ค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี ซึ่งมีบุคคลอายุกว่า 15 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี ทำการค้าประเวณี จำคุกจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 คนละ 6 ปี ฐานร่วมกันให้ที่พักอาศัย ซ่อนเร้น เพื่อให้บุคคลต่างด้าวพ้นจากการจับกุม จำคุกจำเลยที่ 1 และ จำเลยที่ 2 คนละ 1 ปี ฐานร่วมกันนำคนต่างด้าวซึ่งมีใบอนุญาตทำงานผิดประเภท ปรับจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 คนละ 10,000 บาท ฐานร่วมกันเปิดสถานบริการ อาบอบนวดโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุกจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 คนละ 6 ปี ฐานร่วมกันจ้างบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นลูกจ้างโดยไม่แจ้งการจ้างต่อพนักงานแรงงานภายใน 15 วัน ปรับจำเลยที่ 1 และ จำเลยที่ 2 คนละ 20,000 บาท ฐานร่วมกันเป็นนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานใน สถานบริการตามกฎหมาย จำคุกจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 คนละ 6 เดือน และฐานครอบครองสิ่งลามก อนาจารเด็ก เพื่อประโยชน์ในทางเพศแก่ตนเองหรือผู้อื่น จำคุกจำเลยที่ 1 เป็นเวลา 1 ปี รวมจำคุก จำเลยที่ 1 เป็นเวลา 31 ปี 6 เดือน ปรับ 30,000 บาท รวมจำคุกจำเลยที่ 2 เป็นเวลา 30 ปี 6 เดือน ปรับ 30,000 บาท รวมจำคุกจำเลยที่ 3-5 คนละ 17 ปี และปรับจำเลยที่ 6 รวม 1,310,000 บาท ทั้งนี้ จำเลยทั้งหมดให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยที่ 1 เป็นเวลา 15 ปี 9 เดือน ปรับ 15,000 บาท คงจำคุกจำเลยที่ 2 เป็นเวลา 15 ปี 3 เดือน ปรับ 15,000 บาท คงจำคุกจำเลยที่ 3-5 คนละ 8 ปี 6 เดือน และปรับจำเลยที่ 6 รวม 655,000 บาท

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ต้องหารายสำคัญคดีนี้ที่ศาลอาญาออกหมายจับไว้แล้ว คือ นายประเสริฐหรือโกลัก สุขชี เจ้าของสถานบริการนวดเร็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด นายสมหมาย และนายธีรเดช ฯ ยังไม่ถูกดำเนินคดีเนื่องจากหลบหนีอยู่

2.7.2 การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินใน ความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์⁴⁴

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน) ได้รับหนังสือจาก

กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ตามหนังสือ ที่ ตช 0015.(บก.น.1)01/6419 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2559 เรื่อง รายงานพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ รายงานนายประเสริฐ สุขชี กับพวก ซึ่งเป็นกรณีมีพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีและการค้ามนุษย์ กล่าวคือ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2559 เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง ได้ร่วมกันจับกุมนายพงษ์อนัน คณะเขตต์ กับพวก รวม 5 คน ผู้ดูแลสถานบริการนวดเร็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด พร้อมหญิง ขายบริการทางเพศ จำนวน 100 คน โดยกล่าวหาว่า ร่วมกันค้ามนุษย์โดยแสวงหาประโยชน์จากการค้า ประเวณีจากบุคคลและเด็ก ร่วมกันเป็นธุระจัดหา หรือชักพาบุคคลใด เพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการ ค้าประเวณี ร่วมกันเป็นธุระจัดหาเด็กที่มีอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปีเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการ ค้าประเวณีแม้ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และร่วมเป็นผู้ดูแล หรือผู้จัดการค้าประเวณี หรือสถาน การค้าประเวณีซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี ตามคดีอาญาที่ 472/2559 ในขณะทำการตรวจ ค้นจับกุม เจ้าหน้าที่กรมการปกครองได้สอบถามนายพงษ์อนัน คณะเขตต์ กับพวก ซึ่งอยู่ในที่เกิดเหตุให้ การตรวกันว่า เจ้าของสถานบริการที่แท้จริง คือ นายประเสริฐ สุขชี เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงขออนุมัติศาล

⁴⁴ คำสั่งคณะกรรมการรุกรกรรม ที่ ย.204/2559 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 เรื่อง आयัตทรัพย์สินที่ เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว

อาญาออกหมายจับ นายประเสริฐ สุขชี และนายสมหมายพัตสิง ตามหมายจับเลขที่ 1151-1152/2559 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2559 ในข้อหาร่วมกันแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปี โดยการค้าประเวณี ดังนั้น นายประเสริฐ สุขชี กับพวก เป็นบุคคลผู้มีพฤติการณ์การกระทำความผิดและเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีและการค้ามนุษย์ อันเข้าลักษณะเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (2) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นายประเสริฐ สุขชี กับพวก ได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการประชุมคณะกรรมการธุรกรรม ครั้งที่ 10/2559 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2559 ที่ประชุมมีมติมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ประกอบกับคำสั่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่ ม. 266/2559 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2559 เรื่อง มอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด นายประเสริฐ สุขชี กับพวก พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบรายงานการทำธุรกรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของบุคคลดังกล่าวแล้ว ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่า นายประเสริฐ สุขชี กับพวก มีพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดอันเข้าลักษณะเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (2) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 หรือเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และจากการตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งจากการรวบรวมพยานหลักฐาน ปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และเนื่องจากทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในคดีนี้ประกอบด้วยสังหาริมทรัพย์ประเภทเงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร อันเป็นทรัพย์สินที่สามารถโอน ยักย้าย ปกปิด ซ่อนเร้น ได้โดยง่าย และสังหาริมทรัพย์ประเภทที่ดินตามโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) อันเป็นทรัพย์สินที่ปรากฏหลักฐานในทางทะเบียน โดยผู้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้มีสิทธิครอบครอง อาจดำเนินการโอนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือผู้มีสิทธิครอบครองในทางทะเบียนได้ หากมิได้ออกคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินดังกล่าวไว้ชั่วคราว เมื่อเจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีสิทธิในทรัพย์สินดำเนินการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินดังกล่าวไปเสีย และหากต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อาจไม่สามารถติดตามทรัพย์สินดังกล่าวกลับคืนมาได้ จึงเป็นกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า นายประเสริฐ สุขชี กับพวก ได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดและอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินดังกล่าว คณะกรรมการธุรกรรมจึงมีคำสั่งอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว ดังนี้

- คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่ง ที่ ย.204/2559 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 อายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว หมายนายประเสริฐ สุขชี กับพวก จำนวน 26 รายการ รวมราคาประเมิน 4,890,802.08 บาท พร้อมดอกผล มีกำหนดไม่เกิน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการธุรกรรมมีมติ กล่าวคือ นับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2559 ถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 และคำสั่งที่ ย.204/2559 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2559 แก้อายัดทรัพย์สินรายการที่ 21 ให้ถูกต้องตรงกับมติ คณะกรรมการธุรกรรม⁴⁵

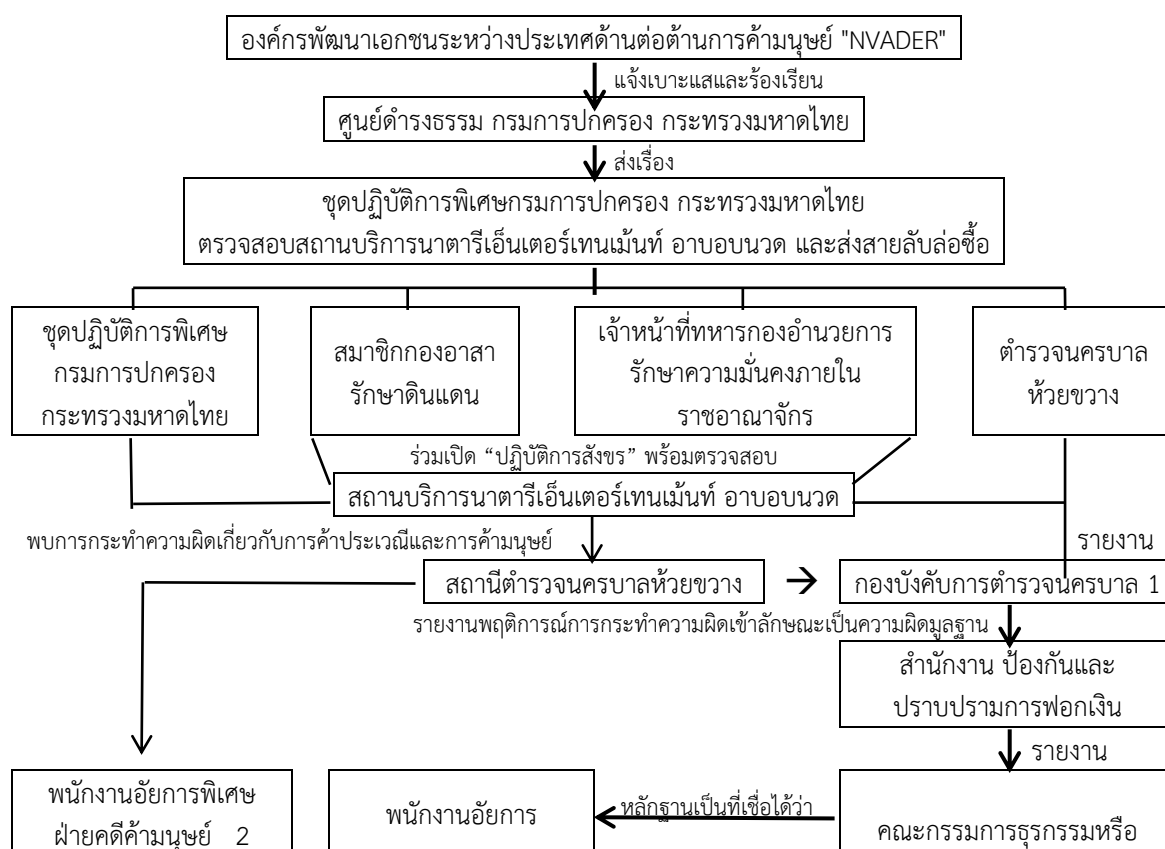
⁴⁵ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.

- คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่ง ที่ ย.205/2559 ลงวันที่ 1 กันยายน 2559 आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายงานนายประเสริฐ สุขชี กับพวก จำนวน 2 รายการ ราคาประเมิน 57,122,500 บาท พร้อมดอกผล มีกำหนดไม่เกิน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการธุรกรรมมีมติ กล่าวคือ นับตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2559 ถึงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2559⁴⁶

- คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่ง ที่ ย.239/2559 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2559 आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายงานนายประเสริฐ สุขชี กับพวก จำนวน 19 รายการ ราคาประเมิน 103,855,661 บาท พร้อมดอกผล มีกำหนดไม่เกิน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการธุรกรรมมีมติ กล่าวคือ นับตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 10 มกราคม 2560⁴⁷

- คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่ง ที่ ย.245/2559 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายงานนายประเสริฐ สุขชี กับพวก จำนวน 1 รายการ ราคาประมาณ 120,000,000 บาท พร้อมดอกผล มีกำหนดไม่เกิน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการธุรกรรมมีมติ กล่าวคือ นับตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 28 มกราคม 2560⁴⁸

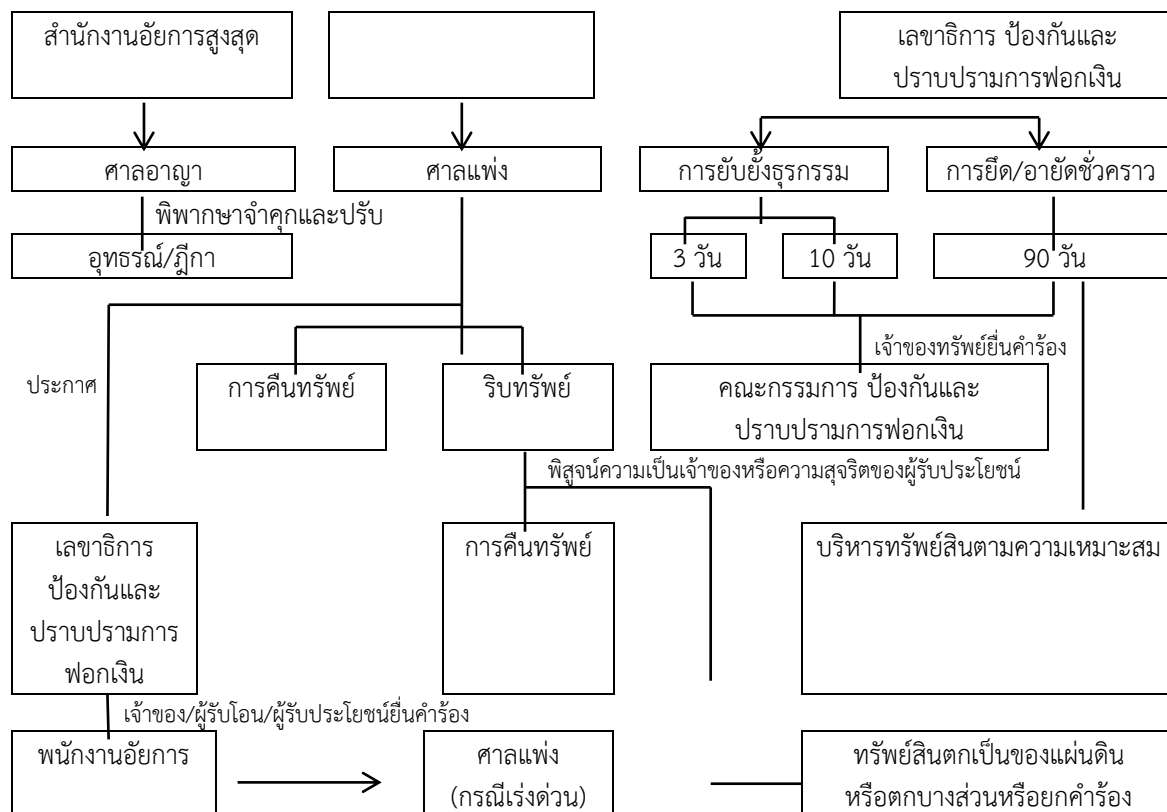
ขั้นตอนการดำเนินการคดีกับสถานบริการ นาทารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

⁴⁶ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.

⁴⁷ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.

⁴⁸ ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริการนารี เอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด” มีวิธีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย

การศึกษานี้ คณะผู้จัดทำรายงานใช้วิธีการวิจัยจากการสังเกต (Observation Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) **ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study)** โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตำราต่างๆ ทั้งในไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนศึกษา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมาย ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ความหมาย นิยาม คำจำกัดความเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ครอบคลุมครบถ้วน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษานี้ให้สมบูรณ์

2) **ศึกษาภาคสนาม (Field Study)** การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Observation) และใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) สำหรับการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างวิจัยใช้การสุ่มแบบจงใจเลือก (Purposive Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลหรือแบบลูกโซ่ (Snow Ball or Chain Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในคดีสถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด ได้แก่ เจ้าหน้าที่จาก UNODC กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง กองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) พนักงานอัยการ สำนักงานคดีค้ามนุษย์ สำนักงานอัยการสูงสุด ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม และนักวิชาการ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ประมวลผลต่อไป อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะศึกษาในครั้งนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในคดีสถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด

2) กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ของการศึกษาค้นคว้านี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจงใจเลือก ตามแนวหลักปฏิบัติการวิจัยทางมานุษยวิทยา โดยใช้เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่มีกระบวนการทำงานทางสังคมมาก มีข้อมูลปฐมภูมิมากเรื่องรู้ด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษมากกว่าคนอื่นๆ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญอย่างอื่นด้วย เช่น อาชีพ ประสบการณ์ เป็นต้น ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในคดีสถานบริการนารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด จำนวน 12 คน ได้แก่

1) เจ้าหน้าที่จาก UNODC จำนวน 1 คน

2) เจ้าหน้าที่ด้านปกครอง ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกลุ่มสืบสวนสอบสวนคดีอาญา 5, 6

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 คน

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ รองผู้กำกับการ สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง และผู้กำกับการสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 2 คน

4) เจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ปปง. ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลคดีและมาตรการพิเศษทางกฎหมายและนักสอบสวนชำนาญการ สำนักงาน ปปง. จำนวน 2 คน

5) เจ้าหน้าที่จากศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปราบปราม 3 ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน 1 คน

6) พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้แก่ พนักงานอัยการ สำนักงานคดีค้ามนุษย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จำนวน 3 คน

7) ผู้พิพากษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ที่เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จำนวน 1 คน

8) นักวิชาการ จำนวน 1 คน

3.3 ประเด็นที่ศึกษา

3.3.1 ปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เป็นอย่างไร

3.3.2 ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการ นารีเอ็นเตอร์เทนเมนท์ อาบอบนวด เป็นอย่างไร

3.3.3 แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เป็นอย่างไร

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้จัดทำรายงานได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) เมื่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวตอบอนุญาตการเข้าสัมภาษณ์ จะขออนุญาตบันทึกเสียง จดบันทึก สังเกต และถ่ายภาพ ตลอดจนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ (Story-Telling) ทุกครั้ง
- 2) เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว จะนำมาถอดบทเรียน และประชุมกลุ่มเพื่อเรียบเรียง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ประมวลผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และผลการศึกษาที่ได้รับจะนำมาตรวจทานอีกครั้ง ก่อนการจัดพิมพ์เป็นเล่มฉบับสมบูรณ์

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้การสังเกตในสถานที่เกิดเหตุ การพูดคุยและการสัมภาษณ์เชิงลึก การสร้างและรูปแบบการสัมภาษณ์มาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและบางส่วนจากความคิดของคณะผู้จัดทำรายงาน เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) โดยมีการทบทวน วิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์อย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดขอบเขตในส่วนเนื้อหาของคำถามเพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่ จะทำการศึกษา

2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จากกลุ่มตัวอย่างในกระบวนการยุติธรรม โดยใช้แบบคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ประกอบด้วย 3 ส่วน เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม

3) โครงร่างแบบคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview)

แบบคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เป็นอย่างไร

ส่วนที่ 2 ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนวดเอนเตอร์เทนเมนต์อาบอบนวด เป็นอย่างไร

ส่วนที่ 3 แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เป็นอย่างไร

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคที่สำคัญ ได้แก่

1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและแบบสัมภาษณ์เจาะลึกซึ่งเป็นการตีความตามคำที่ปรากฏโดยที่ไม่สนใจความหมายแฝงและใช้วิธีการนับความถี่ของคำเป็นกระบวนการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลเชิงคำพูด หรือพฤติกรรม เพื่อจัดกลุ่มสรุป

2) การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) สำหรับการวิเคราะห์แบบสนทนากลุ่ม โดยใช้การตีความตามคำที่ปรากฏและสนใจความหมายแฝง

3) การนำเสนอเชิงพรรณนาประกอบข้อมูล

4) เสนอแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ : กรณีศึกษาสถานบริการ นาทรีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด” เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพโดยนำความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และประสบการณ์ส่วนตัวของคณะผู้จัดทำรายงาน รวมตลอดถึงความคิดเห็นของเรื่องราวและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนาทรีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด โดยเป็นลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) และการศึกษาครั้งนี้ มีการนำเสนอผลการศึกษาตามลำดับวัตถุประสงค์ของการศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

ส่วนที่ 2 ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนาทรีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด

ส่วนที่ 3 แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและอื่นๆ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) กลุ่มตัวอย่างของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของการศึกษาเรื่องนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจงใจเลือก ตามแนวหลักปฏิบัติการวิจัยทางมานุษยวิทยา โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่มีกระบวนการทำงานทางสังคมมาก มีข้อมูลปฐมภูมิมาก เรื่องรู้ด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษมากกว่าคนอื่นๆ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญอย่างอื่นด้วย เช่น อาชีพ ประสบการณ์ เป็นต้น ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายปัญหาอุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมาย แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการนาทรีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด จำนวน 12 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่จาก UNODC จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ด้านปกครอง ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกลุ่มสืบสวนสอบสวนคดีอาญา 5, 6 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ รองผู้กำกับการ สถานีตำรวจนครบาล ห้วยขวาง และผู้กำกับการสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่จากสำนักงาน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลคดีและมาตรการพิเศษทางกฎหมายและนักสอบสวนชำนาญการ สำนักงาน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่จากศูนย์ต่อต้านการค้ำมนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้แก่ ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปราบปราม 3 ศูนย์ต่อต้านการค้ำมนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน 1 คน พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้แก่

พนักงานอัยการ สำนักงานคดีค้ามนุษย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จำนวน 3 คน ผู้พิพากษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ที่เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จำนวน 1 คน และนักวิชาการ จำนวน 1 คน โดยพบประเด็นดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

1) ขาดความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ อันเนื่องมาจากมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 เป็นกฎหมายที่พัฒนาขึ้นมาจากอนุสัญญาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่จะเข้าใจ ต่อมา มีการปรับปรุงกฎหมายมาเป็น พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2558 พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีการค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 และพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560 และ กฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ฯ หรือระเบียบข้อบังคับฯหรือบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 พบว่าผู้ถูกสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างโดยผู้พิพากษา กล่าวว่า

“...ปัญหา พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์(ฉบับที่2) พ.ศ.2558 ,พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดี การ ค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 และพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560 ได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ และมีการเปลี่ยนระบบและวิธีพิจารณาคดีจากระบบกล่าวหาเป็นระบบไต่สวน และ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ได้มีการปรับปรุงซึ่งยังใหม่ ทำให้เข้าใจยาก การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติของกระบวนการยุติธรรม...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าปัญหาการปรับเปลี่ยนกฎหมายการดำเนินคดีค้ามนุษย์และคดีการฟอกเงิน ย่อมเป็นปัญหาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐต้องมีการฝึกอบรมและจัดทำคู่มือสำหรับการดำเนินคดีค้ามนุษย์และการดำเนินคดีอาญามูลฐานความผิดฟอกเงิน

2) ปัญหาการตีความในดำเนินคดีค้ามนุษย์และคดีฟอกเงิน เนื่องจากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ และผู้กระทำผิดมีพฤติกรรมสมคบคิด และลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและมีการจำหน่าย จ่าย โอนจากทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดค้ามนุษย์ มีความยุ่งยาก

พบว่าเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรม กล่าวว่า “...พ.ร.บ.การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พ.ศ.2551การบังคับใช้กฎหมายได้มีการใช้มานานประมาณ 9 ปีแล้ว และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 บังคับใช้มาเป็นเวลา 18 ปี ควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับปัจจุบันและมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ จึงปัญหาในการดำเนินคดีด้านกฎหมายในการตีความ ผู้กระทำผิดมีการสมคบและเป็นลักษณะองค์กรข้ามชาติ และมีผู้อิทธิพลซับซ้อนในการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดี...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ จากปัญหาดังกล่าวได้สอดคล้องกับทฤษฎีสมคบคิด ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน และความหมายขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

3) ปัญหาอุปสรรคการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี

พนักงานสอบสวนดำเนินคดีค้ำมนุษย์กรณีสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า “...ปัญหาอุปสรรคการวิเคราะห์ดำเนินคดีฟอกเงินยากกว่าคดีค้ำมนุษย์ เพราะค้ำมนุษย์ไม่มีอะไรเป็นอาชญากรรมตา แต่คดีฟอกเงินยุ่งยากถ้าคนไม่รู้จริง ส่วนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยได้ส่วนหนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งก็ต้องเป็นเรื่องของเอกสาร พยานประกอบ คือคนสมัยโบราณจะถอนเงินสด ถ้าอันไหนใช้อิเล็กทรอนิกส์ถือว่าไม่มีพยานหลักฐาน สามารถไล่ได้ ธนาคารช่วยได้เยอะ ที่มีปัญหาคือถอนแบบเงินสด ในกระตาดบอกว่าถอนเงินสด แต่ความเป็นจริงคือเขาไม่ได้เอาเงินสดไป มีไปซื้อแคชเชียร์เช็ค แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่ายอดนี้ไปซื้อแคชเชียร์เช็ค จ่ายให้ใคร คือมีหลากหลายรูปแบบแล้วจะบรรยายอย่างไร จะเอาหลักฐานอะไรมาต่อกันนี่คือเป็นเรื่องยุ่งยากและเป็นปัญหาอุปสรรค จนกระทั่งไปที่ดิน เมื่อได้ที่ดินมาแล้ว จะรู้ได้อย่างไรว่าที่ดินเอาเงินจากตรงไหนมาซื้อ ก็ไปค้นที่ดิน ได้อะไรมาจากที่ดินบ้าง อาจได้รับเงินสดค่าธรรมเนียมที่ดินจากนายนี้จำนวนเงินเท่านี้บาท ซื้อขายกัน 150 ล้านบาท มีการจ่ายเงินกันเรียบร้อยแล้ว ก็ต้องมาดูว่าธนาคารไหน สาขาไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ใครซื้อ นี่ก็ต้องใช้เวลาและมีความยาก...”

ยังพบว่าเจ้าหน้าที่รัฐของกรมการปกครองของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...หน่วยงานเอ็นจีโอ เอนวอเตอร์ร้องเรียนศูนย์ดำรงธรรม ก็ดูพฤติการณ์ว่าเป็นค้ำมนุษย์แน่นอน จากนั้นส่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เข้าไปทำที่เป็นนักท่องเที่ยวนั้น เข้าไปดูพฤติการณ์ว่าเป็นจริงตามที่ร้องเรียนหรือไม่ แต่เนื่องจากไปดูแค่พฤติการณ์เท่านั้น ไม่ได้ไปดูลึกๆว่าใครเป็นเจ้าของ หรืออะไรยังไง เพราะหน้าที่ของเราก็คือการช่วยเหลือเหยื่อเป็นหลัก ส่วนกระบวนการผู้ต้องหาใครจะโดนอะไร ยังไงอยู่ที่พยานหลักฐาน จากนั้นก็วางแผนส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง ทำตัวเป็นนักท่องเที่ยวนั้นในการไปหาข่าวก่อนว่าเป็นจริงตามที่ร้องเรียนหรือไม่ประมาณ 3 เดือน แต่พอร้องเรียนแล้วก็เข้าไปหาข่าวก่อนครีว่าเป็นจริงไหม ถ้าหาข่าวแล้วเป็นจริงค่อยวางแผนจับอีกทีหนึ่ง ของเราสืบแล้วจับประมาณ 4 สัปดาห์ คือจะไม่ปล่อยไว้นานทีเดียวพฤติการณ์แปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลา ก็คือก่อนจะมีการจับกุมประมาณ 1 สัปดาห์ จะเข้าไปสืบอีกครั้งหนึ่งครับ ว่ามีพฤติการณ์ตามที่แจ้งไหม ถ้าพฤติการณ์เข้าก็จะกลับมารายงานข้อเท็จจริง เรียกว่า รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เมื่อผู้บังคับบัญชาทราบก็จะสั่งการมา และมีการประชุมวางแผนในการจับกุม พยานหลักฐานมีเงินล่อซื้อ มีพวกสมุทลงบัญชีเกี่ยวกับว่าเด็กคนไหนขายกี่ครั้งแล้วมีการแบ่งเงินให้เท่าไร มีพวกถุงยางอนามัย เจลหล่อลื่น กุญแจห้องพัก คอมพิวเตอร์ สมุดลงเวลา สมุดบัญชีรายรับรายจ่าย และใบอนุญาตตั้งสถานบริการการ และไม่มีการเปิดเผยรายชื่อ เพราะกรณีที่ชั้นสืบที่เอ็นวอเตอร์ จะไปสืบข้อมูลกับเด็กโดยที่ทำให้เด็กเชื่อใจว่าให้ข้อมูลได้ แล้วตอนหลังก็ตีว่าเขาเป็นเหยื่อเพราะมาจากผู้ต้องหาเขาตั้งเรื่องนี้อยู่ ว่าเป็นการทำให้เด็กของเขาเสียใจ ในเรื่องเหยื่อเราแยกออกเป็นสี่กลุ่ม แล้วผม.รับตัวไปเลยไหมครับ รับไปตามพระราชบัญญัติ ม. 33 ตอนนั้นเราไม่ได้ควบคุมเลยเพราะเรามี ม. 29 ซึ่ง ม. 29 เราควบคุมเขาได้ไม่เกิน 24 ชั่วโมง ถ้าตาม ม. 33 ถือว่าเราเี่ยวยาเลย ในชั้นคัดแยกเหยื่อเราก็เรียกมาอยู่ที่นี่ และมี NGOs มีผม. พนักงานสอบสวนของห้วยขวาง และมีฝ่ายปกครองของเรามาคัดแยกเหยื่อร่วมกัน และแบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม คนไหนสงสัยเราก็ส่งตัว แล้วทำบันทึกคัดกรองเหยื่อพอหลังจากที่มีการคัดแยกเหยื่อแล้ว ก็ต้องดูผม.ของ

แต่ละพื้นที่ว่ามีการดำเนินการอย่างไร เช่น ถ้ารู้ว่าเป็นเหยื่อแล้ว พม.บางที่ก็จะมารับตัวไปเลย หรือบางที่ก็ไปที่ สน.ก่อนแล้วให้ตำรวจท้องที่ส่งตัว ซึ่งก็แล้วแต่ที่ แต่กรณีสถานอาบอบนวดนาตาลี พม.เอาตัวไปเลยวันนั้น เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตาม ม.29 ก็เลยเอาเด็กที่คาดว่าเป็เหยื่อทำหนังสือไปตรวจมวลกระดูกที่โรงพยาบาลรามาแล้ว นำตัวเด็กเหล่านี้ไปอยู่ในความดูแลของ พม.ก่อน ซึ่งผลการตรวจมวลกระดูกใช้เวลาสองวัน พอออกแล้วถึงจะเปลี่ยนฐานะเป็น ม. 33 จากนั้นรายงานทุกครั้งที่จับถึงแม้หน่วยงานนี้จะไปด้วยแต่ก็มีการรายงาน ปปช. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและปปท....”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาอุปสรรคการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี** ย่อมเป็นปัญหาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์การดำเนินคดีอาญาฐานความผิดคดีการค้ามนุษย์และความผิดฐานฟอกเงิน

4) ปัญหาการคอร์ปชั่นของเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และคดีฟอกเงิน

พบว่าเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...ปัญหากระบวนการในการส่งตัวผมไม่ได้ไปด้วย แต่เท่าที่ฟังก็มียึดอยู่เหมือนกันครับ คือต้องบอกว่าคดีค้ามนุษย์เป็นคดีนโยบาย เหมือนคดีการพนัน คดีสถานบริการถ้ามีการปล่อยปะละเลย ตำรวจจะต้องถูกย้าย ซึ่งเข้าใจคำว่า พยายามไม่ให้เกิดคดีในพื้นที่นั้น ที่ตรวจพบมีสองแบบคือ แบบที่โจ่งแจ้งว่าไม่ให้เกิด ก็คืออาจจะบิดเบือนคดีไปเลย กับอีกแบบคือให้เกิดได้ แต่จะดึงเรื่องระยะเวลา...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาการคอร์ปชั่นของเจ้าหน้าที่รัฐ คดีค้ามนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี** ย่อมเป็นปัญหาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมต้องมีความซื่อสัตย์และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

5) ปัญหาความร่วมมือของหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

พบว่าเจ้าหน้าที่รัฐของกรมการปกครองของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...ปัญหาการประสานความร่วมมือ ฝ่ายปกครอง จะประสาน ปปท.ก่อน แต่ถ้าเป็นตำรวจก็จะประสานใกล้ชิด ก็คือไม่บอกก่อน พอเข้าก็รีบแจ้งเลย คือแต่ก่อนเคยทดลองบอกก่อนแต่ไม่เคยจับได้เลย...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาความร่วมมือของหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์** ย่อมเป็นปัญหาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมต้องมีการสร้างสัมพันธระหว่างหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ เพื่อมีเป้าหมายในการดำเนินคดีกระบวนการค้ามนุษย์

6) ปัญหาการคัดกรองเหยื่อคดีการค้ามนุษย์ของสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีมีจำนวนมาก

พนักงานสอบสวนดำเนินคดีค้ามนุษย์กรณีสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...พบปัญหาในการดำเนินคดีค้ามนุษย์สถานบริการอาบอบนวดนาตาลีวันเกิดเหตุมีผู้เสียหาย

และผู้ต้องหาเป็นต่างด้าวเป็นจำนวนมากถึง 121 คนมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการคัดแยกเหยื่อถึงแม้จะระดมเจ้าหน้าที่ต่างๆมาช่วยสอบสวนปากคำ และความไม่เข้าใจในภาษาต่างด้าวพม่า...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาการคัดกรองเหยื่อคดีการค้ามนุษย์ของสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีมีจำนวนมาก** ต้องติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบระดมร่วมกันทำการคัดกรองเหยื่อที่มีความสำคัญมากส่งผลการดำเนินคดีค้ามนุษย์และคดีฟอกเงิน

7) ปัญหาผู้เสียหายมีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือเป็นเด็ก มีความยุ่งยาก

พบว่า พนักงานอัยการ กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...ปัญหาการคัดกรองเหยื่อตามข้อเท็จจริงกับเหยื่อตามกฎหมาย คือต้องส่งตรวจมวลกระดูก อายุต่ำกว่า 18 ตามข้อเท็จจริง กฎหมายก็เขียนอยู่แล้วว่าถ้าเป็นคืออายุต่ำกว่า 18 ปี ที่เราอธิบายคือเอาทั้งสองอย่าง คือให้ดูว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร กับทางกฎหมายคือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ปรากฏที่ไม่ตรงกัน...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า **ปัญหาผู้เสียหายมีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือเป็นเด็ก มีความยุ่งยาก**

8) ปัญหาการนัดสืบพยานคดีการค้ามนุษย์ของสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี

พนักงานสอบสวนดำเนินคดีค้ามนุษย์กรณีสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...ในเรื่องการขอสืบพยานล่วงหน้า ขอสืบพยานด่วน ก็ไม่ด่วนจริงเพราะศาลก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะศาลคนเขาน้อย บัลลังก์ไม่ว่าง คือเป็นปัญหาในทางปฏิบัติไม่เกี่ยวกับกฎหมาย ในมุมมองน่าจะเอากฎหมายอย่างเดินเผชิญสืบ พอจับมาขึ้นสอบสวนหรือขึ้นฝากขังศาลน่าจะใช้ข้อมูลตรงนี้ไปซักในชั้นนั้นได้เป็นข้อมูลเบื้องต้น คือต้องหาวิธีให้มีความสะดวก รวดเร็ว เพราะคดีพวกนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อนและกระทบต่อจิตใจเขา ถ้าปล่อยนานไปแทนที่เขาอารมณ์จะให้ความร่วมมือก็กลายเป็นว่าเขาไม่ยอมให้ความร่วมมือเหมือนปล่อยเขาลอยแพ น่าจะใช้คำว่า “เขาเป็นพลเมืองดีที่จะให้ข้อมูลเรา...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาการนัดสืบพยานคดีการค้ามนุษย์ของสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี** ย่อมเป็นปัญหาทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมถึงแม้กฎหมายไม่มีปัญหา แต่มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย

9) ปัญหาการเรียกร้องสิทธิชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งอยู่ในมาตรา 34 มาตรา 35

พนักงานสอบสวนดำเนินคดีค้ามนุษย์กรณีสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...หลักกฎหมายการเขียนไว้กว้างๆ แต่ในทางปฏิบัติมีขั้นตอนยุ่งยาก คือฟ้องเรียกร้องไปศาลให้ สมมติว่าศาลสั่งให้จำเลยชดใช้เงินให้ผู้เสียหาย แต่บังคับคดีไม่ได้ แค่นี้กระดาค่าพิพากษา ซึ่งน่าจะมีหน่วยงานกรมบังคับคดีและ พม.ดูแล ให้ความสำคัญกับผู้เสียหายหรือเหยื่อจากคดีค้ามนุษย์...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่า**ปัญหาการเรียกร้องสิทธิ**

ขดเขยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งอยู่ในมาตรา 34 มาตรา 35 ย่อมเป็นปัญหาทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐของกระบวนการยุติธรรมถึงแม้กฎหมายไม่มีปัญหา แต่มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย

10) ปัญหาการนำเสนอให้คณะกรรมการธุรกรรมให้ความเห็นชอบในการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์สถานบริการอาบอบนวดนาตาลี เนื่องจากการออกคำสั่งยึดทรัพย์จะต้องมีพยานหลักฐานได้รับการรายงานเบื้องต้นตามความผิดมูลฐานจากคดีการค้ำมนุษย์ หากมีการรายงานไม่ครบถ้วน ทำให้ยุ่งยากการติดตามยึดทรัพย์ของผู้กระทำผิด

พบว่า เจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า “...ประเด็นที่ 1 ปัญหาของจนท.สนง.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือการนำเรื่องคดีค้ำมนุษย์เข้าที่ประชุมคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อให้คณะกรรมการทั้ง 5 ท่านมีมติให้เห็นด้วยกับจนท.สนง.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อมอบหมายให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบและผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์ทั้งหมด

ประเด็นที่สองปัญหาของเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือการนำเรื่องคดีค้ำมนุษย์เข้าที่ประชุมคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อให้คณะกรรมการทั้ง 5 ท่านมีมติให้เห็นด้วยกับเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อพิจารณาและมีมติให้ยึดหรืออายัดทรัพย์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ทั้งนี้การที่เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะทำการยึดหรืออายัดได้หรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาว่ามีการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินหรือไม่ เพราะฉะนั้นสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องมีความชัดเจนว่าเป็นความผิดมูลฐานก่อน เมื่อพิจารณาแล้วเป็นความผิดมูลฐานจะต้องมาพิจารณาว่าทรัพย์ที่จะยึดหรืออายัดนั้นจะต้องเป็นทรัพย์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามคดีมูลฐานเพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมมีมติเห็นชอบด้วย

นอกจากนั้นการก่อนที่เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะส่งสำนวนคดีให้พนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อให้ทรัพย์ที่ยึดตกเป็นของแผ่นดินนั้นจนท.สนง.สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะต้องนำเรื่องสำนวนคดีความเพื่อเสนอคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อพิจารณาและมีมติให้ส่งสำนวนคดีความไปยังพนักงานอัยการทุกคดี”

ขั้นตอนปกติและแนวทางปฏิบัติของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือเมื่อมีคดีมูลฐานเกิดขึ้นไม่ว่ามูลคดีจะเกิดขึ้นในที่ใดทั่วราชอาณาจักรจะต้องเข้ากระบวนการมาตรการทางแพ่งโดยเป็นหน้าที่กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบพิสูจน์เรื่องว่าเป็นมูลฐานและควรที่จะให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินแล้วสรุปเรื่องเป็นสำนวนคดีเพื่อเสนอเข้าคณะกรรมการธุรกรรมให้มีคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งสังกัดกองคดีที่ 1 – 4 โดยแบ่งพื้นที่ตามเขตต่างๆโดยอ้างอิงกับเขตพื้นที่ภาคของศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กล่าวคือ กองคดี 1 รับผิดชอบพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล กองคดี 2 รับผิดชอบพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธร 2,3,4 กองคดี 3 รับผิดชอบพื้นที่ กองบัญชาการตำรวจภูธร 7,8,9 และ ศชต. และกองคดี 4 รับผิดชอบพื้นที่กองบัญชาการตำรวจภูธร 1,5,6 แต่ในคดีนาตาลีนี้นั้นสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตั้งชุดเฉพาะกิจขึ้นมาเพื่อดำเนินการเป็นการเฉพาะอันเนื่องจากเป็นคดีใหญ่ ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจมีผลกระทบในวงกว้างและผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอิทธิพลทางการเงินและทางการเมือง กล่าวคือเป็นการ

ระดมสรรพกำลังทุกอย่างคือเป็นคดีที่ผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอิทธิพลและมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพราะฉะนั้นการทำงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงจำเป็นต้องดำเนินการไปด้วยความละเอียด รอบคอบเพื่อความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอเรื่องให้คณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่าทรัพย์สินที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทำการตรวจสอบนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน เพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมเห็นชอบและมีมติให้ยึดหรืออายัด ซึ่งในการปฏิบัติของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในครั้งนี้ได้ยึด มีคำสั่งยึด 4 คำสั่ง ในการตรวจสอบเพื่อทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถที่จะตรวจสอบเจอทรัพย์สินรายการอื่นเพิ่มเติมและเมื่อมีความชัดเจนมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะนำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมได้เรื่อยๆไม่จำกัดจำนวนและไม่มีอายุความ

จากผลการศึกษาการวิเคราะห์ ถึงปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สิน คดีค้ำมนุษย์กรณีสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆมีเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเส้นทางทางการเงินหรือแม้แต่เอกสารต่างๆที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งมาให้เพื่อทำการตรวจสอบตลอดจนแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือทำการตรวจสอบทรัพย์สินและเส้นทางทางการเงินที่ต้องตรวจจากสรรพเอกสารทั้งหลายที่มีเป็นจำนวนมากซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลา ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและความละเอียดเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่จะยึดหรืออายัดและมุ่งพิสูจน์ให้ได้ว่าเป็นทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดและจะต้องได้รับความร่วมมือด้วยดีจากสถาบันการเงินต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกตรวจสอบด้วย

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์กรณีสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมเป็นอย่างไร ?

คณะผู้ศึกษาพบว่า

1. ในประเด็นเรื่องการขาดความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาการตีความในการดำเนินคดีค้ำมนุษย์และคดีฟอกเงิน และการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินในคดีค้ำมนุษย์

ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์ กรณีสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม นั้น จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า เนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในคดีนี้ได้มีการฝึกอบรม ประชุม และวางแผนสืบหาข้อมูลอันจำเป็นสำหรับคดีนี้เป็นเวลาหลายเดือนก่อนเข้าทำการช่วยเหลือผู้เสียหาย และจับกุมผู้กระทำผิด เพื่อให้ทราบถึงข้อกฎหมาย และวิธีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย และจับกุมผู้กระทำผิด เพื่อให้ทราบถึงข้อกฎหมาย และวิธีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย การจัดหาที่พักต่างๆ ตลอดจนการรวบรวมพยานหลักฐานที่ถูกต้องอันจำเป็นและสำคัญของคดีในการใช้พิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิด ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทั้งในการใช้พิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิด ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินคดีค้ำมนุษย์ และการดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงิน ดังนั้นจึงทำให้สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้

2. ในประเด็นเรื่อง ปัญหาการคัดกรองผู้เสียหายหรือเหยื่อจากค้ำมนุษย์ของสถานบริการอาชญากรรม ซึ่งมีจำนวนมาก และปัญหาที่ผู้เสียหายดังกล่าวมีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือเป็นเด็กตามกฎหมายในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ นั้น

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์

กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตารีนัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีระยะเวลาจำกัดในการคัดแยกผู้เสียหายในเบื้องต้นเพียงไม่เกิน 24 ชั่วโมง ซึ่งในคดีนี้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ได้มีการประชุมและการสืบสวนหาข่าวถึงจำนวนผู้เสียหายว่า มีจำนวนเท่าไร และสัญญาอะไรบ้าง ซึ่งในคดีนี้ปรากฏว่า มีผู้เสียหายจำนวน 100 กว่าคน ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่จะสัมภาษณ์เพื่อคัดแยกกว่าบุคคลใดบ้างเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และสามารถจัดเตรียมล่ามให้เพียงพอในการช่วยเจ้าหน้าที่ในการสัมภาษณ์ดังกล่าว ทำให้สามารถคัดแยกผู้เสียหายได้ในเวลาไม่นาน และทราบได้ว่า มีเด็กเป็นผู้เสียหายหรือไม่ และจำนวนกี่คน ซึ่งหากไม่มีการประชุมและสืบสวนหาข่าวดังกล่าว ย่อมทำให้เกิดความล่าช้าในการคัดแยกผู้เสียหายได้

3. ในประเด็นเรื่อง ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงินในคดีค้ามนุษย์ เนื่องจากการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยมักมีปัญหาเรื่องการประสานงาน การประสานความร่วมมือ การตกลงว่าหน่วยงานใดควรเป็นผู้สั่งการ ผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เข้าร่วมงานกัน นั้น

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ามนุษย์ กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตารีนัน เนื่องจากการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานทั้ง ปท. มหาไทย์ในการส่งข้อมูลที่จำเป็นให้แก่ ปปง. เพื่อใช้ในการตรวจสอบว่าการกระทำนั้นๆ เป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน อันจะดำเนินมาตรการยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้หรือไม่

นอกจากนี้ ในส่วนการประสานงานระหว่าง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานอัยการสูงสุด เนื่องจากการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ต้องส่งสำนวนที่คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว มาให้สำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ทรัพย์สินที่คณะกรรมการธุรกรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยึดและอายัดไว้นั้นให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวให้ตกเป็นของแผ่นดิน ปกติแล้วจะไม่ค่อยมีกรณีที่คณะกรรมการธุรกรรมส่งเรื่องมาเพื่อให้อัยการยื่นคำร้องขอให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ริบทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แล้วอัยการจะส่งเรื่องคืนเพื่อให้สอบสวนเพิ่มเติมเนื่องจากสำนวนยังไม่สมบูรณ์ตามมาตรา 49 วรรคแรก แต่อย่างไรก็ตาม หากมีกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์ พนักงานอัยการจะแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ขึ้นและก็จะส่งเรื่องกลับมาที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อทำให้การสอบสวนเพิ่มเติม ซึ่งประเด็นหลักๆ ก็จะมี 2 ประเด็น คือ การกระทำนั้น เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินหรือไม่ และทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะตรวจสอบเรื่องความผิดมูลฐาน และเส้นทางการเงินของบุคคลนั้นๆ ว่า เงินและทรัพย์สินดังกล่าวนี้ได้มาจากการกระทำความผิดหรือไม่เป็นอย่างดี นอกจากนี้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระบุถึงเรื่องการตั้งข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าวไว้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว

นอกจากนี้ การยึดทรัพย์สินและอายัดทรัพย์สินของคณะกรรมการธุรกรรมจะมีกำหนดระยะเวลาเพียง 90 วัน ซึ่งเดิมเคยมีปัญหาว่าหน่วยงานใดระหว่าง ปปง. และพนักงานอัยการควรมีระยะเวลาในการพิจารณาเท่าใด

ซึ่งปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ามนุษย์ นั้น เนื่องจากการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีการทำบันทึกความเข้าใจ

MOU ในเรื่องของระยะเวลาในการส่งสำนวน และจัดให้มีการประชุมและนัดพบปะสังสรรค์เพื่อพูดคุยกันอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

4. ในประเด็นปัญหาการนำเสนอให้คณะกรรมการธุรกรรมให้ความเห็นชอบในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์ สถานบริการอาบอบนวดนาตารี นั้น

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตารีนั้น เนื่องจากข้อมูลที่คณะกรรมการธุรกรรมจะใช้ในการออกคำสั่งยึด/อายัดทรัพย์สินของกรรมการธุรกรรม มี 2 ประเด็น คือ การกระทำนั้นๆ เป็นความผิดมูลฐานหรือไม่ และทรัพย์สินที่จะขอให้มีการยึดหรืออายัดนั้น ได้มาจากการกระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในคดีนี้คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินค่อนข้างเข้าใจบทบาทของตัวเองดี และคณะกรรมการธุรกรรม ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และเลขาธิการ ป.ง. ในฐานะกรรมการและเลขานุการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความสามารถในการที่จะพิจารณาใน 2 ประเด็นเพื่อมีคำสั่งดังกล่าว คือ การกระทำนั้นๆ เป็นความผิดมูลฐานหรือไม่ และทรัพย์สินที่จะขอให้มีการยึดหรืออายัดนั้น ได้มาจากการกระทำความผิดหรือไม่ นอกจากนี้คำสั่งและอายัดทรัพย์สินเองก็เป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้นคณะกรรมการทุกท่านจึงมีมติระงับในการออกคำสั่งเพื่อไม่ให้ถูกฟ้องกลับและเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิของประชาชนด้วย

5. ในประเด็นปัญหาการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีมนุษย์และคดีฟอกเงิน นั้น

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตารีนั้น เนื่องจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมากทำให้หลายหน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เช่นกัน

ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ แนวทางและมาตรการที่เหมาะสม ในการยึดและอายัดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีอย่างไร

1. การบูรณาการหน่วยงานในการบังคับใช้กฎหมาย

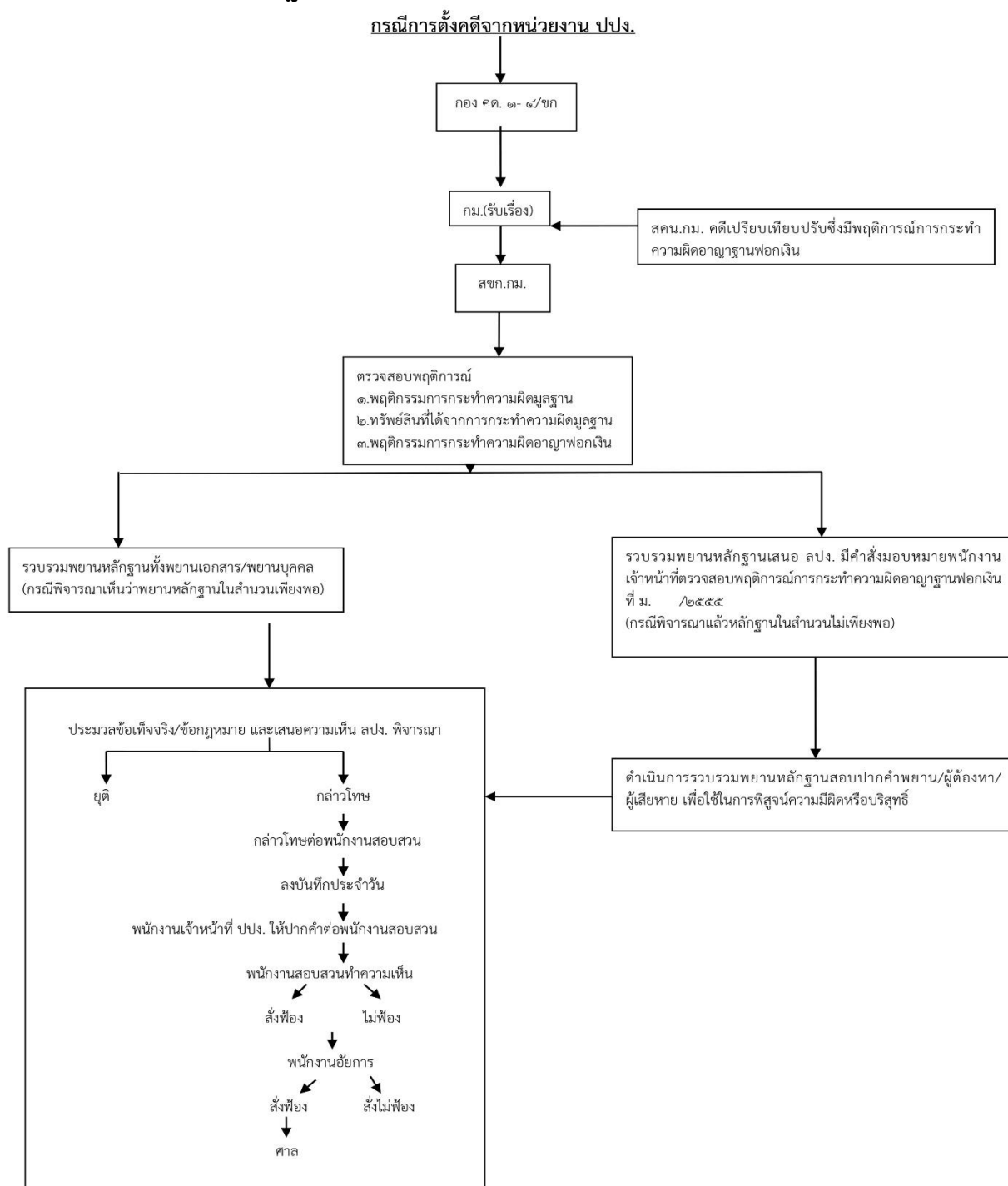
ประเด็นนี้พบว่า การดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินคดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี มี “...แนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดและอายัดทรัพย์สินในคดีมูลฐานและการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution and Law Enforcement) อย่างจริงจังและต่อเนื่อง คือ สามารถดำเนินคดีอาญาทุกความผิด ได้แก่ (1) พ.ร.บ.การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 และบังคับคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 13,14 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคำ มนุษย์ พ.ศ.2559 และ (2) ความผิดฐานฟอกเงินรวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าองค์ประกอบ ตาม มาตรา 5 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 2542 (3) มาตรการทางแพ่ง (4) มาตรการทางภาษีย้อนหลัง

ดังนั้นจึงเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินคดีตามมูลฐานเนื่องจากการดำเนินคดีมูลฐานด้านอื่นๆ อาจจะไม่ถูกดำเนินคดีในเต็มตามรูปแบบเช่นเดียวกับคดีนาตารีกล่าวคือคดีนาตารีนั้นถูกดำเนินคดีทั้งคดีมูลฐานหลัก คดีมาตรการทางแพ่งตามกฎหมายฟอกเงินและถูกดำเนินคดีอาญามูลฐานฟอกเงินได้

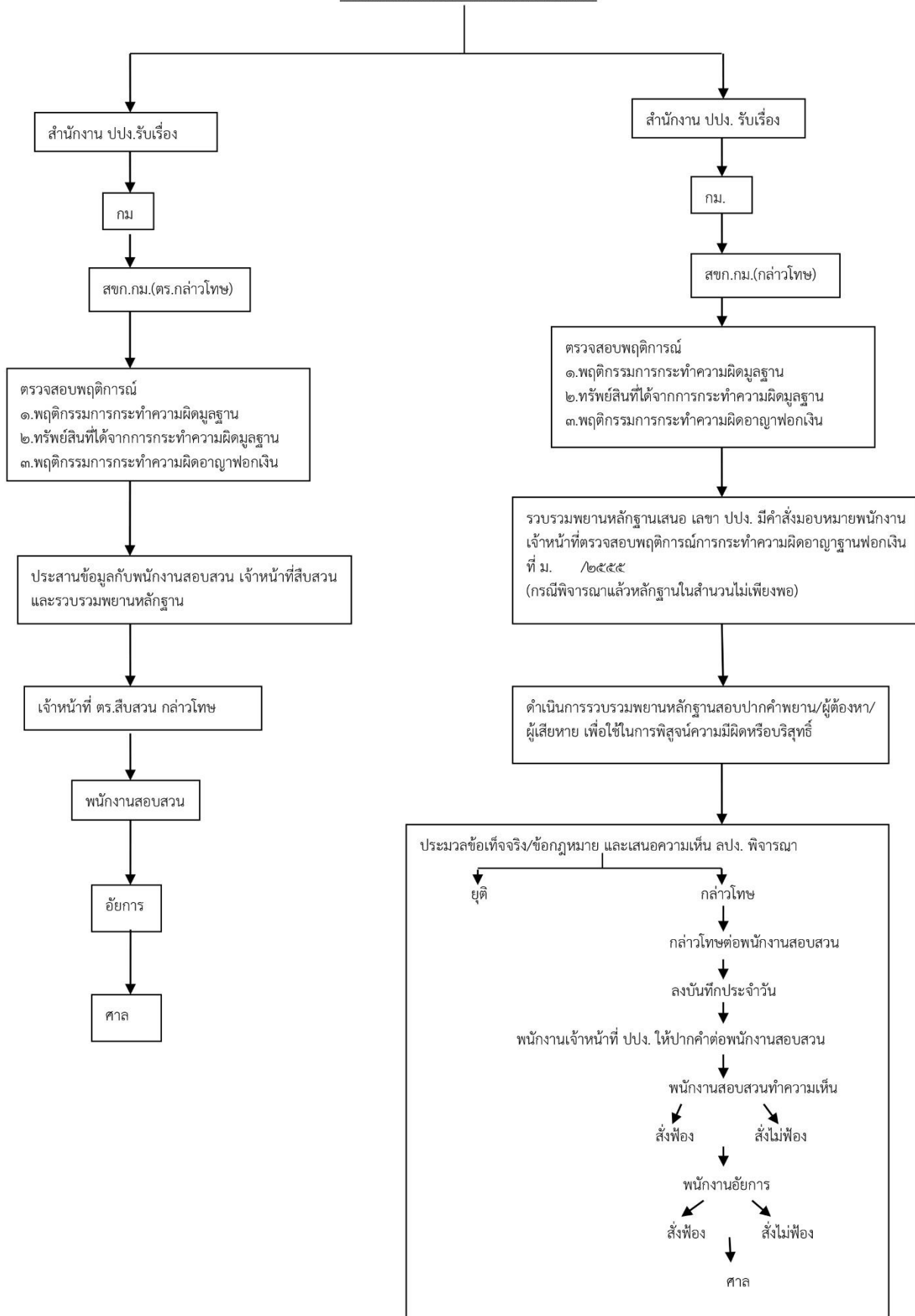
ตามพ.ร.บ.ฟอกเงินได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นตรวจสอบคดีมูลฐานที่เกี่ยวกับกิจการใหญ่ๆหรือผู้ต้องหาทางการเงินการเมืองสูงแล้ว ควรให้กรมสรรพากรใช้มาตรการทางภาษีย้อนหลังกับผู้กระทำความผิดมูลฐาน เพราะปัจจุบันกฎหมายภาษีกำหนดไว้ว่าถ้าโกงภาษีเกิน 10 ล้านบาท ก็เป็นมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน...”

2. ขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติงานในระดับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนพร้อมกับการประสานและส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงิน

กรณีการรับคดีจากหน่วยงานนอก

จากแผนภูมิตารางขั้นตอนการดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงิน พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุดำเนินคดีค้ำมนุษย์ หรือกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดการค้ามนุษย์ (ปคม.) หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ได้รับคดีค้ำมนุษย์เป็นคดีพิเศษแล้ว ได้รายงานการดำเนินคดีค้ำมนุษย์เป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินมาตามระเบียบฯ มาถึงสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

2. ในส่วนมาตรการทางแพ่ง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิดจากการรายงานท้องที่เกิดเหตุและทำการตรวจสอบทรัพย์สินเพิ่มเติมและขยายผลเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

3. ในส่วนมาตรการทางอาญา เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมอบอำนาจให้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวนที่มูลคดีเกิดขึ้นหรือไปร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) กรณีที่เป็นคดีพิเศษซึ่งการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน หากพบมีการกระทำความผิดมูลฐานตาม มาตรา 3 (2) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ฯ และมาตรา 5 (1) (2) (3) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สิน และตามมาตรา 60,61 พ.ร.บ.การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 บุคคลธรรมดาปรับ 20,000-200,000บาท จำคุก1-10ปีอายุความ 15 ปี ส่วนนิติบุคคลปรับ 20,000-1,000,000 บาท อายุความ 1 ปี พอร้องทุกข์กล่าวโทษเสร็จ (เนื้อหาอยู่ใน ม.5(1))

4. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีเพียงอำนาจหน้าที่ในการร้องทุกข์กล่าวโทษและติดตามผลคดีฐานฟอกเงินแต่ไม่มีอำนาจในการสอบสวนซึ่งอำนาจในการสอบสวนตามกฎหมายนั้นยังเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนตามท้องที่ที่มูลคดีเกิดขึ้นหรือกรณีเป็นคดีพิเศษอำนาจในการสอบสวนเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)

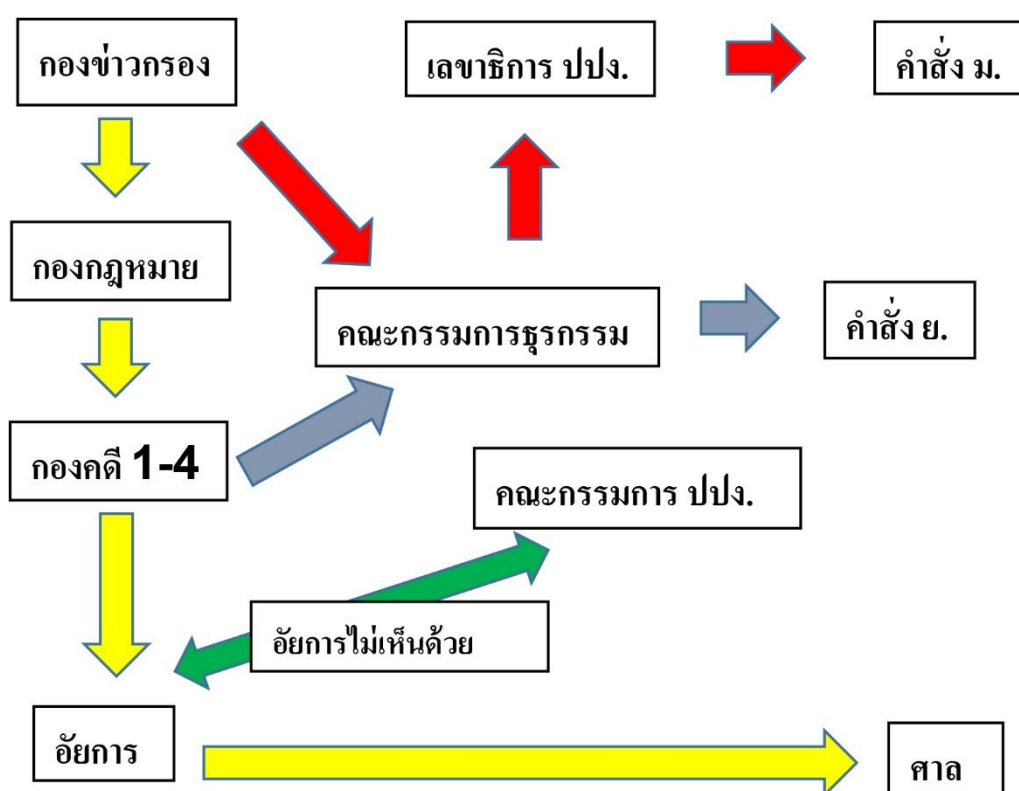
5. นอกจากนั้นการดำเนินคดีมูลฐานฟอกเงิน หน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษยังสามารถที่จะร้องทุกข์กล่าวโทษได้เลยเนื่องจากเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เจ้าหน้าที่รัฐของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กลุ่มตัวอย่าง กล่าวว่า

“...กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินคดีค้ำมนุษย์และที่เป็นมูลฐานความผิดฟอกเงินในการยึดอายัดทรัพย์สินเมื่อพนักงานสอบสวนที่ทำคดีหลักมูลฐานรายงานตามระเบียบประสานของสำนักนายกรัฐมนตรีให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพอรายงานเสร็จ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็จะมีขั้นตอนในการตรวจสอบโดยกองข่าวกรองทางการเงินจะต้องตรวจสอบว่าคดีนั้นเกี่ยวข้องกับมูลฐานหรือไม่เมื่อกองข่าวกรองการเงินตรวจสอบแล้วมีพยานหลักฐานเพียงพอแล้วจึงรายงานให้คณะกรรมการธุรกรรมออกคำสั่งเพื่อมอบหมาย คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาและมีมติมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินแล้วเลขาธิการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะเป็นผู้เซ็นคำสั่งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่กองคดีดำเนินการตามมาตรการทางแพ่งตามพื้นที่เขตที่เกิดมูลคดีขึ้นแล้วเจ้าหน้าที่กองคดีรับเรื่องจากกรรมการธุรกรรมในชั้นมอบหมายไปตรวจสอบธุรกรรมทางการเงิน ตรวจสอบทรัพย์สินต่างๆ จากการกระทำความผิด พอเจอทรัพย์สินก็จะรายงานคณะกรรมการธุรกรรมอีกครั้งเพื่อพิจารณาและมีมติออกคำสั่งยึดอายัดทรัพย์สินชั่วคราวเป็นเวลา 90 วัน ซึ่งขั้นตอนนี้เป็น

กระบวนการที่ผู้ตรวจสอบหรือผู้ถูกยึดทรัพย์สามารถที่จะอธิบายที่มาของทรัพย์สินได้ และภายใน 90 วัน เจ้าหน้าที่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับสำนักงานอัยการจะต้องรีบทำเรื่องเสนอศาลแพ่งเพื่อมีคำสั่งให้ทรัพย์ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมาย คือหลังจาก 90 วันเราจะต้องรีบ เพราะ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีเวลา 60 วันที่จะรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งเป็น MOU ร่วมกันของอัยการกับ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่า 90 วันนี้เราจะแบ่งกันยังไง หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขอใช้เวลา 60 วันนับจากวันยึดในการรวบรวมพยานหลักฐาน และอัยการขอ 30 วัน ในการที่จะพิจารณาเรื่องเพื่อส่งให้ศาลแพ่งพิจารณาตามกฎหมาย...”

จากผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พบว่าแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม ในการยึดและทรัพย์คดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาคารี ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินคดีฟอกเงินและบังคับใช้กฎหมายต้องจริงจังและต่อเนื่อง

ขั้นตอนมาตรการทางแพ่งในการยึดทรัพย์ ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

*กรณีมีผู้เสียหายเป็นจำนวนมากสามารถยื่นขอศาลให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิได้

จากแผนภูมิการยึดทรัพย์ความผิดฐานการฟอกเงิน (ทางแพ่ง) ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พอสรุปรายละเอียดดังนี้

1. เมื่อเริ่มมีความผิดเกิดขึ้น หน่วยงานสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุดำเนินคดีค้ำมนุษย์เป็นคดีหลักต้องรายงานคดีค้ำมนุษย์ เช่น สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง (สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ) ดำเนินคดีกับสถานอาบอบนวดนารีว่ามีการค้ำมนุษย์โดยนำเด็กต่ำกว่า 18 ปี มาบริการในสถานอาบอบนวดนารี รายงานเกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์มายังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

2. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เริ่มขั้นตอนโดยเริ่มจากส่งเรื่องเข้ามาที่กองข่าวกรองทางการเงินเป็นหน่วยแรก

3. จากนั้นกองข่าวกรองทางการเงินจะต้องประมวลเรื่องว่ามีความผิดมูลฐานจริงหรือไม่ประการใด ถ้ามีความชัดเจนในพยานหลักฐานแล้วจึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาเพื่อมีมติมอบหมายแล้วจึงส่งสำนวนคดีให้จนท.กองคดีของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามเขตพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

4. แต่ในคดีนี้สถานีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษเฉพาะกิจเพื่อสืบทรัพย์สินที่น่าจะเกี่ยวกับการกระทำความผิดคดีค้ำมนุษย์แล้วประมวลเรื่องเพื่อนำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมมีมติ ออกคำสั่งยึดอายัดทรัพย์สินตาม มาตรา 48 มีกำหนดไม่เกิน 90 วัน

5. กรณีคดีนี้สถานีซึ่งเป็นคดีค่อนข้างใหญ่และเป็นที่สนใจของประชาชนผู้กระทำความผิดมีอิทธิพลทางการเงินและทางการเมืองสูงจึงได้มีการส่งชุดปฏิบัติการพิเศษเฉพาะกิจขึ้น โดยมีการสืบทรัพย์สินอย่างละเอียด เมื่อพบทรัพย์สินก็จะนำมาเสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อออกคำสั่งยึด โดยประธานคณะกรรมการธุรกรรมลงนาม มีกำหนดไม่เกิน 90วัน และเจ้าของทรัพย์สินสามารถเข้าชี้แจงที่มาของทรัพย์สินต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งต่างจากการดำเนินคดีฐานฟอกเงิน ภาระในการพิสูจน์ทรัพย์สินจะตกเป็นของผู้ถูกตรวจสอบที่จะต้องหาพยานหลักฐานมาแสดง ยอมรับเป็นเจ้าของ (Declare) มาชี้แจงต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือเจ้าทรัพย์สินเข้าชี้แจงที่มาของทรัพย์สินต่อศาลแพ่ง หากไม่สามารถชี้แจงทรัพย์สินได้ศาลแพ่งก็จะมีการสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายฟอกเงิน

6. กองคดี 1-4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะต้องสรุปสำนวนคดีส่งพนักงานอัยการภายใน 60 วัน และพนักงานอัยการจะต้องทำคำร้องเพื่อยื่นต่อศาลแพ่งภายใน 30 วัน ศาลแพ่งจะต้องพิจารณาให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินทั้งหมดหรือบางส่วนหรือยกคำร้องก็ได้

7. ในกรณีที่พนักงานอัยการไม่เห็นด้วยกับคณะกรรมการธุรกรรมในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินพนักงานอัยการย่อมส่งเรื่องสำนวนคดีกลับมาให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เรื่องที่ถูกส่งกลับส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่สอบเพิ่มเติม) โดยที่ครั้งแรกจะสอบเพิ่มเติมก่อนก็อาจจะรับ แต่หากไม่รับอีกครั้งที่สองต้องกลับไปที่ยอร์ดใหญ่คือคณะกรรมการฟอกเงินจำนวน 15 ท่าน ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่านและกรรมการโดยตำแหน่งอีก 9 ท่านรวมทั้งสิ้น 15 ท่าน ซึ่งสุดท้ายหากพนักงานอัยการไม่เห็นด้วยแล้วสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการฟอกเงินพิจารณาซึ่งคณะกรรมการฟอกเงินมีอำนาจในการสั่งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งตามมติคณะกรรมการธุรกรรมได้ตามกฎหมายฟอกเงิน

แต่ในผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีจำนวนน้อยมากที่จะส่งเรื่องกลับมาอันเนื่องจากคณะกรรมการธุรกรรมที่พิจารณาประกอบไปด้วย ผู้แทนจากสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนจากสำนักงานศาลปกครอง ผู้แทนจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นกรรมการและเลขานุการ

8. อายุความในการดำเนินตามมาตรการทางแพ่งไม่มีอายุความ ซึ่งแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญฐานการฟอกเงินบุคคลธรรมดาที่มีอายุความ 15 ปี และนิติบุคคลอายุความ 1 ปี

รายละเอียดการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตารี

เหตุเกิดเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน ปี 2559 โดยมีกรมการปกครอง ฉก. คือปฏิบัติการสังขร ร่วมกับเอ็นเวเดอร์จับกุมนายพงษ์อนันต์ คณะเขตต์ กับพวก 5 ในการดำเนินคดีของคดีอาบ อบ นวด นาตารีเป็นกระบวนการที่หน่วยบังคับใช้กฎหมายส่งมาให้ตามขั้นตอนระเบียบประสาน คดีนั้นนโยบายค่อนข้างให้ความสำคัญเนื่องจากเป็นคดีที่ค่อนข้างใหญ่ และมีผู้เกี่ยวข้องในหลายส่วน

เมื่อได้รับรายงานโดยตรงจากกองบังคับการนครบาล 1 เป็นเรื่องของนายประเสริฐ สุขชี กับพวก พบว่ามีพฤติการณ์เกี่ยวกับการค้าประเวณีและค้ำมนุษย์ เข้าความผิดมูลฐาน เพราะฉะนั้นสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงใช้อำนาจตามกฎหมายฟอกเงินมาตรา 34(1) มาตรา 38 มาตรา 40(1) ซึ่งคณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่งเห็นชอบให้ตั้งชุดคณะทำงานเจ้าหน้าที่เป็นชุดปฏิบัติการโดยตั้งเป็นชุดปฏิบัติการพิเศษ ซึ่งระดมเจ้าหน้าที่ที่มาจากหลายหน่วยของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้มีการมอบหมายเมื่อ วันที่ 23 มิถุนายน 2559 มอบหมายแล้วเจ้าหน้าที่เราได้ลงพื้นที่และได้ตรวจสอบทุกอย่างที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดตามที่ได้รับมอบหมาย จึงนำมาสู่การออกคำสั่งยึดทรัพย์ทางแพ่งได้เจอทรัพย์ของนายประเสริฐ สุขชี ซึ่งเป็นที่ดิน อสังหาริมทรัพย์มีรายละเอียดดังนี้

คำสั่งที่ ย.204/2559 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 เรายึดได้ 26 รายการ คือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเราค่อนข้างทำงานเป็นระบบที่ว่าตรวจเจอรอบแรก คือ ย. คำสั่ง ย. คือยึดนครับ เราสามารถยึดได้เรื่อยๆ เจออีกยึดอีก เพราะฉะนั้นในส่วนของนาตาลีเรามีคำสั่งยึดได้วันที่ยึดของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินบางครั้งบางคดีเราไม่ประเมินในระยะนั้นจนกว่าก่อนครบ 90 วัน มี 26 ลำดับ มีที่ดิน 25 แปลง แปลงที่ 1-10 นนทบุรี แปลงที่ 11-22 พะเยา แปลงที่ 23 ชลบุรี แต่ไม่มีราคาทรัพย์ประเมิน มีแต่ยึดแต่ทรัพย์ คือขั้นตอนในการยึดเรายึดเอาโฉนดมาด้วยไหมหรือว่าแจ้งไปที่ทางทะเบียน อันนี้จะป็นข้อมูลแปลงเดียว เป็นรายละเอียดคำสั่งชั้นแรก แต่ราคาที่มีให้อันนี้คือเกิดขึ้นก่อนที่ผมประเมินรวม 400กว่าล้าน คือเวลาก่อนส่งอัยการถึงจะมีการประเมินอีกทีหนึ่ง

มีคำสั่งที่ ย. 205/2559 มีการยึดโฉนดที่ดิน ที่อ้อมน้อย อ. กระทุ่มแบน จ. สมุทรสาคร ของนายประเสริฐ ประเมินรวมประมาณ 32 ล้านบาท รวมสองรายการเป็น 57 ล้านบาท ซึ่งอันนี้ประเมินได้ แล้วมีคำสั่งที่คำสั่งที่ ย.239/2559 ยึดอีก 19 รายการ มีทั้งห้องชุด มีทั้งในกรุงเทพฯ ที่บางกะปิ หลักทรัพย์และทรัพย์สินในบัญชีของผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์ รวมยึดได้ 103 ล้านบาท

คือคณะกรรมการอายัดแจ้งไปที่กรมที่ดินให้ไหมครบ แล้วมีผลอะไร ห้ามซื้อขาย ห้ามจำนอง โอน จดทะเบียนจำนองทั้งสิ้นเพราะมีกฎหมายเขียนไว้ในส่วนของเวลาที่ สำนักงานป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน ยึดเขาจะแจ้งคำสั่งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไปให้ที่กรมที่ดิน ทางกรมที่ดินก็จะรับทราบห้ามโอน โยกย้ายได้ยึดร้อยละล้าน

คำสั่งที่ ย.245/2559 ออกเดือนพฤศจิกายน ได้ยึดร้อยละล้านบาท เป็นที่ดิน 8 ไร่ 75 งานพร้อมสิ่งปลูกสร้าง อยู่สวนใหญ่ จังหวัดนนทบุรี รายละเอียดอยู่ในคำสั่ง ย. ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ จะเห็นได้ว่าสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเราออกคำสั่งเดือนมิถุนายน รวมทั้งสิ้น 470 ล้านบาท

จากการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์ถึงแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม ในการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์ พบว่า ส่วนใหญ่ข้อมูล สอดคล้องกับการบังคับใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับความผิดฐานค้ำมนุษย์และกระบวนการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์ ความผิดฐานค้ำมนุษย์

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปแนวทางการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี

1.การดำเนินคดีและการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution and Law Enforcement) อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ต้องดำเนินคดีอาญาในทุกฐานความผิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ดำเนินคดีอาญาในฐานความผิดการค้ำมนุษย์ ตาม พ.ร.บ.การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยฟ้องเรียกสินไหมค่าทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย มาตรา 35 และบังคับคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 13,14 พรบ.วิธีพิจารณาคำ มนุษย์ พ.ศ.2559 (2) ดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินรวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าองค์ประกอบ ตาม มาตรา 5 พรบ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 2542 (3) ฟ้องดำเนินคดีทางแพ่ง โดย ปปง.ใช้มาตรการทางแพ่งออกคำสั่งยึดทรัพย์ฯ (4) ดำเนินคดีกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนอกจากคดีค้ำมนุษย์และคดีฟอกเงิน เช่น พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 ,พรบ.ป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ (5) ดำเนินคดีความผิดฐานเกี่ยวกับภาษี นำมาตรการทางภาษีย้อนหลังมาฟ้องบังคับใช้

2.ด้านการป้องกัน (Prevention) ให้ความรู้เกี่ยวกับความผิดฐานฟอกเงินให้กับข้าราชการตำรวจทั่วประเทศและข้าราชการในหน่วยบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานและยังมีการจัดตั้งสร้างเครือข่ายสายลับ ปปง. ซึ่งสนง.ปปง.ได้สร้างเครือข่ายคือประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลเบาะแสอันนำมาสู่การยึดทรัพย์หรือแจ้งเบาะแสนำมาสู่การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับฐานฟอกเงินแล้วผู้แจ้งเบาะแสดาจได้รับเงินค่าแจ้งเบาะแสดตามระเบียบสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

3.ด้านความร่วมมือ (Partnership) ของทุกภาคส่วนในและต่างประเทศ ได้แก่ ภาครัฐและเอกชน ให้ความสำคัญการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์เป็นวาระแห่งชาติ รวมทั้งการยึดทรัพย์จากผู้กระทำผิดมูลฐานการฟอกเงิน ตรวจสอบเส้นทางการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมมือสำรวจตรวจสอบ และสำคัญที่สุด คือประชาชน ชุมชนและสังคม ตรวจสอบและแจ้งเบาะแสดให้ข้อมูลการดำเนินคดี

4.ด้านนโยบาย (Policy) และกลไกในการขับเคลื่อนในการปฏิบัติ คือ รัฐบาลมีนโยบายที่แน่นอนต่อเนื่องกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีค้ำมนุษย์และคดีฟอกเงินมีมูลฐาน 26 มูลฐานโดยเฉพาะการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยทาง ปปง.จะลงระบบไว้หากมีเจ้าหน้าที่ใดเข้าไปเกี่ยวข้อง

ถึงแม้คดีค้ำมนุษย์ของสถานบริการนาตาลีจะมีเจ้าหน้าที่ของ ปปท.เข้าไปร่วมจับกุมผู้กระทำผิดกับเจ้าหน้าที่กรมการปกครองพบหลักฐานบัญชีการรับส่วยของเจ้าหน้าที่รัฐ ทาง ปปง.ก็จะทำการตรวจสอบ

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลการศึกษาและผลการวิเคราะห์แนวทางการแนวทางการยึดทรัพย์คดีค้ำมนุษย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีจากการศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.2.1.1. ควรกำหนดความสำคัญในการแสวงหาความร่วมมือหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ำมนุษย์และคดีฟอกเงิน และสร้างเครือข่ายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์โดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคยุติธรรม ภาคการพัฒนาสังคม ภาคแรงงาน ภาคกิจการต่างประเทศ และภาคประชารัฐ ระดมสรรพกำลังและความเห็นทุกฝ่าย และทุกระดับให้มีการปฏิบัติงานได้จริง

5.2.1.2. ให้การสนับสนุนการจัดการทำแผนปฏิบัติการทุกระดับให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยการกำหนดนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และผลักดันมาตรการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือเหยื่อ การพัฒนากลไกเชิงนโยบาย การพัฒนาการบริหาร และผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง เข้มงวดในการจัดการกับผู้กระทำความผิดคดีค้ำมนุษย์และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ค้ำมนุษย์ และผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

5.2.1.3. ต้องผลักดันเรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์และการดำเนินคดีมาตรการทางแพ่งและดำเนินคดีฐานฟอกเงินไว้ในหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสถาบันงานสอบสวน สถาบันนิติบัณฑิต และสถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์

5.2.1.4 ให้การสนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดและขบวนการอาชญากรรมทั้งในประเทศและข้ามชาติอย่างจริงจัง โดยการใช้กระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา การให้ความช่วยเหลือทางอาญา การสืบพยานในต่างประเทศ การยึดอายัดทรัพย์สินในต่างประเทศ และการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

5.2.1.5 ผลักดันให้มีการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย ดังนี้

1) กฎหมายที่มีความคาบเกี่ยวกับกระบวนการค้ำมนุษย์พร้อมทั้งกำหนดโทษไว้เป็นความผิดฐานค้ำมนุษย์ สนับสนุนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผลักดันให้มีองค์กรหรือคณะที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินคดีการค้ามนุษย์เพื่อวินิจฉัยและให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินคดีที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนและคาบเกี่ยวกับคดีอื่นๆ

2) ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติม พระราชบัญญัตินี้ มาตรา 44 เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้ (1)...(6) การช่วยเหลือผู้เสียหายตามมาตรา 35 เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์โดยไม่ต้องรอคำพิพากษาศาล

3) แก้ไขกฎหมาย พ.ร.บ.ป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน 2542 โดยวิธีพิจารณาคดีฐานฟอกเงินให้ใช้ระบบไต่สวน เช่นเดียวกับ พระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาคดีค้ำมนุษย์

5.2.1.8 กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ 5 P ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มาเป็นแนวทางการปฏิบัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

5.2.1.9 การแต่งตั้งและโยกย้ายเจ้าหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมการดำเนินคดีอาญา ไม่ควรแต่งตั้งและโยกย้ายบ่อยและควรให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นอยู่ในสายงานเพื่อความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

5.2.2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.2.2.1 การทำสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ Application รวบรวมคำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายรวมทั้งแจ้งเหตุเป็นสื่อกลาง

5.2.2.2 การจัดทำคู่มือรวบรวมการปฏิบัติสำหรับพนักงานสอบสวน อัยการ ศาล กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในการดำเนินคดีอาญาการคุ้มครองผู้เสียหายและการดำเนินคดีฐานฟอกเงิน เพื่อมีการปฏิบัติไม่ซับซ้อนและสามารถปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.2.3 การจัดทำระบบฐานข้อมูล DATA BASE เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เสียหายให้หน่วยงานกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ,อัยการ,ศาลและราชทัณฑ์) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้เสียหายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติวิจัย

5.2.2.4 การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนโดยมีหน่วยงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพจัดทำโครงการเวทีเปิดใจคุ้มครองผู้เสียหายเพื่อการพูดคุยในการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้เสียหาย หรือเปิดกลุ่มไลน์ สายด่วนหากมีเคสให้มีการปรึกษาหารือกรณีมีเคสให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการคุ้มครองผู้เสียหาย

6.4.2.5 การจัดให้มีการประชุมระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศ (Work Shop) เพื่อสร้างความร่วมมือภายในและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและรวบรวมปัญหาการคุ้มครองผู้เสียหายต่อการคุ้มครองผู้เสียหายและการฟอกเงิน

5.2.2.6 การจัดให้มีการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรมให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เสียหาย และตระหนักรู้การปฏิบัติต่อผู้เสียหายมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและพัฒนาความรู้ทางภาษาอังกฤษ ,พม่า,เขมร เป็นต้น

5.2.2.7 เจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรมจะต้องมีการสืบสวนคดีการคุ้มครองผู้เสียหายเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ และการสอบสวนดำเนินคดีอาญาการคุ้มครองผู้เสียหายและฟอกเงินจะต้องมีคุณภาพสามารถฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลได้

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะ แนวทางการยึดทรัพย์สินคดีคุ้มครองผู้เสียหายกรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี ตาม พรบ.ฉบับนี้ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการคุ้มครองผู้เสียหาย(ฉบับที่2) พ.ศ.2558 ,พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดี การคุ้มครอง พ.ศ.2559 และพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการคุ้มครองผู้เสียหาย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2560 เป็นกฎหมายปรับปรุงแก้ไขใหม่ และมีการเปลี่ยนระบบและวิธีพิจารณาคดีจากระบบกล่าวหาเป็นระบบไต่สวน และ พรบ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งยัง

ใหม่ทำให้เข้าใจยาก อยู่ระหว่างการปรับปรุงลดทอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติของกระบวนการยุติธรรม ต้องใช้ระยะเวลาในการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ของกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ทนาย และ ศาล และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ อย่างน้อย 3-5 ปีพรบ.ฉบับนี้ได้ปรับเปลี่ยนระบบการพิจารณาและวิธีการพิจารณาคดีค้ามนุษย์ จากระบบกล่าวหามาเป็นระบบไต่สวน กระบวนการพิจารณาคดีรวดเร็ว มีบทลงโทษค่อนข้างหนัก ไม่มีอายุความฟ้องร้อง และถูกยึดทรัพย์ ต้องมีการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ในปฏิบัติงานของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม วิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายการค้ามนุษย์โดยบูรณาการ เพื่อการพัฒนาแนวทางการยึดทรัพย์ และแนวทางการแก้ไขปัญหที่เหมาะสม อย่างเป็นรูปธรรม และปรับทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. นโยบายยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2554-2559, 2553.

ดรัสวัต เลอวงส์รัตน์ (พ.ต.ท.). การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซี แอน เอส พรินต์ริง จำกัด, 2549.

ศิริพร สโครบานค. การค้ามนุษย์, แนวคิด กลไกและประเด็นท้าทาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิผู้หญิง, 2548.

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย. โครงการวิจัย เรื่องการติดตามเส้นทางการเงินของขบวนการค้าผู้หญิงและเด็กในอนุภูมิภาคสุมาตรา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.

สุรพล ไตยเวทย์. คำอธิบายกฎหมายฟอกเงิน ปัญหา ข้อเท็จจริง คำอธิบายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2548.

วิทยานิพนธ์

กมลศักดิ์ หมิ่นภักดี. การกำหนดให้ความผิดอาญาร้ายแรง ตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

กัณทิมา ช่างทำ. ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

กัมปนาท ณ วิชัย. การบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 : ศึกษากรณีการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายที่จะไม่ถูกดำเนินคดี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

เกษมพงศ์ โบตระกูล. กระบวนการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ฉัตรแก้ว นิธิอุทัย. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการริบทรัพย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ปิยะพันธุ์ สารากรบริรักษ์. การกำหนดความผิดอาญาฐานเกี่ยวกับการฟอกเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

วิรัช ภูพิทยากร. วิเคราะห์หลักการและการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้จากการฉ้อราษฎร์บังหลวง
: ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะ
องค์การ ค.ศ.2000 และร่างอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวงกับ
กฎหมายของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.

วัชรพันธุ์ จันทขจร. อิทธิพลขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์
ธานี. สารนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม ภาควิชา
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

ศราวุธ ไชยรัตน์. กำหนดความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติเป็นความผิดมูลฐานในกฎหมายป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดว่าด้วยป่าไม้. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สำราญ นุ่นพันธ์. การดำเนินการริบทรัพย์สินในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

เอกสารอื่น ๆ

นิพันธ์ อักษรกาญจน์. ปัญหาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ.2542. เอกสารวิชาการส่วนบุคคล หลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาล
ชั้นต้น” รุ่นที่ 10, สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาล
ยุติธรรม, 2555.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. แผนพิทักษ์เด็ก เยาวชน สตรี ครอบครัว และป้องกันปราบปรามการค้า
มนุษย์ (พดส.ตร.02/2553).

ศิริระ สว่างศิลป์. แนวทางเสริมสร้างศักยภาพการบังคับใช้คู่มือการยึดทรัพย์สินของสำนักงานป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล, 2557.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551

คำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม ที่ ย.204/2559 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 เรื่อง आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
การกระทำความผิดไว้ชั่วคราว

คำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม ที่ ย.205/2559 ลงวันที่ 1 กันยายน 2559 เรื่อง आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
การกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายงานายประเสริฐ สุขชี กับพวก

คำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม ที่ ย.239/2559 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2559 เรื่อง आयัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
การกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายงานายประเสริฐ สุขชี กับพวก

คำสั่งคณะกรรมการธุรกรรม ที่ ย.245/2559 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 เรื่อง आयัดทรัพย์สินที่
เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว (เพิ่มเติม) รายนายประเสริฐ สุขชี กับพวก

เอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (Internet)

กรุงเทพธุรกิจ. “ก.มหาดไทย บุก “นาตารีเอ็นเตอร์เทนเมนต์ อาบอบนวด จับหมอนวด 115 คน เผย
พบบัญชีส่งส่วยให้ตำรวจหลายหน่วย”, www.bangkokbiznews.com, 7 มิถุนายน
2559.

กรุงเทพธุรกิจ, “เฮียบอลอ่วม คูก 11 ปี คดีนาตารี ค้ากามเด็ก-ต่างด้าว”,
www.bangkokbiznews.com, 19 เมษายน 2560.

เดลินิวส์. “ก.มหาดไทย บุก “นาตารี” จับหมอนวดสาว 115 คน”, www.dailynews.co.th,
7 มิถุนายน 2559.

ทีมข่าวอาชญากรรม MGR ONLINE. เปิดโปงขบวนการค่าน้ำกาม “นาตารี” รัชดาฯ ซ่อง “เสีย ล.”,
m.manager.co.th, 7 มิถุนายน 2559.

ไทยรัฐออนไลน์. ปค.บุกอาบอบนวดย่านรัชดา ฯ จับค้ายาเสพติดหญิงต่างด้าวอายุต่ำกว่า 18 ปี,
www.thairath.co.th, 7 มิถุนายน 2559.

โพสต์ทูเดย์. “จับอาบอบนวด “นาตารี” ย่านรัชดา ฯ พบเด็กต่ำกว่า 18 ค้าประเวณี”,
m.poattoday.com, 7 มิถุนายน 2559.

โพสต์ทูเดย์. “ศาลสั่งจำคุก 6 จำเลย คดีค้ายาเสพติด “นาตารี อาบอบนวด” ตั้งแต่ 8-13 ปี”,
m.poattoday.com, 19 เมษายน 2560.

K@POOK!. บุกคั่นนาตารี อาบ อบ นวด หลังแฝงค้ายาบริการ พบจ่ายส่วยฟรี”,
<https://highlight.kapook.com>, 7 มิถุนายน 2559.

MTHAI NEWS. “ศาลสั่งคุก 11 ปี 24 ด. คนดูแล “นาตารี อาบอบนวด” หาสาวค้ายา”,
news.mthai.com, 19 เมษายน 2560.

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือ

Robert M. Bohm and Keith N. Haley. **Introduction to criminal justice**. nd edition.
New York : Glencoe/McGraw-Hill., 1999.

แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Inddept intervier)

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการยึดทรัพย์คดีค้ำนุชย์กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี” หลักสูตร
ยธศ.๘

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....:

ตำแหน่ง.....:

อาชีพ.....:

ระดับการศึกษา.....:

ระยะเวลาที่เข้าร่วมงานในกระบวนการยุติธรรมการดำเนินคดีอาญายึดทรัพย์..... ปี.....เดือน

ความเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมการดำเนินการคดีอาญายึดทรัพย์มูลฐานค้ำนุชย์.....:

สถานที่สัมภาษณ์.....:

ว/ด/ปี ที่ทำการสัมภาษณ์.....:

1. ในความคิดเห็นของท่านปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์คดีค้ำนุชย์
กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีเป็นอย่างไร ?

.....:

.....:

2. ในความคิดเห็นของท่านปัจจัยความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายในการยึดทรัพย์คดีค้ำนุชย์
กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลีเป็นอย่างไร?

.....:

.....:

3. ในความคิดเห็นของท่านแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการยึดทรัพย์คดีค้ำนุชย์
กรณีศึกษาสถานบริการอาบอบนวดนาตาลี?

.....:

.....:

4. ในความคิดเห็นของท่าน ข้อเสนอแนะ ในด้านนโยบายและทางปฏิบัติแนวทางการยึดทรัพย์คดี
ค้ำนุชย์ได้อย่างไร?

.....:

.....:

ประวัติผู้จัดทำรายงานทางวิชาการ

ชื่อ- นามสกุล	นายสายชล ยั่งรอด
วุฒิการศึกษา	
	- นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๐ - เนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) สมัยที่ ..... สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา - ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Public Administration) สาขา Public Policy, Montana State University, United States of America (ทุน ก.พ.)
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- นิติกร กองกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี - เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานปลัด-สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี - นักวิชาการพัฒนาสังคม สำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - นักวิชาการยุติธรรม สถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตรหลักกระบวนการยุติธรรม (รุ่นที่ ๕) สำนักงานกิจการยุติธรรม - หลักสูตรนักบริหารระดับต้น (รุ่นที่ ๕) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม - หลักสูตรนักบริหารระดับกลาง (รุ่นที่ ๗) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม - หลักสูตรนักบริหารกิจการยุติธรรมทางแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานกิจการยุติธรรม - หลักสูตรการนำเสนอผลงานและการพูดเพื่อการประชุม (Workshop on Meeting and Presentation Skills) - หลักสูตรการวางแผน การประเมินผลและการบริหารสำนักงาน (Office Management Skills for the Public Sector) ณ Civil Service College ประเทศสิงคโปร์ (ทุน ก.พ.) - หลักสูตร “โครงการสร้างนักวิจัย รุ่นที่ ๑๑” สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ - หลักสูตรกฎหมายปกครอง สำหรับผู้บริหารระดับสูง (รุ่นที่ ๓) สำนักงานศาลปกครอง - หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส. ๑) รุ่นที่ ๘๔ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส. ๑) รุ่นที่ ๘๔ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) - รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจในการดำเนินงานกองทุนยุติธรรม ร่วมกับ นายไชยสุวัฒน์ ถุงเงิน สำนักงานกิจการยุติธรรม - รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ ของนักโทษเด็ดขาดคดีอุกฉกรรจ์ เรือนจำกลางนครราชสีมา (หลักสูตรนักบริหารระดับกลาง รุ่นที่ ๗ กระทรวงยุติธรรม) - การจัดทำคำวินิจฉัยเกี่ยวกับคำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนยุติธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๑
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ทุนรัฐบาล (สำนักงาน ก.พ) ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ประเทศสหรัฐอเมริกา - ทุนรัฐบาล (สำนักงาน ก.พ) อบรมหลักสูตร Office Management Skills for the Public Sector ณ Civil Service College ประเทศสิงคโปร์ - รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม - อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๙ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ - โทรศัพท์ 02 141 37777 โทรสาร 02 143 8930 E-mail: y_saichon@oja.go.th

ชื่อ- นามสกุล	นายสุนทรา พลไตร
วุฒิการศึกษา	
	- นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง - นิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง - รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยบูรพา
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- ผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดี จังหวัดแม่ฮ่องสอน สาขาแม่สะเรียง - หัวหน้ากลุ่มงานนิติการและดำเนินงานร้องทุกข์ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม
การฝึกอบรม	- หลักสูตรการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 6 สถาบันพระปกเกล้า - หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ 39 วิทยาลัยการตำรวจ - หลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 50 วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ - หลักสูตรการปฏิบัติจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการ รุ่นที่ 103 สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ - หลักสูตรผู้นำแห่งอนาคต รุ่นที่ 2 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ - หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการก่อการร้ายสำหรับผู้บริหาร รุ่นที่ 6 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ทุนกรมบังคับคดี ศึกษาการบังคับคดีแพ่งและคดีล้มละลายที่ประเทศฝรั่งเศส - ทุนกระทรวงยุติธรรม ศึกษาระดับปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบบริหาร - ทุนกระทรวงยุติธรรม ศึกษาทุน US Marshall และ FBI Academy ประเทศสหรัฐอเมริกา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลคดีและมาตรการพิเศษทางกฎหมาย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ชื่อ- นามสกุล	นายวันชัย จันทรสิทธิผล
วุฒิการศึกษา	
	- นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัย..... - เนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) สมัยที่ .....สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- อัยการจังหวัดผู้ช่วย สำนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ - รองอัยการจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ - รองอัยการจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ - อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4 สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด - ผู้ช่วยเลขานุการ ผู้ตรวจการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด - อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง 3 สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด - ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด - ที่ปรึกษานุกรณาธิการ สภาปฏิรูปแห่งชาติ - อนุกรรมการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - ผู้ช่วยคณะกรรมการธุรกรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน - กรรมการจัดสรรที่ดิน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 7 สำนักงานกิจการยุติธรรม - Intensive English language course by Devawongse Varopakarn institute of Foreign Affairs Ministry of Foreign Affairs - การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคขั้นสูงในการสืบสวนสอบสวนและการนำเสนอพยานหลักฐาน จัดโดย สถานทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ได้รับเชิญจากรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกาให้ไปประชุมเรื่องปัญหาการค้ามนุษย์ตามโครงการ International Visitor Leadership Program - ได้รับเชิญจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นให้ไปบรรยายกฎหมายค้ามนุษย์เปรียบเทียบกับปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศญี่ปุ่น - ได้รับเชิญจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปประชุมกำหนดข้อตกลงความร่วมมือการส่งผู้เสียหายกลับประเทศ Lao PDR - เข้าร่วมประชุมและทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ณ ประเทศฝรั่งเศส - เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการแก้ไขปัญหาป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ณ ประเทศออสเตรเลีย

ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ) ต่อ	
	- วิทยากรเผยแพร่ความรู้กฎหมายโครงการในพระราชดำริ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา - วิทยากรบรรยายกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - วิทยากรบรรยายกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงแรงงาน - วิทยากรบรรยายกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้แก่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกรมสอบสวนคดีพิเศษ - วิทยากรบรรยายเรื่อง Role of Clinical Team and Medical Social Worker in One Stop Crisis Center ให้แก่สมาคมนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ไทย - วิทยากรบรรยายกระบวนการคุ้มครองเด็กจากการค้ามนุษย์ให้แก่พนักงานอัยการตามโครงการของ UNICEF - วิทยากรบรรยายกฎหมายให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย - วิทยากรบรรยายกฎหมายให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรจังหวัด - วิทยากรบรรยายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้แก่ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ - วิทยากรบรรยายกฎหมายปกครองให้แก่ทันตแพทยสภา และหน่วยงานราชการต่างๆ - วิทยากรบรรยายและนำฝึกการร่วมปฏิบัติการตรวจแรงงานในเรือประมงและการรวบรวมพยานหลักฐานร่วมกับ 8 หน่วยงานในกรณีการทำประมงที่ผิดกฎหมายในเรือประมงให้ได้มาตรฐานสหภาพยุโรป (IUU Fishing) จัดโดย องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization (ILO) ร่วมกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - วิทยากรบรรยายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็ก สตรีที่ถูกกระทำรุนแรงและตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และการพัฒนาระบบบริการด้านสาธารณสุขรองรับ จัดโดยกระทรวงสาธารณสุข
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด (ผู้กลั่นกรองงานทำหน้าที่) ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด)

ชื่อ- นามสกุล	นายมนตรี ยะรังษี
วุฒิการศึกษา	
	- นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (น.ม.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - เนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) สมัยที่ .....สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- อัยการผู้ช่วย สถาบันพัฒนาข้าราชการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด - อัยการประจำกอง ช่วยราชการสำนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ - อัยการประจำกอง อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีศาลแขวง - รองอัยการจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย จังหวัดกำแพงเพชร - อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ - ผู้ช่วยเลขานุการอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด - เลขานุการผู้ตรวจการอัยการ
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตรอัยการจังหวัดผู้ช่วย รุ่นที่ ๑๑ สำนักงานอัยการสูงสุด - หลักสูตร “รองอัยการจังหวัด สำนักงานคุ้มครองสิทธิจังหวัด” รุ่นที่ ๑ สำนักงานอัยการสูงสุด - Intensive English Language Course Devawongse Varopakarn Institute of Foreign Affairs Ministry of Foreign Affairs - Legal English for Public Prosecutor Bits (Thailand) - The WIPO –Training Course on the Enforcement of IPRS under the Japans Funds –in Trust Japan Patent Office - การบริหารจัดการความมั่นคงแห่งชาติ รุ่นที่ ๗ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี - Workshop for Prosecutor on the Protection of IPRS United States Patent and Trademark Office (USPTO) Global IP Academy
ผลงานทางวิชาการ	
	- การเปิดเสรีการค้าบริการสาขาค้าปลีกของไทยภายใต้กฎเกณฑ์ WTO มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	

	- อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการในหน้าที่เลขานุการผู้ตรวจการอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด - ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ฯ ๑๐๒๑๐

ชื่อ- นามสกุล	รศ.พ.ต.อ.ดร.กิตติธเนศ เลอวงศ์รัตน์
วุฒิการศึกษา	
	- รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (ตร.) (พ.ศ.2529) (นรต.รุ่นที่ 40) (นตท. 24) - สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (สส.ม.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) (อาชีววิทยา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม) คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล - ประกาศนียบัตรหลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามมาตรฐานที่ ก.ศป.รับรอง รุ่นที่ 3 สำนักงานศาลปกครองและมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- รอง สวส.สภ.อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี - รอง สวส.สน.ชนะ - รอง สว.จร.สน.หลักสอง - นว.ผบก.อก.สำนักงาน ตำรวจสันติบาล - สว.ภาควิชาการอำนวยการฯ บก.วก.รร.นรต. - นว.(สบ๒) ผบช.สตร. - สว.จร.สน.ปทุมวัน - สว.จร.สน.ท่าพระ - สว.จร.สน.ยานนาวา - รอง ผกก.(จร.) สน.บางกอกน้อย - อจ. (สบ3) ภาควิชาป้องกันฯ บก.วก.รร.นรต. - ผศ.(สบ3) ภาควิชาป้องกันฯ บก.วก.รร.นรต. - รศ.(สบ4)ภาควิชาป้องกันฯ บก.วก.รร.นรต. - รอง ศ.(สบ5) กก.ตศ.รร.นรต.
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ 32 (พ.ศ. 2538) - หลักสูตร Supervisory Criminal Investigator Course (SCIC.) รุ่นที่ 10 ระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม – วันที่ 28 กันยายน 2544 - หลักสูตร Computer Crime Investigation ๒๗ May- ๗ June ๒๐๐๐ - หลักสูตรการบริหารการจัดการระดับกลาง ณ สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย-รอสเวลล์ ณ ประเทศสหรัฐ วันที่ 15 ธันวาคม

	2547 - หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 57 (พ.ศ. 2550) - หลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรเพื่อเผยแพร่ หลักสูตรต่อต้านการค้ำมนุษย์ สำหรับเจ้าหน้าที่พื้นที่ ระหว่างวันที่ 24-29 พฤศจิกายน 2551 ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการ
การฝึกอบรม (ต่อ)	
	ตำรวจ กรุงเทพมหานคร - หลักสูตร การบริหารวิกฤตการณ์ก้าวหน้า (Advance Crisis Management Course) ระหว่างวันที่ 23-27 มีนาคม 2552 (March 23-27, 2009) กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย (Bangkok Thailand) - หลักสูตรการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยท่าอากาศยาน (Airport Security Management) เมื่อระหว่างวันที่ 1-11 กุมภาพันธ์ 2553 ณ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร - หลักสูตรการฝึกอบรมการสืบสวนการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism Investigation Training Program : CTIP) ของตำรวจสหพันธรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police :AFP) รุ่นที่ 1 เมื่อระหว่างวันที่ 27 กันยายน 2553 – 1 ตุลาคม 2553 ณ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร - หลักสูตรการพัฒนาองค์ความรู้การก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบสำหรับผู้บริหาร รุ่นที่ 4 (พรส.รุ่นที่ 4) ระหว่างวันที่ 13 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก - หลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ 36 (บตส.รุ่นที่ 36) ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 2556 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2556 ณ วิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- แต่งหนังสือ “การป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ของประเทศไทย” (พ.ศ.2549) - แต่งหนังสือ “การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีในประเทศไทย” (พ.ศ.2550) - แต่งหนังสือ “การต่อต้านการก่อการร้ายสากล” (พ.ศ.2553) - แต่งหนังสือ “การจัดการภายใต้สภาวะวิกฤต” (พ.ศ.2553) - แต่งหนังสือ “รู้เท่าทัน...การก่อการร้าย...” ของ ชมรม พรส. (พ.ศ.2555) - แต่งหนังสือ “การบริหารวิกฤตการณ์ขั้นสูง” (พ.ศ.2555)

	- ผู้วิจัยโครงการศึกษาทบทวนกฎหมายปกครองและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2555 - หัวหน้าโครงการ “การศึกษาหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในด้านการนำเทคโนโลยี กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มาใช้สนับสนุนการบริหารงานของ สถานีตำรวจศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” สนับสนุนทุนอุดหนุนโดย สกว. ปีงบประมาณ 2555

ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ) ต่อ	
	- นักวิจัยโครงการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน ได้รับการสนับสนุนอุดหนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ปีงบประมาณ 2559 - หัวหน้าโครงการ “ปัญหาอุปสรรคในกระบวนการยุติธรรมการดำเนินคดีอาญาการค้ามนุษย์” (Problem and threat in criminal Justice for prosecution of trafficking in persons) สนับสนุนทุนอุดหนุนโดย สกว. ปีงบประมาณ 2560 - หัวหน้าโครงการ “การประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551” (An Assessment of Law enforcement on the anti-trafficking in persons act B.E.2551) สนับสนุนโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2560 - นักวิจัยโครงการการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการความขัดแย้งการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของประเทศอาเซียน ได้รับการสนับสนุนอุดหนุนงบประมาณจาก สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ปีงบประมาณ 2560
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ได้รับรางวัล “การจัดการจราจรดีเด่น” ประจำปี 2545 จาก สวพ.91 ขณะดำรงตำแหน่งสารวัตรจราจร สถานีตำรวจนครบาลท่าพระ - ได้รับรางวัล “ขวัญใจประชาชน” ประจำปี 2546 จาก สวพ.91 ขณะดำรงตำแหน่งสารวัตรจราจร สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา - ได้รับคัดเลือกให้เป็นลูกที่มีความกตัญญูแก่ทวดอย่างสูงต่อแม่ ปี 2554 สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และเข้ารับประทาน

	โล่เกียรติคุณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ องค์ประธานในพิธีเปิดงานวันแม่แห่งชาติ ประจำปี 2554 เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2554 ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร กรุงเทพมหานคร - ประกาศเกียรติคุณระดับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ชั้นที่ 1 (เข็มทอง) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 เป็นเวลา 15 ปี - ประกาศเกียรติคุณ ระดับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติของกองบัญชาการศึกษา ชนิดเข็ม ชั้นที่ 2 (เข็มเงิน) กองบัญชาการศึกษา เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2557 เป็นเวลา 10 ปี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- รองศาสตราจารย์ (สบ 5) กลุ่มงานคณาจารย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ 90 หมู่ 7 ตำบลสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110 โทรสาร 034-312-025 หรือ 034-312-106 มือถือ 084- 751-1188 E-mail : _kidtanathat@gmail.com or kitanathat@hotmail.com

ชื่อ- นามสกุล	พันตำรวจเอกอัมพล วงศ์ใหญ่
วุฒิการศึกษา	
	- เตรียมทหาร รุ่น 22 - รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (.....) (นรต.รุ่น 38) - นิติศาสตร์บัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช - รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (.....) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - เนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) สมัยที่ 51 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- รองสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก - รองสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงค์ฯ จังหวัดเชียงใหม่ - รองสารวัตรแผนกทะเบียนพล กก.กพ.บก.อก.บช. ภ. 3 - สารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก - สารวัตรปกครองป้องกัน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก - รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ระมาด - รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก - รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร - รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 2 - พนักงานสอบสวน (สบ.4) ศูนย์สืบสวนตำรวจภูธรภาค 9 - พนักงานสอบสวน (สบ.4) สถานีตำรวจภูธรจังหวัดตาก

	-ผู้กำกับการณ์ตำรวจภูธรศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย -รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดตาก -รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย -ปฏิบัติหน้าที่ ศปก.ตร.สน. อำเภอเมือง จังหวัดยะลา (รวมปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้ 2 ปี 2 เดือน (ถือการครองตำแหน่ง ผู้กำกับการเพิ่ม ตาม มติ กตร.)
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตรนักเรียนผู้กำกับการ รุ่นที่ 39 - หลักสูตรพนักงานสอบสวน (สบ.4) รุ่น 1 - หลักสูตรการบริหารตำรวจชั้นสูง (บตส.) รุ่นที่ 39 - หลักสูตรบริหารรักษาความสงบเรียบร้อย รัฐร่วมเอกชน (บรอ.) รุ่นที่ 3 - หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8 สำนักงานกิจการยุติธรรม
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- วิทยากรบรรยาย การตรวจค้น จับกุม และบรรยายกฎหมายชุดปราบปราม ยาเสพติด ภ.6 - กรรมการพิจารณาคัดเลือก (พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญระดับ รอง ผกก.) พนักงานสอบสวน (สบ.3) ของ ภ. 6 พ.ศ. 2545 - กรรมการพิจารณาคัดเลือก พนักงานสอบสวนดีเด่น ภ. 6 ประจำปี 2548 - ร่วมผลักดันการเบิกจ่ายสินบนรางวัลจากศาล ตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ จนสามารถส่งเงินดำเนินการให้ตำรวจได้เป็นแห่งแรกใน ภ. 6 - วิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ข้าราชการตำรวจใน ภ. 6 - ตัวแทนร่วมกับคณะกรรมการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในงานสอบสวนร่วมประชุมกับพนักงานอัยการ และ ภ. 6 สมัย พล.ต.ท.อัมรินทร์ เนียนสกุล - ได้รับโล่จากนายกรัฐมนตรีในฐานะองค์กรปราบปรามยาเสพติดดีเด่น พ.ศ. 2549 ร่วมกับผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก - วิทยากรให้ความรู้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดตาก ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในหัวข้อการตรวจค้น จับกุม - วิทยากรให้ความรู้กับหน่วยงานอื่นที่ขอรับการสนับสนุนทั้งด้าน กกต. เจ้าหน้าที่ป่าไม้ และหน่วยงานองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น - รับคำสั่งปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว) ทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยการด้านกฎหมายและสอบสวน
ผลการปฏิบัติงานดีเด่น	
	- พ.ศ. 2536 ได้รับการพิจารณาเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับสารวัตร ของกรมตำรวจ ในสังกัด บช.ภ. 3 รับโล่จาก ตร. - พ.ศ. 2538 ได้รับการพิจารณาเป็นพนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับสารวัตร ของ ภ.จว.ตาก

	- คำสั่ง คอณ ที่ 69/2553 ให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการเร่งรัดและติดตามการดำเนินคดี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย กองบังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย 26 ถนนศรีอินทราทิตย์ ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000 โทรศัพท์ 055-621774 โทรสาร 055-612837

ชื่อ- นามสกุล	นายทวีชัย ลิ้มเก
วุฒิการศึกษา	
	- บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) มหาวิทยาลัย..... - นิติศาสตร์บัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัย..... - นิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม) (กฎหมายมหาชน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประสบการณ์การบริหารการ	
	- อนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การกระจายการถือครองที่ดินและวิธีการใช้ประโยชน์ที่ดินในคณะกรรมการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน) - อนุกรรมการกฎหมายในคณะกรรมการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน) - อนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาแนวทางและร่างหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในคณะกรรมการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน) - คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2559 - ปัจจุบัน) - คณะอนุกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน) - คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2553 - ปัจจุบัน)
การฝึกอบรม	-

ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- นักวิจัย “แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ” สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) พ.ศ. 2554 - นักวิจัย “ธนาคารที่ดิน” สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) พ.ศ. 2556 - หัวหน้าโครงการวิจัย “ผลกระทบการใช้ประโยชน์ในที่ดินกรณีที่ดินที่ราชพัสดุ (กรณี กำแพงเมือง - คูเมือง โบราณ)” สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) พ.ศ. 2558
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ที่อยู่สถานที่ทำงาน - เบอร์โทร - E-mail (ถ้ามี)

ชื่อ- นามสกุล	นางสาวมุสตี เยี่ยมสวัสดิ์
วุฒิการศึกษา	
	- ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา (คบ.) สถาบันราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2532 - วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (วทม.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2535
ประสบการณ์การรับราชการ	
	- นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคใต้ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม - นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 (สุราษฎร์ธานี) สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม - นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหารราชการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

	- ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม) - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การฝึกอบรม	
	- หลักสูตร “นักบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับกลาง รุ่นที่ 1” กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - หลักสูตร “ธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารระดับกลาง รุ่นที่ 6” สถาบันพระปกเกล้า - หลักสูตร “พัฒนาสัมพันธเครือข่ายความมั่นคงระดับผู้บริหาร รุ่นที่ 7” กองอำนวยการรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่าง - โครงการการประยุกต์การพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้ตัวชี้วัดสีเขียว ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน สนับสนุนโดย สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNDP) - โครงการปรับปรุงคุณภาพแหล่งน้ำของแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง และคูคลองสาขา สนับสนุนโดยยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด - โครงการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน : ภายใต้กรอบการมีส่วนร่วมของชุมชน - โครงการชุมชนคนรักคลองเฉลิมพระเกียรติ ฯ - Integrated Community-based Forest and Catchment Management through and Ecosystem Service Approach (CBFCM) สนับสนุนโดย กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) ผ่านสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNDP) Integrated Community-based Forest and Catchment Management through and Ecosystem Service Approach (CBFCM) สนับสนุนโดย กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) ผ่านสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNDP)
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- เข็มเชิดชูเกียรติและเกียรติบัตรยกย่อง เป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ.2547 - โล่รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ได้รับรางวัลประจำปี 2556-2557 ติดต่อกัน 2 ปีซ้อน โครงการต่อเนื่อง) โครงการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน : ภายใต้กรอบการมีส่วนร่วมของชุมชน และโครงการชุมชนคนรักคลองเฉลิมพระเกียรติฯ - ทุนรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (Carl Duisberg Gesellschaft : CDG) อบรมหลักสูตรระยะยาว 14 เดือน หลักสูตร “Environmental Protection of Coastal Waters”
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)

	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 ชั้น 1 อาคาร ทีโอที คอร์เปอร์เซชั่น จำกัด ตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 โทร 0 3426 5339-40

ชื่อ- นามสกุล	นางสาวอัจฉรา จงสิทธิมหากุล
วุฒิการศึกษา	
	- สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (สส.บ.) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ 2) - นิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (สส.ม.) สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ประกาศนียบัตรสาขาวิชากฎหมายปกครองรุ่นที่ 2 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา - เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 53 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา - ประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 22 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ประกาศนียบัตรหลักสูตรการพัฒนาพนักงานกฎหมายกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประสบการณ์การบริหาร	
	- นักสังคมสงเคราะห์ 3-4 ศูนย์บริการสาธารณสุข 6 สโมสรวัฒนธรรมหญิง สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร - บุคลากร ระดับ 4 งานบรรจุและแต่งตั้ง 2 ฝ่ายบรรจุและแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

	- เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 4 ฝ่ายพัฒนาบุคคล กองฝึกอบรม สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 4 ฝ่ายพัฒนาวิชาชีพและตำแหน่ง ส่วนจัดการฝึกอบรม สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - นิติกร 4-5 ฝ่ายวิชาการ กองกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - นิติกร 6 กลุ่มงานนิติการ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานการระบายนํ้า - นิติกร 6 - 7ว (งานเกี่ยวกับคดี) ฝ่ายคดี 1 กองกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - นิติกร 7ว – 8ว (งานเกี่ยวกับคดี) กลุ่มงานคดีทั่วไป สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - นิติกรชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานคดีทั่วไป สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - นิติกรชำนาญการพิเศษ (ด้านให้คำปรึกษา) สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
การฝึกอบรม	
	- การฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับต้น รุ่นที่ 30 โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการ - กรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2547) - โครงการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 22 โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (พ.ศ. 2549) - โครงการพัฒนาศักยภาพความพร้อมของบุคลากรในการให้บริการทางกฎหมาย แก่หน่วยราชการและผู้บริหาร ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยสำนักงานกฎหมาย และคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2551) - โครงการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย (English for Lawyer Training Programme) โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (พ.ศ. 2554) - การฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ 10 โดยสถาบันพัฒนา - ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2555) - โครงการสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพด้านกฎหมาย ในการบริหารจัดการเมืองระดับมหานคร ณ ประเทศออสเตรเลีย รุ่นที่ 2 โดยสำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2556) - โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน - กฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (พ.ศ. 2556) - โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพงานด้านกฎหมายในการบริหาร จัดการเมือง ณ ประเทศญี่ปุ่นรุ่นที่ 2 โดยสำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2556) - โครงการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวางแผน ณ สาธารณรัฐเช็กและ

	สาธารณรัฐออสเตรีย โดยสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2556-2557)
การฝึกอบรม (ต่อ)	
	- โครงการสัมมนา เรื่อง หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ โดยมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองและสำนักงานศาลปกครอง (พ.ศ. 2557) - การประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อพิจารณาประเด็นสารัตถะในเชิงลึกสำหรับการเข้าร่วมการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ 13 (The 13th UN Crime Congress) ณ กรุงโตฮา โดยสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2558) - การประชุมทางวิชาการระหว่างประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ครั้งที่ 3 (The Third Conference on Evidence-Base Anti-Corruption Policies-CEBAP III) โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ศูนย์วิจัยเพื่อต่อต้านการทุจริต (พ.ศ. 2558) - English Skill Development for ASEAN Community (Starter) โดยสถาบัน - พัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2558) - หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ: อนุญาโตตุลาการภาคปฏิบัติ (Arbitration: the Best Practice for Practitioners) โดยสมาคมกฎหมายอาชญากรรมประจำประเทศไทย (พ.ศ. 2558)
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- วิทยากรบรรยายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างของกรุงเทพมหานครในสังกัดหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร - ผู้เขียนบทความเรื่อง “ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่กรณีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” วารสารพัฒนาข้าราชการกท. ปีที่ 22 ฉบับที่ 2: พฤษภาคม-สิงหาคม 2546 - ผู้เขียนคำอธิบายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 2746/2540 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2540 เรื่อง มอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในหนังสือรวมคำวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายปกครองและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ 2551 - ผู้เขียนแนวทางปฏิบัติงานของนิติกร กลุ่มงานคดีทั่วไป สำนักงานกฎหมายและคดี (วันที่ 30 กันยายน 2552) - ผู้เขียนแนวทางปฏิบัติในกรณีกรุงเทพมหานครถูกระงับการละเมิด (วันที่ 23 กุมภาพันธ์

	2554) - ผู้เขียนคู่มือการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 1920/2553 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2553 เรื่อง มอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และคำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 2341/2557 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งมอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (วันที่ 4 มีนาคม 2559) - ประธานคณะทำงานจัดทำแผนการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักงานกฎหมายและคดี - ประธานคณะทำงานตรวจสอบและพิจารณาสำนวนรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบกรณีการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิง พร้อมอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ตามโครงการพัฒนาระบบบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ประธานคณะทำงานประสานงานและติดตามผลการดำเนินคดีอนุญาตตุลาการในต่างประเทศ กรณีการจัดซื้อรถและเรือดับเพลิง พร้อมอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ตามโครงการพัฒนาระบบบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)	
	- ได้รับทุนประเภท 1 (ก) ระดับปริญญาโท หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536) - ได้รับทุนประเภท 1 (ก) ระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546) - ข้าราชการดีเด่นระดับหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. 2550 กลุ่มที่ 1 ข้าราชการระดับ 6-8 - ผู้แทน อ.ก.ก. สามัญ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. 2559-2560)
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายและคดี - สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร - ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (เสาชิงช้า) 173 ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า

	เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ 10200 โทรศัพท์ 02 224 ..... โทรสาร 02 224 3004

ชื่อ- นามสกุล	นายศิริพัฒน์ บุญมี		
วุฒิการศึกษา			
ประสบการณ์การรับราชการ			
การฝึกอบรม	-		
ผลงานทางวิชาการ (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)			
รางวัล/ทุนการศึกษา (ถ้ามี/เฉพาะที่สำคัญ)			
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน			

ชื่อ- นามสกุล	นายอนันต์ อิงคานุวัฒน์
วุฒิการศึกษา	
	- เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต - ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต
ประสบการณ์การรับราชการ/การทำงาน	
	- ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ บริษัท พี.เอ็น.จี.เนียร์กรุป จำกัด - ผู้จัดการทั่วไป บริษัท อิง-คอน จำกัด
การฝึกอบรม	-
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	
	- ผู้จัดการทั่วไป บริษัท พี.เอ็น.จี.เนียร์กรุป จำกัด - ผู้ประนีประนอมประจำศาลแพ่งกรุงเทพใต้ - ผู้ประนีประนอมประจำศาลอาญากรุงเทพใต้ - ที่ปรึกษาหลักสูตรเสาหลักเพื่อแผ่นดิน